

R 5/2017

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 1/601CP/02.02.2017

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE
Nr. 1/656/2017
14.02.2017
01.02.2017

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

Strada Lev Tolstoi nr.22-24, Sector 1 cod 011948 București

Telefon: +(40) 21.3078.818; Fax: +(40) 21.3078.875

Website: www.curteadeconturi.ro, e-mail: rei@rcc.ro

CABINET PREȘEDINTE

Nr. 565..... /NV/ 20.01.2017

CAMERA DEPUTAȚILOR

Domnului Nicolae-Liviu DRAGNEA,

Președintele Camerei Deputaților

Stimate domnule Președinte,

Am onoarea să vă transmit atașat prezentei adrese:

- *Raportul Public pe anul 2015*, însoțit de *Sinteza* acestuia, elaborat de Curtea de Conturi a României în conformitate cu prevederile Constituției și ale Legii sale de organizare și funcționare;
- *Raportul de activitate pe anul 2016*;
- *Mapă de prezentare în format electronic (Stick de memorie) a rapoartelor mai sus menționate și a Rapoartelor anuale referitoare la finanțele publice locale pe anul 2015* elaborate de Camerele de conturi.

În cuprinsul *Raportului public* se regăsesc principalele constatări ale Curții de Conturi ca urmare a misiunilor de audit financiar desfășurate asupra conturilor de execuție bugetară, a misiunilor de audit de conformitate realizat la autorități, regii autonome, companii naționale, societăți comerciale unde statul și unitățile administrativ-teritoriale dețin pachetul majoritar de acțiuni, precum și constatările și concluziile Curții de Conturi rezultate din acțiunile de audit al performanței desfășurate în anul 2016.

În conformitate cu prevederile legii, în *Raportul Public* sunt prezentate, într-un capitol distinct, rezultatele misiunilor de audit extern efectuate de Autoritatea de Audit asupra modului de utilizare a fondurilor nerambursabile primite de la Uniunea Europeană.

Raportul de activitate cuprinde date și informații despre organizarea instituțională, activitățile specifice și rezultatele obținute, activitatea internațională, precum și resursele umane și financiare de care a dispus Curtea de Conturi în anul 2016.

Toate aceste rapoarte se regăsesc pe site-ul Curții de Conturi, www.curteadeconturi.ro, secțiunea Publicații.

În speranța că informațiile furnizate vă vor oferi o imagine de ansamblu asupra activităților specifice desfășurate de Curtea de Conturi, cu privire la legalitatea și eficiența utilizării banului public, vă asigur, domnule Președinte, de înalta mea considerație.

Cu deosebită stimă,

Nicolae VĂCĂROIU

Președintele Curții de Conturi

S.G. - pt. BPR
[Signature]
14.02.2017
[Signature]

CURTEA DE CONTURI

RAPORTUL DE ACTIVITATE PE ANUL 2016

Membrii Curții de Conturi:

**Nicolae VĂCĂROIU (președinte),
Elena Doina DASCĂLU și Cosmin Vasile NICULA (vicepreședinți),
Ioan Aron POPA (președinte Autoritatea de Audit),
Gheorghe OANĂ și Ilie SÂRBU (vicepreședinți Autoritatea de Audit),
Marta AURONA PELEA, Dan FÎRȚESCU, Ștefan PETE, Lucian NEGREA,
Ioan HURJUI, Miron NICA, Verginia VEDINAȘ, Petru LAKATOS, Nicu MARCU,
Attila DEZSI, Carmen Georgeta STĂNESCU, Ileana Manuela PIELEANU
(consilieri de conturi)**

CUPRINS

Cuvânt înainte	5
Misiune, viziune, valori	7
I Strategii ale Curții de Conturi	9
Strategii pentru perioada 2016-2020	10
Participarea Curții de Conturi la strategii naționale	12
II Organizare instituțională	13
Cadrul legal general	14
Conducerea și personalul	16
Structura organizatorică	16
III Resurse umane	19
Structura și recrutarea personalului	20
Profilul de gen și vârstă	21
Profilul profesional	22
IV Activități și rezultate	25
Activitatea Plenului	26
Activitatea conducerii executive	27
Reglementările interne adoptate de Plen	28
Activitatea specifică desfășurată de Curtea de Conturi	30
Activitatea specifică de control al achizițiilor publice	39
Transparența rezultatelor activității specifice	40
Raportarea rezultatelor activității specifice	41
Activitatea Autorității de Audit	44
Asigurarea calității în activitatea de control/audit	53
Reprezentarea la instanțele judecătorești	54
Activitatea de audit intern	57
Activitatea de comunicare, imagine și relații publice	58
Activitatea Comitetului de etică	60
Formarea profesională a personalului Curții de Conturi	62
Revista Curții de Conturi	66
Colaborarea cu instituții și organizații profesionale	67
V Activitatea internațională	69
Relații bilaterale	71
Relații multilaterale	73
VI Suport financiar și logistic	83
Execuția bugetului Curții de Conturi pe anul 2016	84
Sistemul IT	85

Cuvânt înainte

Stimate cititor,

Raportul de activitate anual reprezintă, întotdeauna, un moment de bilanț pentru Curtea de Conturi. Prin intermediul acestui raport punem la dispoziția publicului o serie de informații relevante despre activitatea specifică, cadrul legal, modul de organizare și funcționare și, totodată, reflectăm sintetic la principalele realizări din anul care s-a încheiat.

Alături de Parlament, suntem una dintre primele instituții care au fost înființate la începutul drumului spre modernizare al României, acum 152 de ani, sub denumirea de Înalta Curte de Conturi.

Această îndelungată tradiție istorică, prilej de mândrie pentru noi, ne obligă să conștientizăm rolul important în societate și să înțelegem așteptările beneficiarilor activității Curții de Conturi: Parlamentul, instituțiile publice, mass-media, societatea civilă.

Potrivit prevederilor constituționale și legale suntem singura instituție publică din România care verifică modul de constituire și utilizare a resurselor financiare publice, precum și modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale. Prin întreaga activitate asigurăm cetățeanul român că ne facem datoria și contribuim decisiv la respectarea legalității, economicității, eficienței și eficacității cheltuiirii fondurilor alocate sectorului public.

În anul 2016 am depus eforturi pentru continuarea creșterii capacității instituționale, proiectând pentru orizontul de timp 2016-2020 noi strategii de dezvoltare, care să ducă la îndeplinirea viziunii noastre de a deveni o instituție model pentru sectorul public din România.

Am aderat la Strategia Națională Anticorupție 2016-2020 la scurt timp după ce aceasta a fost adoptată de Guvernul României și vom continua prin activitatea noastră specifică să limităm acest fenomen care se manifestă în mod deosebit în zona cheltuirii banului public.

Ne-am adaptat rapid structura organizațională la noile obligații și atribuții ce revin Curții de Conturi prin Strategia Națională în Domeniul Achizițiilor Publice și prin pachetul legislativ care reglementează achizițiile publice în România.

Prin Legea bugetului de stat, Parlamentul a aprobat fondurile necesare pentru ca întreaga noastră activitate să se desfășoare în condiții optime, în vederea îndeplinirii mandatului constituțional și legal. Ca urmare a acțiunilor de control/audit, auditorii publici externi au constatat de-a lungul anului abateri de la legalitate și regularitate la entitățile verificate care, de regulă, au determinat prejudicii. Abaterile financiar-contabile care se referă la înregistrări contabile, inventarieri incomplete și la evidența patrimoniului sunt reliefate de Curtea de Conturi pentru a preveni posibile acte de corupție, pierderi de patrimoniu, precum și lipsirea bugetelor publice de unele venituri importante.

Plenul Curții de Conturi și corpul profesionist al auditorilor publici externi, atât din structura centrală, cât și din cea teritorială, veghează permanent asupra modului în care sunt cheltuite fondurile publice și își vor păstra independența și credibilitatea la cele mai ridicate cote.

Președinte,
Nicolae VĂCĂROIU

Misiune, viziune, valori

Curtea de Conturi este o instituție fundamentală a statului. Aceasta trebuie să fie independentă de instituțiile pe care le auditează, trebuie să beneficieze de protecție față de orice influență venită din afară și, totodată, trebuie să constituie un model de organizație în sectorul public. Prin independența sa, Curtea de Conturi contribuie la întărirea bunei guvernante, a transparenței și a răspunderii în sectorul public.

Așa cum s-a analizat de către Organizația Internațională a Instituțiilor Supreme de Audit (INTOSAI), factorii care influențează direct modul de funcționare a unei instituții supreme de audit sunt: competența legală atribuită și structura organizatorică stabilită, modul în care este condusă, resursele financiare, materiale și umane disponibile, procedurile de lucru adoptate pentru desfășurarea activității specifice și, în cele din urmă, rezultatele pe care reușește să le obțină.

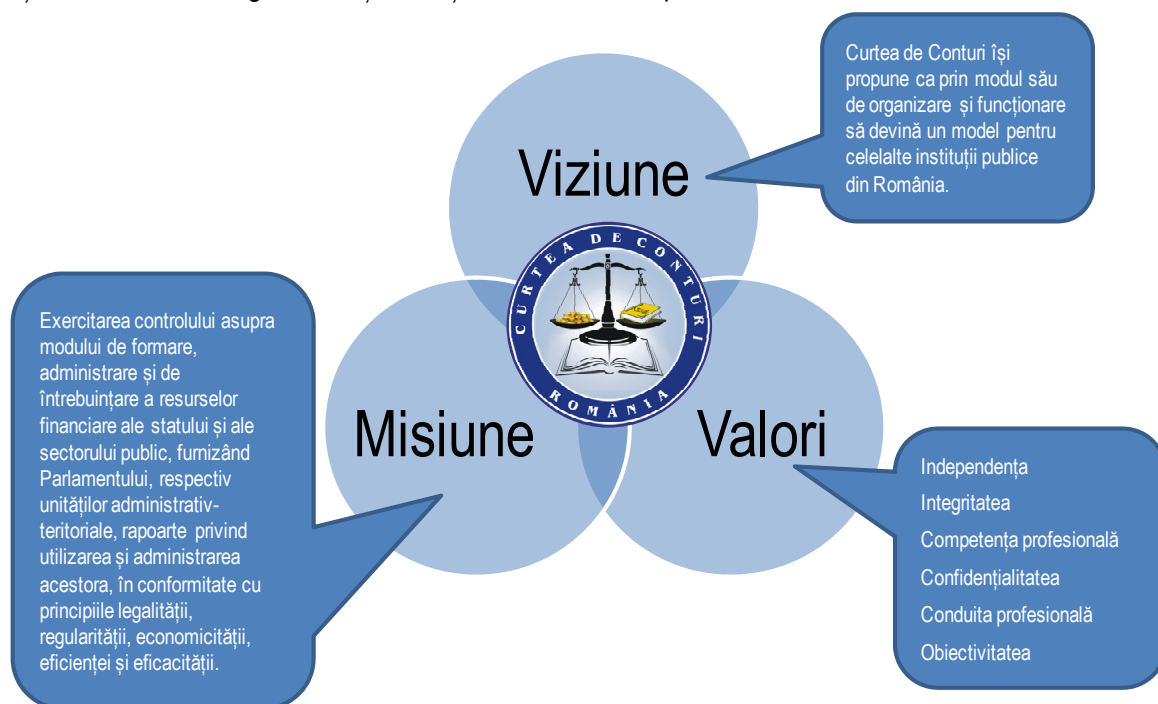
Misiunea, viziunea și valorile sale declarate constituie bazele activității Curții de Conturi și, totodată, punctul de pornire pentru strategii.

Misiunea Curții de Conturi decurge din Constituție și din *Legea de organizare și funcționare*. Concret, este singura autoritate din România care exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, furnizând Parlamentului, respectiv unităților administrativ-teritoriale rapoarte privind utilizarea și administrarea acestora, în conformitate cu principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.

Prin *viziunea* pe care și-o propune pentru următorul orizont de timp de cinci ani, Curtea de Conturi dorește să devină, prin exemplul său de organizare și funcționare, un model pentru instituțiile publice din România. Aceasta înseamnă să fie recunoscută ca o instituție independentă și integră, transparentă în toată activitatea sa, inclusiv în comunicarea către părțile interesate a rezultatelor activității desfășurate.

Misiunea și viziunea instituției sunt cele mai active instrumente de bună guvernare și sunt inseparabil legate de *valorile* fundamentale și de principiile etice care ghidează activitatea instituției. Acestea au fost stabilite de către conducere și sunt respectate și protejate de toți angajații.

Curtea de Conturi a ales ca *valori*: *independența, integritatea, competența profesională, confidențialitatea, conduita profesională și obiectivitatea*. Valorile instituției fac parte integrantă din Codul de conduită etică și stau la baza întregii activități desfășurate de auditorii publici externi.

CAPITOLUL 1

Strategii ale Curții de Conturi

Curtea de Conturi are drept model în elaborarea strategiilor proprii obiectivele de orizont pe care și le propune INTOSAI, care au ca scop atât încurajarea schimbului de idei și experiențe între instituțiile supreme de audit cu privire la auditul guvernamental, cât și contextul național.

În acest sens, preocuparea de bază a Curții de Conturi este consolidarea capacității instituționale, iar aceasta se realizează, în primul rând, prin întărirea capacității profesionale, necesară îndeplinirii responsabilităților specifice de control/audit, potrivit mandatului constituțional și legal. În al doilea rând, înseamnă sporirea capacității organizaționale, prin stabilirea direcției în care se îndreaptă Curtea de Conturi. Al treilea element pe care instituția îl ia în calcul este adaptarea permanentă la schimbările din mediul extern în care funcționează.

Având în vedere aceste abordări, Curtea de Conturi și-a definit un nou set de strategii, care se aplică în perioada de timp 2016-2020. Cele patru strategii elaborate, care își propun să pună în aplicare viziunea, misiunea și valorile declarate, vizează aspecte importante precum dezvoltarea instituțională, resursele umane, comunicarea și tehnologia informației.

Strategia de dezvoltare instituțională

Obiectivele incluse în Strategia de dezvoltare instituțională au fost proiectate luându-se în considerare atât resursele financiare, umane și materiale de care beneficiază instituția, cât și previziunile evoluției mediului extern în care Curtea de Conturi își desfășoară activitatea.

Prin intermediul Strategiei dezvoltării instituționale, Curtea de Conturi își propune promovarea și dezvoltarea unei culturi organizaționale adaptate schimbărilor rapide care au loc în societate, precum și crearea unei mentalități îndreptate spre îmbunătățirea competențelor și a conduitei profesionale a auditorilor publici externi, aspecte care au drept scop sporirea încrederii în rapoartele întocmite.

Obiectivele strategice pe care și le propune Curtea de Conturi pentru perioada 2016-2020 sunt următoarele:

- Dezvoltarea capacității profesionale prin promovarea unor proceduri moderne de audit;
- Creșterea capacității de adaptare la schimbările mediului extern în care activează Curtea de Conturi în vederea îmbunătățirii gradului de implementare a măsurilor dispuse și a recomandărilor formulate;
- Creșterea eficienței utilizării resurselor printr-un management performant.

Strategia este însoțită de un plan ambițios de implementare, care cuprinde activitățile, indicatorii, riscurile, responsabilii pentru realizarea acestora și termenele, precum și raportarea monitorizării realizării planului de implementare.

Strategia de resurse umane

Personalul Curții de Conturi reprezintă cea mai valoroasă resursă de care dispune Curtea de Conturi și care asigură suportul necesar îndeplinirii misiunii sale. Strategia de resurse umane a Curții de Conturi pentru perioada 2016-2020 reflectă acest aspect, iar în întregul său se constituie ca un pilon important în susținerea capacității instituționale.

Obiectivul strategic general îl constituie asigurarea unui management eficient al resurselor umane în scopul obținerii unui nivel înalt de performanță profesională individuală și instituțională a activității desfășurate, care să răspundă pe deplin necesităților părților interesate de activitatea Curții de Conturi. Implementarea Strategiei de resurse umane se va realiza prin obiective specifice, care au în vedere recrutarea, asigurarea unui sistem eficient de pregătire profesională și evaluarea performanțelor profesionale și, nu în ultimul rând, gestionarea eficientă a evoluției carierei profesionale.

Pentru atingerea obiectivelor propuse prin strategie a fost elaborat planul de implementare, prin care s-au stabilit activitățile, indicatorii, riscurile, măsurile, responsabilii pentru realizarea acestora, termenele, precum și raportarea monitorizării îndeplinirii măsurilor din strategie.

Strategia de comunicare

Pentru membrii comunității INTOSAI, întărirea capacității de a interacționa este un element-cheie alături de sporirea capacității profesionale și a celei organizaționale. Pe această bază, Curtea de Conturi a adoptat Strategia de comunicare și planul de implementare aferent pentru perioada 2016-2020, prin care dorește să dezvolte și să întărească capacitatea de interacțiune cu mediul intern și extern.

La elaborarea strategiei s-a ținut cont de faptul că prin comunicare internă și externă se contribuie decisiv la eficiența și transparența instituțională, asigurându-se Curții de Conturi vizibilitate și credibilitate sporite. Comunicarea internă susține activitatea de control/audit, iar comunicarea externă oferă acces la informații părților interesate – Parlament, autorități și instituții publice, organizații profesionale, mass-media, categorii socio-profesionale, cetățeni etc.

Strategia de comunicare și-a stabilit ca obiective generale optimizarea comunicării externe către mediul național și internațional și îmbunătățirea fluxului intern de comunicare.

Strategia IT

În contextul dezvoltării instituționale a Curții de Conturi a fost elaborată Strategia IT pentru perioada 2016-2020, cu obiectivul major de a sprijini activitatea de bază a Curții de Conturi, facilitând utilizatorilor îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

Implementarea strategiei și a planului de acțiune aferent permite aducerea guvernantei IT din cadrul organizației la un nivel superior de maturitate, conducând la o utilizare eficientă a resurselor privind tehnologia informației, îmbunătățirea calității serviciului și consolidarea securității și fiabilității IT.

Obiectivele Curții de Conturi în domeniul IT sunt dezvoltarea și modernizarea tehnologiei informației în contextul evoluției impuse de mediul extern și asigurarea compatibilității sistemului IT cu direcțiile de dezvoltare instituțională a instituției.

Curtea de Conturi vizează crearea unui sistem informatic modern în vederea creșterii eficienței activității specifice și a calității actelor de control. De asemenea, își propune asigurarea unui suport performant pentru desfășurarea în condiții optime a activității de bază.

Participarea Curții de Conturi la strategii naționale

Strategia Națională Anticorupție 2016-2020

La sfârșitul lunii august 2016, Guvernul României a adoptat Strategia Națională Anticorupție pentru perioada 2016-2020. Curtea de Conturi a României, în calitate sa de instituție supremă de audit, și-a exprimat de la început susținerea pentru noua strategie națională, fiind determinată să continue eforturile pentru implementarea de măsuri anticorupție, în vederea asigurării unui control performant asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public.

Astfel, la scurt timp după aprobarea Strategiei Naționale Anticorupție (SNA), Plenul a adoptat prin hotărâre „Declarația de aderare la implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020” și l-a desemnat, dintre membrii Plenului, pe reprezentantul Curții de Conturi la *Platforma de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție* pentru implementarea SNA. Acesta va avea și calitatea de coordonator al *Planului de integritate* al SNA 2016-2020 în cadrul Curții de Conturi. De asemenea, s-au aprobat activitățile prealabile pentru elaborarea proiectului *Planului de integritate* al Curții de Conturi.

CAPITOLUL 2

Organizarea instituțională

Cadrul legal general

Curtea de Conturi își desfășoară activitatea în baza prevederilor Constituției României, revizuite prin *Legea de revizuire a Constituției României nr. 429/2003*, și ale *Legii nr. 94/1992* privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit art. 140 din *Constituție*, Curtea de Conturi exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public. În condițiile legii organizate, litigiile rezultate din activitatea Curții de Conturi se soluționează de instanțele judecătorești specializate.

În *Legea nr. 94/1992* privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la art. 1, prevederile constituționale au fost transpuse astfel:

- Curtea de Conturi exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public;
- Funcția de control a Curții de Conturi se realizează prin proceduri de audit public extern prevăzute în standardele proprii de audit, elaborate în conformitate cu standardele de audit internaționale general acceptate;
- Curtea de Conturi își desfășoară activitatea în mod autonom, în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Constituție și în prezenta lege, și reprezintă România în calitatea sa de instituție supremă de audit în organizațiile internaționale ale acestor instituții;
- Litigiile rezultate din activitatea Curții de Conturi se soluționează de instanțele judecătorești specializate.

În ceea ce privește Standardele proprii ale Curții de Conturi, acestea sunt elaborate pe baza Standardelor adoptate de INTOSAI, fiind denumite ISSAI (Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit). Celelalte reglementări interne, regulamente, manuale și ghiduri preiau cerințele standardelor ISSAI și le dezvoltă, detaliază și adaptează cadrului specific în care activează Curtea de Conturi.

PLENUL CURȚII DE CONTURI A ROMÂNIEI

Doina Elena Dascălu
Vicepreședinte

Nicolae Văcăroiu
Președinte

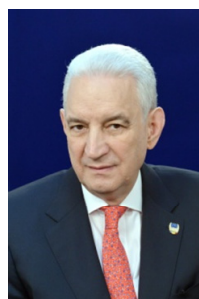
Vasile Cosmin Nicula
Vicepreședinte

Gheorghe Oană
Vicepreședinte
Autoritatea de Audit

Aron Ioan Popa
Președinte
Autoritatea de Audit

Ilie Sârbu
Vicepreședinte
Autoritatea de Audit

Marta Aurona Pelea
Consilier de Conturi

Dan Firțescu
Consilier de Conturi

Ștefan Pete
Consilier de Conturi

Lucian Negrea
Consilier de Conturi

Ioan Hurjui
Consilier de Conturi

Miron Nica
Consilier de Conturi

Virginia Vedinaș
Consilier de Conturi

Petru Lakatos
Consilier de Conturi

Nicu Marcu
Consilier de Conturi

Attila Dezi
Consilier de Conturi

Carmen Georgeta Stănescu
Consilier de Conturi

Ileana Manuela Pieleanu
Consilier de Conturi

Conducerea și personalul

Curtea de Conturi funcționează sub forma unui organism colegial, denumit Plen, format din 18 membri, care sunt consilieri de conturi. Membrii Curții de Conturi sunt numiți de Parlament, la propunerea Comisiilor permanente pentru buget, finanțe și bănci ale celor două Camere, pentru un mandat de nouă ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit. Pentru a fi numiți consilieri de conturi, persoanele propuse trebuie să fie absolvente de studii superioare economice sau juridice, să aibă o vechime de minimum 10 ani în specialitatea studiilor absolvite și să posede o pregătire profesională temeinică.

Curtea de Conturi se înnoiește cu o treime din consilierii de conturi numiți de Parlament, din trei în trei ani, începând cu data expirării mandatului consilierilor de conturi numiți în funcție.

Membrii Curții de Conturi sunt independenți în exercitarea mandatului lor și inamovibili pe toată durata acestuia. Aceștia sunt demnitari de stat și sunt supuși incompatibilităților prevăzute de lege pentru judecatori. Membriilor Curții de Conturi, pe durata mandatului, le este interzis să facă parte din partide politice sau să desfășoare activități publice cu caracter politic.

Parlamentul numește președinții și vicepreședinții Curții de Conturi și ai Autorității de Audit dintre consilierii de conturi.

Dintre cei 18 membri ai Plenului, 12 consilieri de conturi au calitatea de șefi de departamente, răspunzând de organizarea și desfășurarea activităților specifice ale departamentelor pe care le coordonează.

Personalul Curții de Conturi este format din auditori publici externi, care contribuie la realizarea funcției de control/audit a instituției. Pe funcția de auditor public extern pot fi încadrate persoane cu studii superioare economice, juridice și de altă specialitate, necesare desfășurării activității Curții de Conturi.

Funcțiile suport în Curtea de Conturi sunt organizate în cadrul Secretariatului general, salariații acestuia având calitatea de funcționari publici și personal contractual.

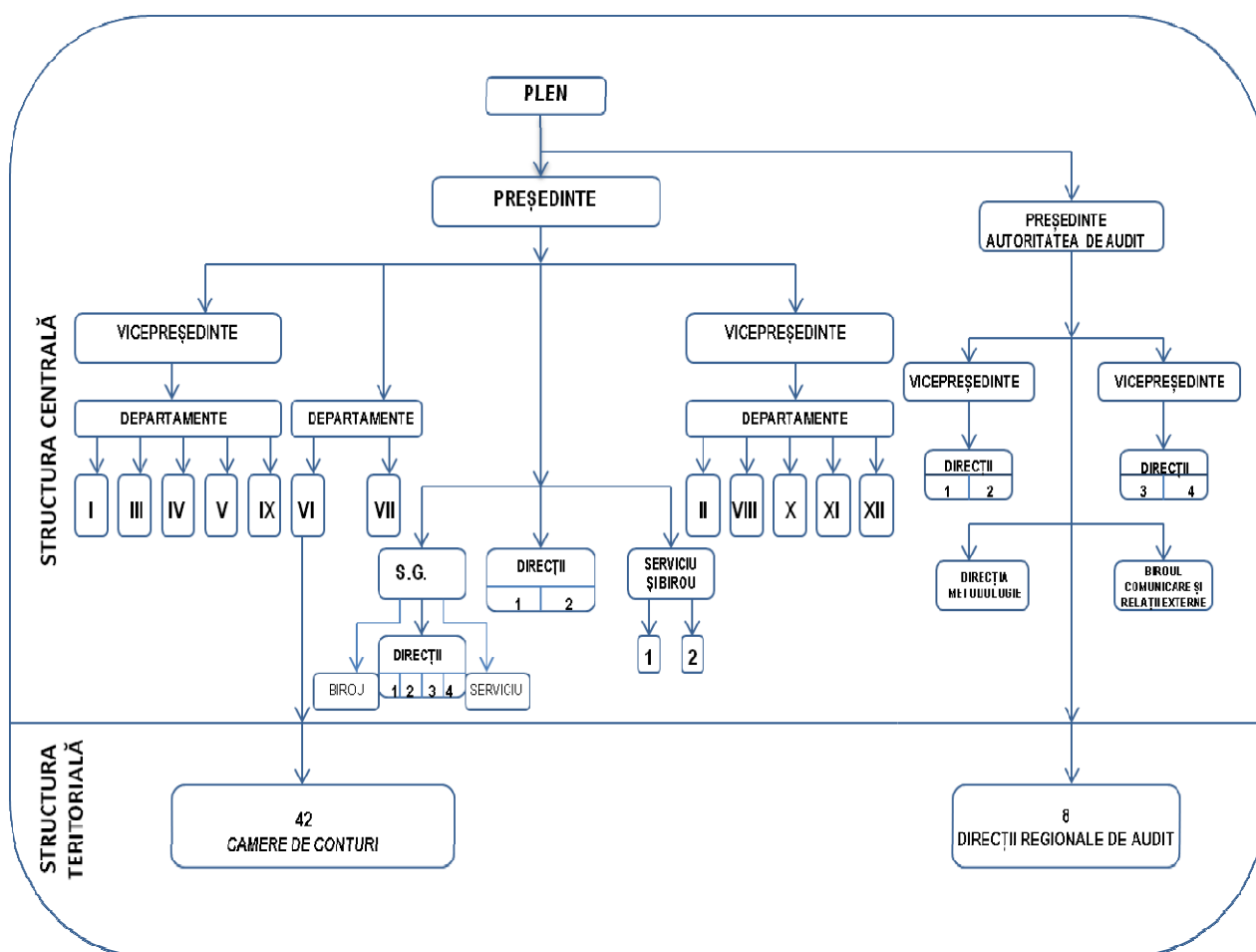
Structura organizatorică

Pentru a-și desfășura activitatea proprie în conformitate cu prevederile din Constituție, Curtea de Conturi este organizată într-o structură centrală, care cuprinde departamente și o structură teritorială, organizată la nivel de județe, care cuprinde camerele de conturi județene și pe cea a Municipiului București.

Din structura centrală a Curții de Conturi fac parte 12 departamente, dintre care: nouă departamente de control/audit, un departament de metodologie, pregătire profesională, evaluarea activității de audit și control, programare, raportare, sinteze și IT, un departament de coordonare a verificării bugetelor unităților administrativ-teritoriale și un departament juridic.

În subordinea directă a președintelui Curții de Conturi se află: două direcții, respectiv Direcția relații externe și protocol și Direcția de control al achizițiilor publice, elaborare a metodologiei în acest domeniu și pregătire profesională a personalului de specialitate, Serviciul comunicare, imagine și relații publice, Biroul de audit intern și Secretariatul general.

Astfel, cum s-a menționat mai sus, structura teritorială este formată din 42 de camere de conturi județene și cea a Municipiului București care verifică, sub coordonarea și îndrumarea departamentelor, fondurile naționale ale administrației publice centrale și, în mod preponderent, fondurile unităților administrativ-teritoriale.

În structura Curții de Conturi funcționează Autoritatea de Audit, care este organizată ca organism independent din punct de vedere operațional.

Autoritatea de Audit își exercită funcțiile prin aparatul central, iar în teritoriu prin direcțiile regionale. Aparatul central cuprinde patru direcții de audit, câte două coordonate de cei doi vicepreședinți și o direcție de coordonare, metodologie, sinteză, evaluarea calității auditului și pregătirea profesională a personalului, un birou de comunicare și relații externe, aflate în subordinea directă a președintelui Autorității de Audit. Structura teritorială a Autorității de Audit cuprinde opt direcții regionale de audit pentru verificarea fondurilor europene, sub coordonarea direcțiilor de specialitate din structura centrală a Autorității de Audit.

Secretariatul general asigură condițiile organizatorice și materiale pentru buna desfășurare a activității structurilor Curții de Conturi și Autorității de Audit. Secretariatul general se află în subordinea directă a președintelui Curții de Conturi, fiind condus de un secretar general, numit de Plen în condițiile legii.

Sub directa coordonare a secretarului general sunt patru direcții, respectiv: Direcția buget, financiar și contabilitate, Direcția resurse umane și salarizare, Direcția investiții, achiziții publice și patrimoniu și Direcția generală pentru logistică.

CAPITOLUL 3

Resurse umane

Structura și recrutarea personalului

Cea mai valoroasă resursă a Curții de Conturi o constituie personalul său. Structura resurselor umane, pe categorii de personal, aprobate de Plen prin statul de funcții, la sfârșitul anului 2016, se prezintă astfel:

Categorია de personal	Curtea de Conturi			Autoritatea de Audit			TOTAL GENERAL		
	Total posturi	din care:		Total posturi	din care:		Total posturi	din care:	
		ocupate	vacante		ocupate	vacante		ocupate	vacante
Auditori publici externi	1.317	1.076	241	308	262	46	1.625	1.338	287
Funcționari publici	121	91	30	0	0	0	121	91	30
Personal contractual	220	200	20	0	0	0	220	200	20
TOTAL	1.658	1.367	291	308	262	46	1.966	1.629	337

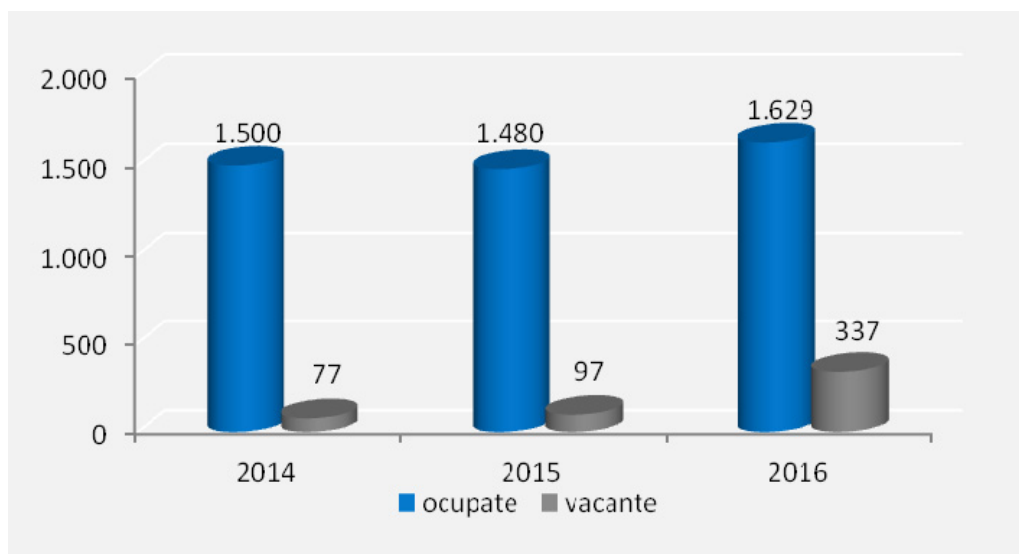
Structura personalului (funcții și număr de posturi)

Așa cum reiese din tabelul prezentat, statul de funcții aprobat de Plen pentru Curtea de Conturi cuprinde 1.966 de posturi. Dintre acestea, 1.625 de posturi revin auditorilor publici externi și 341 de posturi revin personalului de sprijin al auditului public extern, respectiv 121 de posturi pentru funcționarii publici și 220 de posturi pentru personalul contractual.

Politica de recrutare a Curții de Conturi se realizează prin organizarea de concursuri pentru ocuparea posturilor vacante, cu respectarea principiilor generale ale legislației și condițiilor aplicabile personalului. În domeniul resurselor umane, Curtea de Conturi utilizează o politică de recrutare a personalului cu specializări profesionale în domeniile finanțelor publice, contabilității, dreptului, ingineriei în construcții, auditului etc.

Astfel, în anul 2016 au fost organizate concursuri pentru ocuparea unor posturi vacante de auditori publici externi cu funcții de conducere și de execuție în structurile centrală și teritorială ale Curții de Conturi, precum și pentru personalul care sprijină activitatea de audit public extern. Ca urmare a acestor concursuri au fost recrutați 217 noi angajați pentru funcțiile de auditori publici externi de execuție, dintre care 160 de auditori publici externi la Curtea de Conturi și 57 de auditori publici externi la Autoritatea de Audit.

Numărul auditorilor publici externi angajați s-a diminuat cu 44 de persoane ca urmare a ieșirilor naturale din activitate (pensionări), iar cel al personalului de sprijin al auditului public extern s-a diminuat cu 14 persoane, ca urmare a plecărilor prin acordul părților, pensionări și demisii.

Evoluția numărului de angajați în perioada 2014-2016

Evoluția numărului de auditori publici externi a fost determinată de noile responsabilități pe care Curtea de Conturi le are în Strategia națională în domeniul achizițiilor publice, conform noului pachet legislativ în domeniu.

Profilul de gen și vârstă

Curtea de Conturi promovează în politica resurselor umane principiile fundamentale ale dreptului comunitar, ale căror obiective privind egalitatea de gen sunt: egalitatea de șanse și de tratament pentru bărbați și femei și eliminarea formelor de discriminare pe criterii de gen. Prin respectarea acestora se urmăresc:

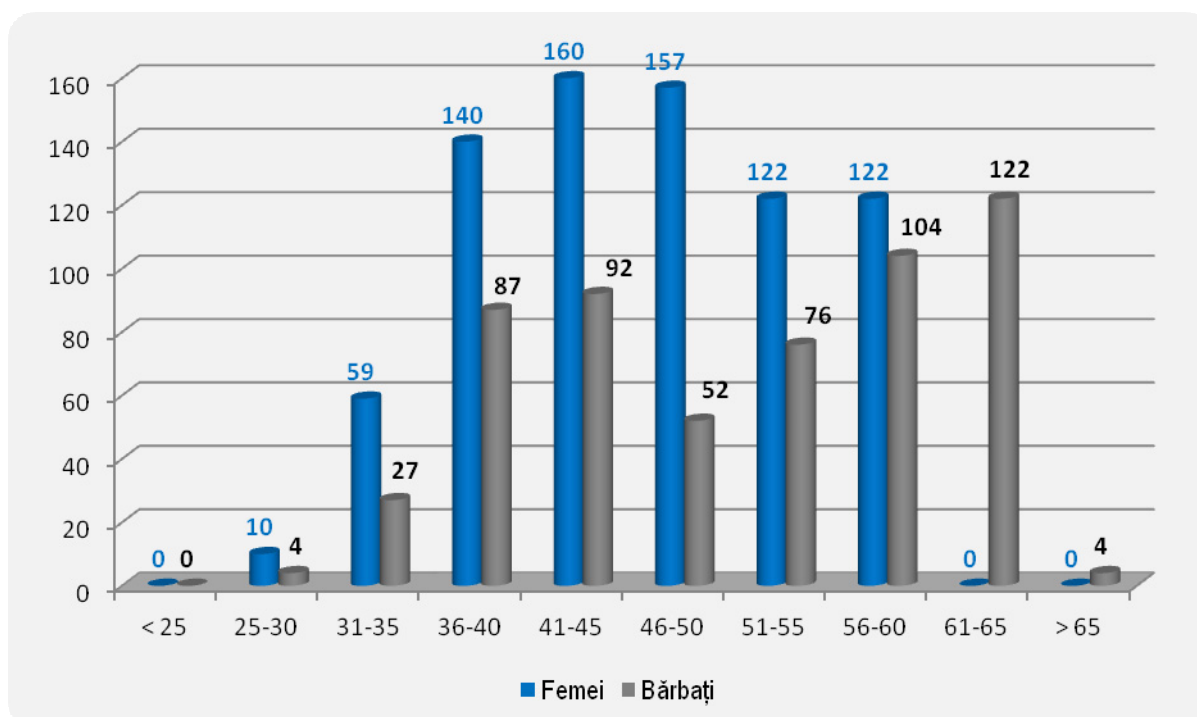
- aplicarea principiului egalității de remunerație pentru femei și bărbați;
- aplicarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați în privința accesului la angajare, formare profesională și promovare, precum și în ceea ce privește condițiile de muncă;
- aplicarea principiului protecției maternității;
- acordarea concediului parental.

Personalul de specialitate al Curții de Conturi (auditori publici externi) este format, în prezent, din bărbați și femei în proporții diferite. În structura posturilor de auditori publici externi ocupate, ponderea bărbaților este de 42%, iar cea a femeilor este de 58%. Comparativ cu anul 2015, ponderea bărbaților a scăzut cu trei puncte procentuale, de la 45%, iar cea a femeilor a crescut în aceeași proporție, de la 55%.

În cifre absolute, profilul de gen al auditorilor publici externi se prezintă astfel:

Anul	Total număr	Bărbați		Femei	
		număr	%	număr	%
2015	1.202	538	45	664	55
2016	1.338	568	42	770	58

Profilul de gen al auditorilor publici externi

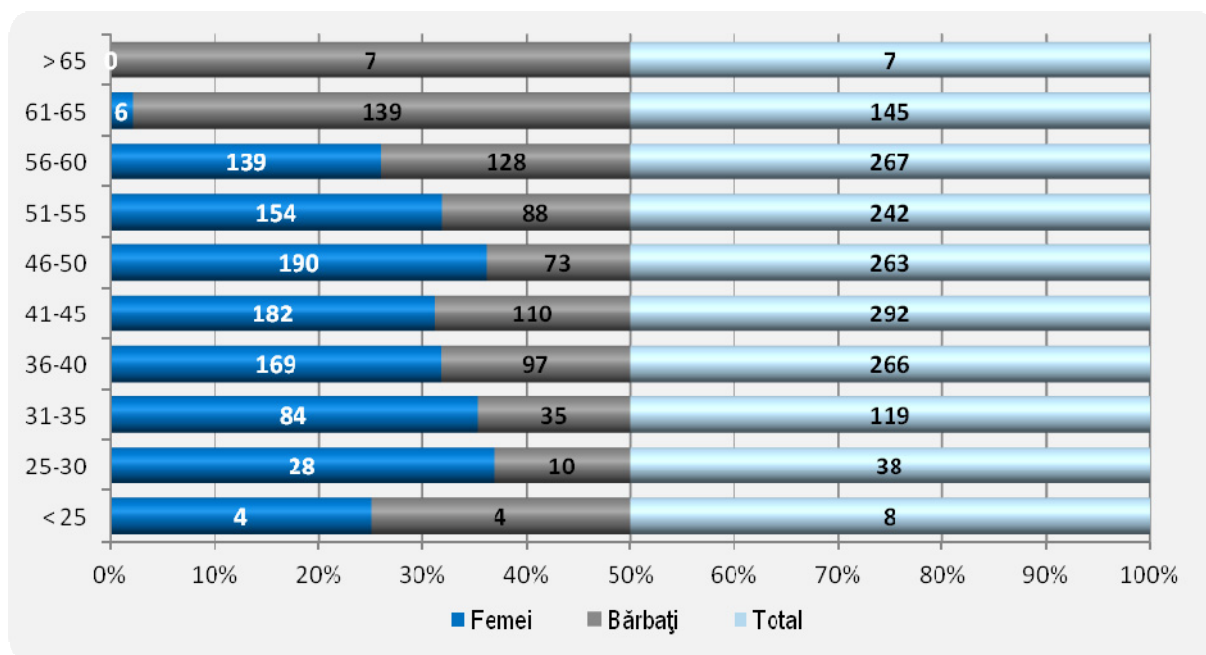

Repartizarea pe grupe de vârstă a bărbaților și femeilor cu funcția de auditor public extern

Din graficul anterior se observă că pentru intervalul de vârstă de la 25 de ani până la 60 de ani predomină femeile. Grupa de vârstă cu cei mai mulți auditori publici externi este grupa cuprinsă între 56 și 60 de ani cu 226 de auditori publici externi (19%), iar în grupa cuprinsă între 61 și peste 65 de ani sunt 126 de auditori publici externi, toți de gen masculin (9%), situație care arată că în următorii 10 ani vor părăsi activitatea progresiv, 352 de auditori publici externi, respectiv 26% din total. Pe locul doi se află grupa de vârstă cuprinsă între 41 și 55 de ani cu 252 de auditori publici externi, profil de vârstă care reprezintă 19% din total, grupă în care femeile sunt mai numeroase decât bărbații.

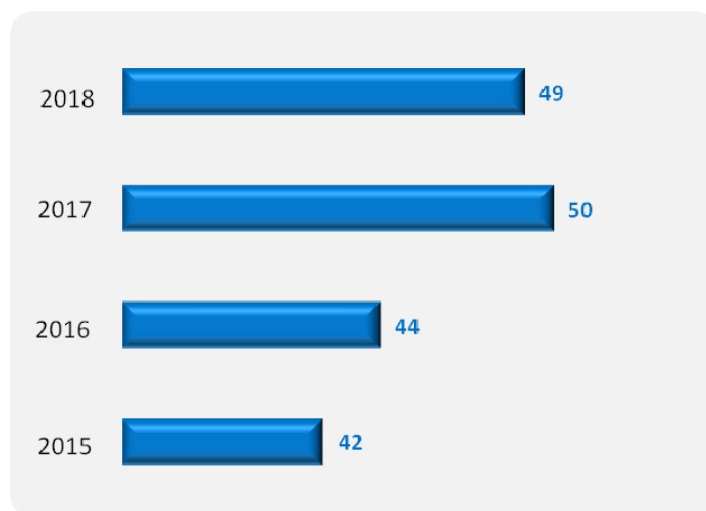
Faptul că ponderea deținută de grupa de vârstă 36-40 de ani este de 17% ne arată că înnoirea auditorilor publici externi se realizează preponderent cu persoane având o experiență profesională deja acumulată și competențe adecvate.

Aceeași repartizare se menține la întregul personal al Curții de Conturi, auditori publici externi, funcționari publici și personal contractual, așa cum reiese din graficul de mai jos.

Repartizarea pe grupe de vârstă și gen a întregului personal al Curții de Conturi

Un obiectiv căruia trebuie să i se acorde importanță în domeniul resurselor umane este evoluția personalului de specialitate după profilul de vârstă care, în prezent, arată o tendință de îmbătrânire.

Evoluția pensionării auditorilor publici externi în perioada 2015-2018 (număr de pensionări)

Dinamica pensionării personalului încadrat în funcții de auditori publici externi relevă faptul că, în următorii doi ani, se vor pensiona 99 de auditori publici externi, ceea ce reprezintă 8% din numărul total al auditorilor publici externi existenți la sfârșitul anului 2016.

Profilul profesional

Auditorii publici externi ai Curții de Conturi sunt licențiați în domeniile: economic, juridic, inginerie în construcții și tehnologia informației. Din totalul auditorilor, peste 51% dețin o diplomă de master sau sunt în curs de a o obține, iar 7% dețin sau sunt în curs de a deține titlul de doctor.

În ceea ce privește promovarea, există suficientă flexibilitate care permite ca promovarea în posturi de conducere să se facă preponderent în funcție de performanță și mai puțin de vechimea în muncă.

Atribuțiile principale ale Curții de Conturi pot fi realizate numai printr-o înaltă calificare a propriilor auditori publici externi. Consolidarea capacității instituționale prin dezvoltarea resurselor umane presupune recrutarea noilor angajați, valorificarea educației lor profesionale anterioare și formarea profesională continuă în sistem organizat, precum și prin sistem „mentoring”, pe lângă auditori publici externi cu experiență.

CAPITOLUL 4

Activități și rezultate

Activitatea Plenului

Conducerea Curții de Conturi se exercită de către Plen, care funcționează potrivit prevederilor Legii nr. 94/1992 republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale Regulamentului de organizare și desfășurare a ședințelor Plenului.

Dezbaterile au loc în ședințe plenare, care se organizează, de regulă, săptămânal. Plenul adoptă hotărâri care se comunică membrilor Plenului, secretarului general și tuturor structurilor Curții de Conturi.

Imagine din timpul unei întâlniri săptămânale a Plenului Curții de Conturi a României

Plenul dezbate și decide cu privire la materialele înscrise pe ordinea de zi, prezentate de membrii Curții de Conturi sau de către directorii din cadrul Secretariatului general.

În anul 2016 au avut loc 45 de ședințe ale Plenului, în care au fost analizate și dezbătute 678 de documente, fiind emise 457 de hotărâri grupate, în principal, pe următoarele tematici:

✚ 342 de hotărâri privind activitatea specifică, dintre care:

- 38 de hotărâri privind aprobarea unor rapoarte (rapoarte de activitate, rapoarte de audit);
- 203 hotărâri privind aprobarea/respingerea solicitărilor camerelor de conturi de sesizare a organelor de urmărire penală privind fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale;
- 20 de hotărâri privind avizarea/emiterea de puncte de vedere asupra unor proiecte de acte normative/inițiative legislative;
- 15 hotărâri privind Programul de activitate al Curții de Conturi;
- 11 hotărâri referitoare la evaluarea calității activităților specifice desfășurate de structurile de specialitate ale Curții de Conturi;
- 11 hotărâri referitoare la norme proprii și ghiduri de audit privind activitatea specifică;
- 10 hotărâri privind activitatea Comitetului de etică;
- 7 hotărâri privind activitatea Comisiei pentru aplicarea unitară a prevederilor legale aplicabile în activitatea Curții de Conturi;

- 7 hotărâri privind aprobarea/implementarea strategiilor Curții de Conturi;
- 20 hotărâri referitoare la diferite aspecte privind: înființarea unor comisii/grupuri de lucru, unele măsuri pentru efectuarea misiunilor de audit, încheierea unor protocoale de colaborare etc.
- ✚ 56 de hotărâri privind activitatea internațională, concretizată în participarea reprezentanților Curții de Conturi și ai Autorității de Audit la activitatea unor organisme internaționale.
- ✚ 50 de hotărâri privind resursele umane, din care:
 - 47 de hotărâri privind resursele umane (numiri definitive și temporare în funcții de conducere, recrutare personal, modificare a raporturilor de muncă etc.);
 - 3 hotărâri privind pregătirea profesională a personalului de specialitate.
- ✚ 9 hotărâri privind administrarea resurselor financiare: aprobarea/modificarea Programului anual al achizițiilor publice, aprobarea bugetului Curții de Conturi etc.

Hotărârile adoptate de Plen sunt publicate, în format electronic, pe portalul intern al Curții de Conturi, denumit „Salv@tor”, la care are acces atât personalul de la nivel central, cât și cel de la nivel teritorial.

Activitatea conducerii executive

Conducerea executivă a Curții de Conturi este exercitată de președinte, care este ajutat de doi vicepreședinți.

Prin activitatea sa, conducerea executivă asigură coordonarea activității Curții de Conturi, precum și reprezentarea acesteia în relațiile profesionale cu instituțiile și autoritățile publice, cu organizațiile naționale și instituțiile internaționale de profil. Conducerea executivă urmărește aplicarea hotărârilor Plenului, respectiv: realizarea Programului de activitate, elaborarea Raportului public și transmiterea acestuia la Parlament, organizarea și desfășurarea concursurilor privind recrutarea noilor angajați, execuția de casă a bugetului propriu și asigurarea transparenței în activitate.

Dintre acțiunile și activitățile la care a participat conducerea executivă pe parcursul anului 2016 pot fi amintite următoarele acțiuni:

- președintele Curții de Conturi și președintele Autorității de Audit au prezentat unui grup de stagiaari ai *Programului Oficial de Internship al Guvernului României, ediția a IV-a 2016*, informații detaliate privind activitatea instituției, subliniind rolul Curții de Conturi în sectorul economico-financiar, modul de lucru și procedurile specifice.

Grup de stagiaari din cadrul Programului Oficial de Internship al Guvernului României în vizită la sediul central

De asemenea, au răspuns întrebărilor stagiariilor care au abordat subiecte, cum ar fi: istoricul Curții de Conturi, activitatea specifică desfășurată și procedurile de lucru utilizate pentru verificarea entităților publice care beneficiază de fonduri naționale și comunitare. S-au abordat și alte teme de interes cum ar fi combaterea corupției, cum se procedează în cazul în care se constată fapte pentru care există indicii că au fost

săvârșite cu încălcarea legii penale, motivele pentru care nu s-au absorbit în totalitate fondurile europene și ce trebuie întreprins pentru absorbția fondurilor europene aferente exercițiului financiar 2014-2020, pârghii de acțiune pentru reducerea corupției la nivel național, parteneriatul public-privat și auditarea proiectelor din acest domeniu.

Din evaluarea transmisă de echipa de organizare de la *Centrul Internship al Guvernului României* a reieșit că stagiarilor au apreciat dialogul deschis și dinamic avut cu cei doi președinți, cu vicepreședintele și consilierul de conturi care au făcut prezentările și au răspuns întrebărilor.

- Curtea de Conturi, reprezentată la nivel de vicepreședinte, a participat la ședințe ale Comisiei buget, finanțe și bănci din cadrul Camerei Deputaților, la care s-au dezbătut proiectele de acte normative din pachetul privind legislația în domeniul achizițiilor publice.

- Sub coordonarea unui vicepreședinte, *Grupul de lucru privind implementarea Sistemului de indicatori de performanță* a continuat să analizeze indicatorii de performanță pe baza datelor centralizate din aplicația informatică special constituită pentru evidența entităților verificate și a rezultatelor obținute de către echipele de control/audit în urma verificărilor.

- *Comisia pentru elaborarea Codului general al controlului intern/managerial privind activitatea specifică de audit și control*, coordonată de unul dintre vicepreședinți, s-a reunit în ședințe de lucru, de regulă săptămânal, pentru implementarea sistemului de control intern în cadrul activității specifice a Curții de Conturi, conform cerințelor noilor reglementări în vigoare în România. Aceasta a presupus revizuirea cadrului procedural intern într-o manieră analitică și corelativă. Totodată, s-au stabilit reguli de bază privind formalizarea componentei de gestionare, redactare și arhivare a corespondenței și s-a creat un nomenclator standardizat al documentelor de corespondență pentru problemele specifice activității Curții de Conturi.

- *Grupul de lucru constituit în vederea autoevaluării interne pe baza Standardului ISSAI 5600¹*, coordonat de un vicepreședinte, s-a reunit în ședințe periodice de lucru, a continuat analiza chestionarului anexă la Standardul ISSAI 5600, a identificat prevederile neimplementate în legislația națională și în reglementările Curții de Conturi și a stabilit acțiunile necesare pentru abordarea neconformităților cu cadrul standardului INTOSAI. Totodată, a elaborat o serie de documente care au fost aprobate de Plen.

Reglementări interne adoptate de Plen

Potrivit *Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, funcția de control se realizează prin proceduri de audit public extern prevăzute în standardele proprii de audit, elaborate în conformitate cu standardele de audit internaționale general acceptate. Principala reglementare internă, pe baza căreia se desfășoară acțiunile de control/audit, este *Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități (RODAS)*. Conform legii, Regulamentul este publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

¹ Standardul INTOSAI privind Ghidul de realizare a evaluărilor de tip peer review ale instituțiilor supreme de audit

Elaborarea și actualizarea reglementărilor interne ale Curții de Conturi reprezintă o activitate care presupune, permanent, armonizarea cu standardele internaționale general acceptate, adoptate la nivel INTOSAI, dar și luarea în considerare a evoluției legislației naționale, cu impact asupra activității Curții de Conturi.

În anul 2016 s-a continuat elaborarea de reglementări interne aferente activității specifice sau necesare pentru susținerea activității de bază. Astfel, Plenul a aprobat:

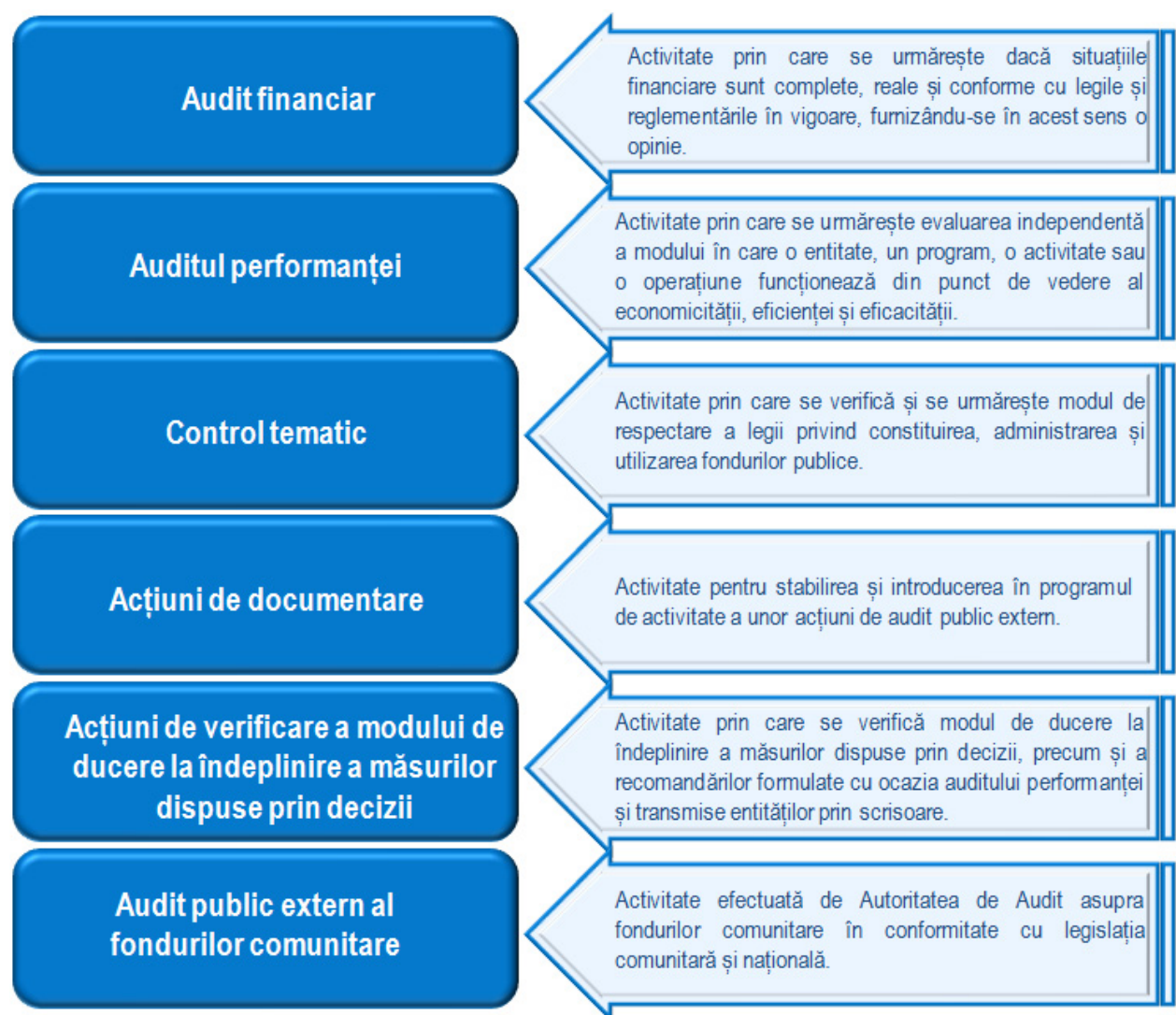
- ✚ *Ghidul noului angajat pentru auditorii publici externi* – elaborat cu scopul de a pune la dispoziția noilor angajați informații-cheie, pentru ca aceștia să se poată familiariza în scurt timp cu specificul Curții de Conturi, cu atribuțiile și responsabilitățile postului ocupat și cu mediul de lucru intern și extern instituției, caracteristic profesiei de auditor public extern.
- ✚ *Ghidul auditului privatizării* – reprezintă un cadru de abordare și desfășurare a misiunilor de audit în ceea ce privește privatizarea societăților comerciale din România, având ca punct de pornire și orientare *Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi*, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități, dar și Liniile directoare INTOSAI de bună practică în domeniul auditului privatizării.
- ✚ *Metodologia de elaborare, modificare și monitorizare a realizării Programului de activitate al Curții de Conturi* – actualizată pentru corelarea prevederilor din RODAS cu procedura de elaborare a Programului de activitate al Curții de Conturi.
- ✚ *Metodologia privind elaborarea Raportului public anual, a Raportului anual de activitate, a rapoartelor anuale referitoare la finanțele publice locale și a altor rapoarte specifice Curții de Conturi* – actualizată pe baza noilor prevederi din RODAS, îndeosebi cele referitoare la derularea acțiunilor de verificare a modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin deciziile emise de Curtea de Conturi.
- ✚ *Norme interne cu privire la gestionarea, redactarea, circuitul și arhivarea documentelor privind activitatea specifică a Curții de Conturi* – elaborat în scopul instituirii unor reguli și proceduri cu privire la modul de gestionare, redactare și arhivare a documentelor de corespondență și crearea unui nomenclator grupat pe principalele categorii de activități specifice Curții de Conturi.
- ✚ *Ghidul controlului achizițiilor publice* – elaborat în vederea realizării acestei activități specifice, pornind de la mandatul legal și funcția de bază ale Curții de Conturi, standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit (ISSAI), prevederile RODAS și prevederile *Legii nr. 98/2016* privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale *Legii nr. 99/2016* privind achizițiile sectoriale.

Pe lângă aceste reglementări, care au fost adoptate de Plen anul acesta, mai sunt în fază de proiect, într-un stadiu avansat de elaborare, următoarele documente: *Manualul de audit financiar*, *Ghidul privind controlul calității*, *Manualul de resurse umane*, *Ghidul privind formarea profesională a personalului de specialitate* și *Ghidul pentru elaborarea strategiilor Curții de Conturi*.

Activitatea specifică desfășurată de Curtea de Conturi

Curtea de Conturi își desfășoară activitatea specifică în mod autonom, efectuând audit financiar, audit al performanței, audit de conformitate (control tematic) și alte activități în cadrul competențelor stabilite de lege, precum și auditul public extern al fondurilor comunitare.

Activitățile specifice desfășurate de Curtea de Conturi

În anul 2016, Curtea de Conturi a efectuat misiuni de audit financiar și de audit al performanței, precum și acțiuni de control tematic la companii și societăți naționale, regii autonome de interes național și local, societăți comerciale cu capital majoritar de stat sau al unităților administrativ-teritoriale, inclusiv la sucursale și filiale ale acestora, la entități cu atribuții în domeniul bancar și al pieței de capital și la entități cu atribuții în domeniul privatizării.

În vederea îndeplinirii obligațiilor ce revin României în calitate de stat membru al Uniunii Europene, Autoritatea de Audit, ca organism independent din punct de vedere operațional față de Curtea de Conturi, a efectuat auditul asupra fondurilor europene.

Misiunile de audit și acțiunile de control tematic efectuate de Curtea de Conturi s-au concretizat în:

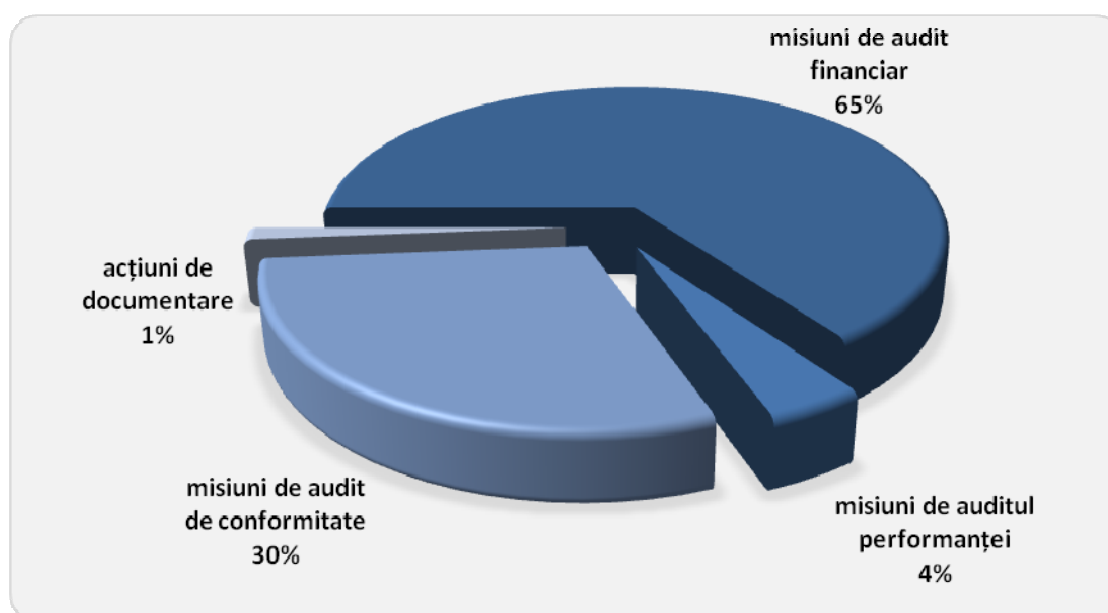
- ⇒ audit financiar asupra conturilor de execuție pe anul 2015 ale:
 - 📄 bugetului de stat;
 - 📄 bugetului asigurărilor sociale de stat;
 - 📄 bugetului asigurărilor pentru șomaj;
 - 📄 bugetului Fondului Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate;
 - 📄 bugetului Trezoreriei Statului;
 - 📄 contului general al datoriei publice a statului;
 - 📄 bugetelor unor autorități și instituții publice;
 - 📄 bugetelor unor unități administrativ-teritoriale;
- ⇒ audit al performanței;
- ⇒ controale desfășurate la companii și societăți naționale, regii autonome de interes național și local, societăți comerciale cu capital majoritar de stat sau al unităților administrativ-teritoriale, precum și la sucursale și filiale ale acestora;
- ⇒ controale desfășurate la entități cu atribuții în domeniul bancar;
- ⇒ controale desfășurate la entități cu atribuții în domeniul privatizării;
- ⇒ audit public extern asupra fondurilor comunitare.

Potrivit Programului de activitate pe anul 2016, structurile Curții de Conturi, centrală și teritorială, au efectuat un număr total de 2.610 acțiuni de verificare, cuprinzând 1.699 de misiuni de audit financiar, 110 misiuni de audit al performanței, 768 de misiuni de audit de conformitate (control tematic) și 33 de acțiuni de documentare.

Referitor la auditul performanței, trebuie precizat că, în anul 2016, Curtea de Conturi a abordat un număr de 40 de teme, pentru care a efectuat misiuni la 110 entități din domeniile abordate. Un număr de 17 teme de audit al performanței au vizat administrația publică centrală, iar alte 23 de teme au avut ca obiect domenii specifice administrației publice locale.

Totodată, în anul 2016 s-au efectuat 4.037 de acțiuni de urmărire a ducerii la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii, 148 de acțiuni de verificare a realității argumentelor invocate de conducerile entităților în susținerea solicitărilor de prelungire a termenelor stabilite în decizii și 57 de acțiuni de verificare a modului de implementare a recomandărilor formulate în auditul performanței.

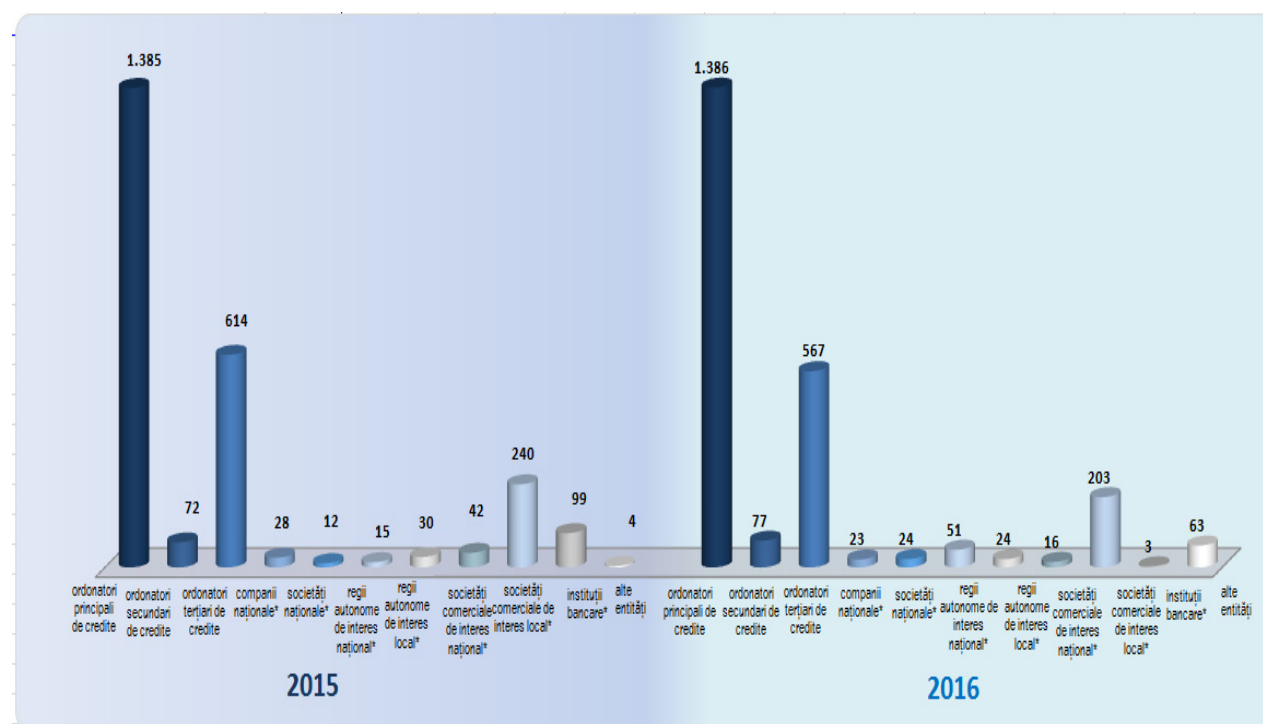
Din datele de mai sus rezultă că misiunile de audit financiar reprezintă 65% din totalul acțiunilor efectuate în anul 2016, misiunile de audit de conformitate (control) 30%, iar misiunile de audit al performanței 4%. Cele 33 de acțiuni de documentare (1%) au fost efectuate fie în scopul obținerii unor informații relevante pentru includerea în programul pe anul 2017 a unor noi acțiuni, fie în vederea elaborării Programului de activitate pe anul 2017, acțiuni care au necesitat atât resurse umane, cât și fond de timp.

Graficul acțiunilor realizate

În anul 2016, Curtea de Conturi și-a exercitat funcția de control asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public în exercițiul bugetar al anului 2015, la 2.437 de entități, la o entitate fiind efectuate, în unele cazuri, mai multe acțiuni de verificare, cu tematici diferite.

Numărul acțiunilor de audit și categoriile de entități supuse verificării în anul 2016, comparativ cu anul 2015, se prezintă grafic astfel:

* Inklusiv sucursalele și filialele acestora, după caz

Graficul comparativ al entităților verificate (2015-2016)

Conform datelor prezentate anterior, pe categorii de entități, verificările efectuate s-au desfășurat la 1.386 de ordonatori principali de credite, 77 de ordonatori secundari de credite, 567 de ordonatori terțiari de credite, 219 societăți comerciale, inclusiv cele de interes local, 23 de companii naționale, 24 de societăți naționale, 75 de regii autonome, inclusiv cele de interes local, 3 instituții bancare, precum și 63 de alte entități (asociații, fundații ș.a.).

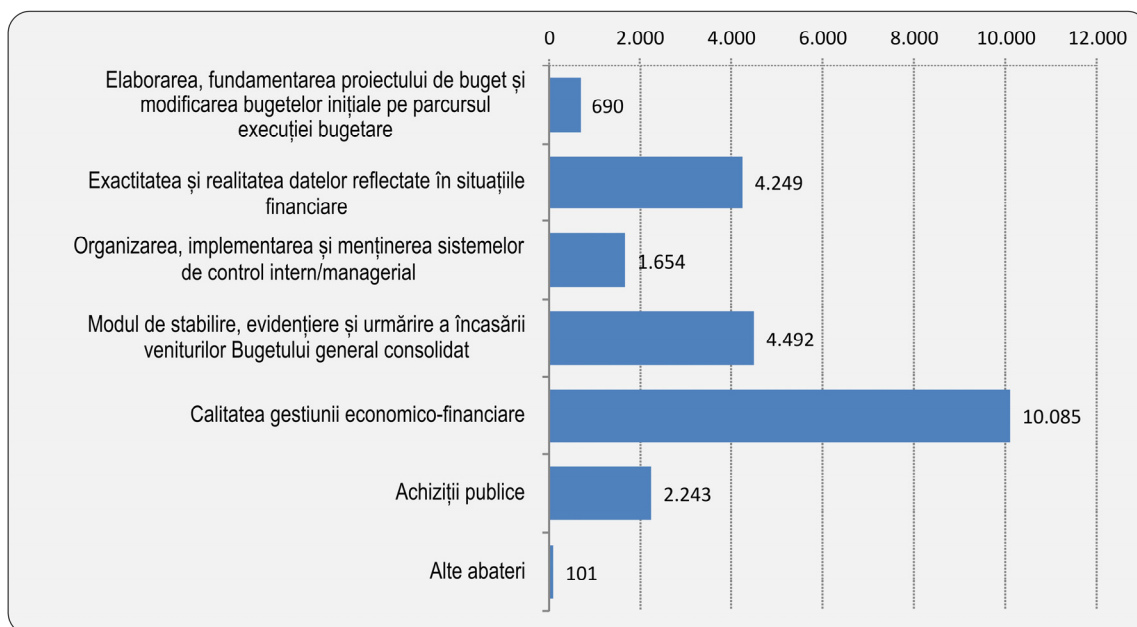
Din totalul entităților verificate în anul 2016, ordonatorii principali de credite au deținut cea mai mare pondere din acestea, respectiv 56,8%, iar ordonatorii terțiari de credite au reprezentat 23,2%.

Per total, numărul entităților verificate în anul 2016 a scăzut la 2.437 comparativ cu cel din anul 2015, care a fost de 2.541. S-au înregistrat unele modificări în structură astfel: în ceea ce privește numărul ordonatorilor de credite, în cazul celor principali numărul a crescut cu unul, cel al ordonatorilor secundari a crescut cu 5, iar numărul ordonatorilor terțiari de credite a scăzut cu 47. În cazul celorlalte entități, numărul a scăzut de la 470 de entități, în anul 2015, la 407, în anul 2016, îndeosebi pe baza modificării numărului societăților comerciale de interes local și național și a altor entități.

Acțiunile de audit efectuate de Curtea de Conturi în anul 2016, la cele 2.437 de entități, au identificat cazuri de nerespectare a reglementărilor legale, constatându-se abateri care au condus la neurmărirea și neîncasarea unor venituri bugetare sau la producerea unor prejudicii, precum și abateri care nu au avut astfel de consecințe cu impact financiar direct, dar care au denaturat situațiile financiare sau care au perturbat funcționarea unor sisteme interne (contabil, informatic ș.a.) ori a unor proceduri agreate la nivelul entității.

Auditorii publici externi desemnați să desfășoare activități specifice Curții de Conturi au prezentat în actele pe care le-au întocmit constatările privind abaterile de la legalitate și regularitate, faptele pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale, precum și cazurile de nerespectare a principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public și privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale.

Cu ocazia verificărilor desfășurate, urmărind obiectivele de audit stabilite, a fost identificat un număr de 23.514 cazuri de abateri, nereguli și/sau erori, care sintetic, pe obiective, se prezintă astfel:

Abateri pe obiective de audit și control (număr)

Obiectivele enunțate mai sus sunt cele urmărite în activitățile de control/audit și au vizat examinarea responsabilității manageriale în fundamentarea proiectului de buget, în utilizarea și administrarea fondurilor publice, în respectarea disciplinei financiar-fiscale, a bunei gestiuni economico-financiare, în ceea ce pri-

vește eliminarea erorilor și neregularităților în scopul îmbunătățirii activității entităților verificate, dezvoltarea unor sisteme de control și de audit intern de înaltă calitate și eficiență.

Deși se poate afirma că managementul entităților auditate și-a însușit constatările auditorilor publici externi și s-a preocupat de înlăturarea abaterilor și de remedierea deficiențelor constatate în urma acțiunilor de control/audit desfășurate în anii anteriori, datele statistice de mai sus, referitoare la frecvența lor scot în evidență faptul că mare parte dintre acestea s-au înregistrat și în exercițiul bugetar al anului 2015.

După cum se poate observa în graficul de mai sus, sunt 2 obiective unde s-au înregistrat cele mai multe abateri (*Calitatea gestiunii economico-financiare* și *Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor Bugetului general consolidat*), iar în cadrul acestora, cele mai frecvente abateri constatate sunt:

Calitatea gestiunii economico-financiare:

- angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare cu nerespectarea prevederilor legale (1.205 cazuri);
- efectuarea de cheltuieli cu bunuri și servicii fără contraprestație (bunuri, lucrări, servicii nerecepționate în cantitatea facturată și plătită) (501 cazuri);
- stabilirea eronată a drepturilor salariale, inclusiv a sporurilor, premiilor și a altor drepturi acordate funcționarilor publici, personalului contractual, persoanelor cu funcții de conducere și personalului care ocupă funcții de demnitate publică (481 de cazuri);
- efectuarea de plăți fără existența documentelor justificative, întocmite conform legii, care să ateste exactitatea și realitatea sumelor datorate (430 de cazuri);
- nerespectarea prevederilor legale privind stabilirea, evidențierea și plata obligațiilor către bugetele publice (295 de cazuri);
- efectuarea inventarierii anuale a patrimoniului prin nerespectarea în totalitate a prevederilor legale (430 de cazuri).
- neefectuarea inventarierii tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege (387 de cazuri);

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat:

- neaplicarea măsurilor de executare silită, conform prevederilor legale și normelor de aplicare ale acestora (455 de cazuri);
- nerespectarea reglementărilor legale privind stabilirea și evidențierea taxei/impozitului pe mijloc de transport datorată/datorat de către persoanele fizice și juridice (166 de cazuri);
- păgubirea bugetului prin pierderile patrimoniale provenite din neurmărirea veniturilor în termenele legale de prescripție (150 de cazuri);
- nu s-a stabilit taxa pe clădiri și pe terenuri concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, după caz, persoanelor juridice (150 de cazuri);
- nestabilirea, neevidențierea, neurmărirea și neîncasarea veniturilor proprii (148 de cazuri);
- stabilirea incorectă a impozitului pe clădiri (141 de cazuri);
- nu a fost stabilit, înregistrat, urmărit și încasat impozitul pe clădirile deținute de persoanele fizice și juridice (121 de cazuri);
- nu au fost stabilite/urmărite, în vederea încasării, venituri cuvenite bugetului local, provenind din taxe pentru eliberarea avizelor și autorizațiilor, în conformitate cu Codul fiscal (92 de cazuri).

În concluzie, se poate afirma că măsurile dispuse au avut efect numai punctual, pe exercițiile financiare respective, fără ca entitățile auditate să ia măsuri pentru ca abateri asemănătoare să nu se mai repete și în anii următori.

În conformitate cu dispozițiile art. 33 alin. (3) și (4) din *Legea nr. 94/1992 republicată*, cu modificările și completările ulterioare, se procedează astfel:

- în situațiile în care se constată existența unor abateri de la legalitate și regularitate, care au determinat producerea unor prejudicii, se comunică conducerii entității publice auditate această stare de fapt. Stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia devin obligație a conducerii entității auditate;
- în situațiile în care în rapoartele de audit se constată existența unor fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale, se sesizează organele în drept pentru asigurarea valorificării constatării și se informează entitatea auditată.

Procedând conform competențelor legale, în anul 2016, Curtea de Conturi a estimat venituri suplimentare, prejudicii și abateri financiar-contabile, așa cum sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Explicații	u.m.	Total	din care:	
			Audit financiar	Audit de conformitate
Venituri suplimentare	milioane lei	1.522,3	371,4	1.150,8
	milioane euro*	339,0	82,7	256,3
Prejudicii	milioane lei	1.843,2	1.379,0	464,2
	milioane euro*	410,5	307,1	103,4
Abateri financiar-contabile	milioane lei	29.065,4	19.154,9	9.910,5
	milioane euro*	6.473,4	4.266,1	2.207,2

*) A fost utilizat cursul mediu de schimb leu/euro pe anul 2016 de 4,49, comunicat de Comisia Națională de Prognoză prin Prognoza de toamnă, noiembrie 2016.

Evaluarea impactului financiar al abaterilor, pe tipuri de acțiuni de verificare (milioane lei, milioane euro)

Neregulile financiare identificate nu au generat venituri suplimentare și nici nu au determinat producerea de prejudicii în exercițiul bugetar verificat, dar, pe termen mediu și lung, dacă nu vor fi eliminate, aceste nereguli pot conduce la pierderi de patrimoniu, lipsirea bugetelor publice de unele venituri importante și chiar la acte de corupție.

Exemple relevante privind abaterile financiar-contabile:

- abateri referitoare la administrarea patrimoniului, întâlnite într-un număr de 1.599 de cazuri;
- abateri referitoare la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare identificate într-un număr de 1.205 cazuri;
- abateri privind modul de aplicare a prevederilor *Legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia* și a reglementărilor privind bunurile din domeniul public al statului, identificate într-un număr de 790 de cazuri;
- abateri de la prevederile legale din domeniul administrării veniturilor publice, identificate într-un număr de cel puțin 644 de cazuri;
- abateri de la reglementările legale privind investițiile publice, constatate într-un număr de peste 548 de cazuri.

Certificarea conturilor. Curtea de Conturi certifică acuratețea și veridicitatea datelor din conturile de execuție verificate. În situația în care se constată regularitatea conturilor se emite *certificatul de conformitate* și acesta se comunică entității auditate. Certificarea contului verificat nu constituie temei pentru exonerarea de răspundere juridică. Pentru motive întemeiate, în termen de un an de la data la care s-a certificat contul verificat, procedura examinării contului poate fi redeschisă.

Auditorii publici externi desemnați să auditeze conturile, precum și să efectueze celelalte activități pentru care Curtea de Conturi are competență, consemnează în rapoartele pe care le întocmesc constatările și concluziile lor, formulează recomandări cu privire la măsurile ce urmează a fi luate și, în auditul financiar, își exprimă opinia față de conturile auditate. Din totalul opiniilor exprimate, 4,8% sunt opinii nemodificate, 9,6% sunt opinii cu rezerve cu paragraf de evidențiere a anumitor aspecte, situații în care conturile pentru exercițiul bugetar al anului 2015 nu conțin denaturări semnificative, 0,1% sunt opinii cu rezerve, cu paragraf de limitare a sferei auditului, și 85,5% sunt opinii contrare, pentru situațiile în care nu au fost înregistrate corespunzător veniturile, cheltuielile, activele și pasivele și nu a fost prezentată corespunzător situația financiară la 31 decembrie 2015 sau operațiunile nu au fost conforme cu cadrul juridic sau reglementările specifice.

Acțiunile de verificare a modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii

Recomandările formulate de auditorii publici externi în rapoartele de audit stau la baza emiterii măsurilor dispuse de Curtea de Conturi entităților verificate, pentru înlăturarea neregulilor constatate în activitatea acestora și pentru suspendarea acțiunilor care contravin prevederilor legale, precum și pentru stabilirea întinderii prejudiciilor și recuperarea acestora, cu excepția recomandărilor formulate în rapoartele de audit al performanței, pentru care nu se emit decizii.

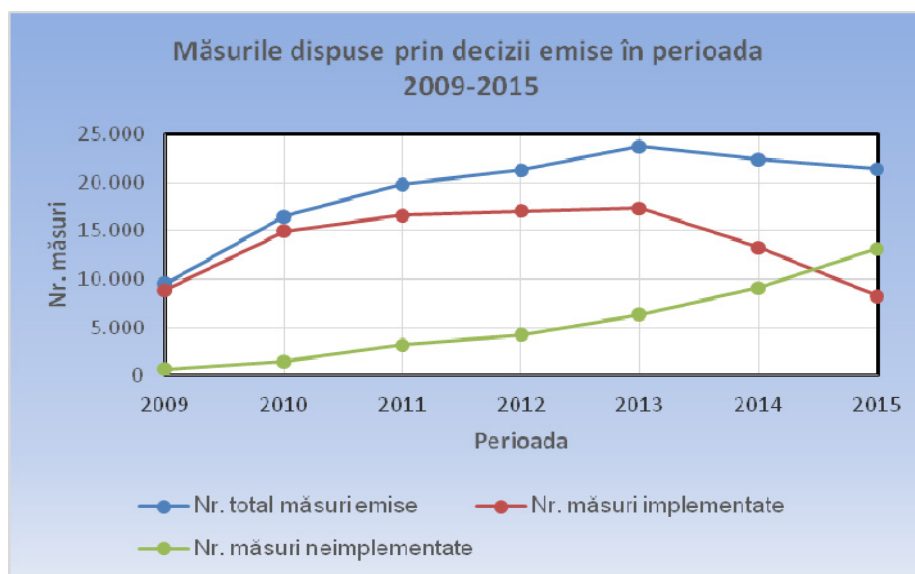
Verificarea modului în care se duc la îndeplinire măsurile dispuse de Curtea de Conturi prin decizii se realizează de către auditorii publici externi care au participat la acțiunile de verificare, prin întocmirea unui raport de follow-up, în conformitate cu reglementările interne.

Acțiunile de verificare a modului de implementare a măsurilor dispuse prin deciziile emise au urmărit impactul acestora asupra îmbunătățirii managementului din punct de vedere al evidenței financiar-contabile, fiscale, al sistemului de control intern, inclusiv al sistemului informațional, al resurselor umane, precum și obținerea unor rezultate economico-financiare mai bune.

Măsurile dispuse prin decizie pot fi însă contestate de conducătorul entității verificate, într-o primă etapă la Curtea de Conturi, iar în cazul în care soluționarea contestației la decizie, prin Încheiere, este nefavorabilă, entitatea, prin exercitarea dreptului de contestare a actelor întocmite, se poate adresa instanțelor de judecată.

Această procedură amână implementarea măsurilor dispuse, fapt ce explică numărul relativ redus al celor implementate pe parcursul anului în care s-au realizat verificările.

Grafic, situația măsurilor dispuse prin decizii în perioada 2009-2015 se prezintă astfel:

Dintr-o analiză comparativă a numărului măsurilor dispuse prin decizii în perioada 2009-2015 se observă că numărul total al celor emise a înregistrat o evoluție ascendentă până în anul 2013, același trend urmându-l și numărul măsurilor implementate. În ceea ce privește măsurile neimplementate se observă o evoluție crescătoare a acestora începând cu anul 2009.

Cu toate că o parte semnificativă a măsurilor dispuse prin deciziile Curții de Conturi au fost implementate, determinând un impact pozitiv asupra activității instituțiilor publice auditate, continuă să persiste măsuri care au fost implementate parțial sau care sunt neimplementate și care generează un impact negativ asupra activității entităților care contestă sau amână implementarea măsurilor dispuse.

Impactul acestor abateri și erori asupra activității entităților verificate, în măsura în care nu sunt corectate la timp sau se repetă an de an, se manifestă asupra formării și utilizării corecte și eficiente a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, iar neregulile financiare identificate, care nu generează venituri suplimentare și nici nu determină producerea de prejudicii în exercițiul bugetar verificat, pe termen mediu și lung, pot conduce la pierderi de patrimoniu, lipsirea bugetelor publice de unele venituri importante și chiar la acte de corupție.

Din analiza efectuată la nivelul structurilor de specialitate au fost identificate principalele cauze ale gradului redus de implementare a măsurilor dispuse. Dintre acestea menționăm:

- ☛ aspecte ce reies din sfera instanțelor de judecată (suspendarea de către instanțele de judecată a punerii în aplicare a tuturor măsurilor dispuse prin decizia atacată până la judecarea cauzei, chiar dacă entitatea nu a contestat toate măsurile cuprinse în decizie; anularea în totalitate a deciziilor de către instanțele de judecată, în condițiile în care au fost atacate doar unele măsuri; acțiunea în instanță, de către conducerea entităților, a persoanelor răspunzătoare, pentru recuperarea unor prejudicii, procesele parcurgând diversele stadii în instanță, până la soluționare; recuperarea greoaie/dificilă a prejudiciilor, ca urmare a acțiunilor în instanță, dar și a legislației privind quantumul reținerilor din veniturile salariale – 1/3 din veniturile lunare);
- ☛ schimbări frecvente ale structurii administrației publice centrale (reorganizări, înființări de noi instituții, comasări, absorbții etc.);
- ☛ cauze aflate în sfera de competență și răspundere a entității (conducerile entităților nu dispun întotdeauna de măsuri de stabilire a întinderii prejudiciilor și de recuperare a acestora de la persoanele răspunzătoare, fiind sesizate organele de urmărire penală; nu se fac demersuri în vederea inițierii de propuneri de emitere a unor hotărâri de Guvern, pentru actualizarea *Inventarului centralizat al bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului*; fluctuație mare de personal atât la nivelul managementului, cât și al personalului de specialitate, îndeosebi la nivelul compartimentelor funcționale din structura organizatorică a unor entități, cum ar fi cel financiar-contabil și de audit intern; solicitarea unor termene noi de ducere la îndeplinire, având în vedere complexitatea unor activități și necesitatea obținerii unor avize de la alte entități);
- ☛ cauze specifice activității de privatizare (nefinalizarea, de către societățile comerciale privatizate, a procesului de obținere a certificatelor de proprietate pentru terenurile aflate în administrare la momentul privatizării, iar, pe cale de consecință, nemajorarea capitalului social cu valoarea acestora și netransmiterea către entitatea cu atribuții în domeniul privatizării a pachetului de acțiuni corespunzător; existența unor divergențe între entitatea cu atribuții în domeniul privatizării și cumpărătorii acțiunilor societăților comerciale privatizate, cu privire la modul de aplicare a unor clauze; nefinalizarea unor litigii între entitatea cu atribuții în domeniul privatizării și cumpărătorii unor acțiuni la societăți comerciale, aflate pe rolul instanțelor din țară sau internaționale etc.).

Concluzii generale privind constatările rezultate din activitățile specifice desfășurate

Misiunile de audit public extern pentru exercițiul bugetar al anului 2015 și acțiunile de control tematic organizate și desfășurate în anul 2016 au arătat că părțile implicate în procesul bunei guvernante nu au acționat întotdeauna în conformitate cu principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității formării, administrării și întrebuințării resurselor financiare ale statului și ale sectorului public.

În Raportul public pe anul 2015 sunt cuprinse observațiile asupra conturilor de execuție a bugetelor supuse auditului și controlului Curții de Conturi, concluziile rezultate din controalele efectuate la regii autonome, societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat sau al unităților administrativ-teritoriale, încălcările de lege constatate și măsurile de tragere la răspundere luate.

Cauza principală care a stat la baza abaterilor și deficiențelor constatate a fost încălcarea:

1. legislației din domeniul finanțelor publice privind responsabilitățile ordonatorilor de credite în procesul de:
 - angajare, lichidare, ordonanțare și plată a cheltuielilor bugetare, etape în care sistemul de control intern/managerial ar fi trebuit să asigure derularea unui proces continuu pe tot parcursul anului bugetar, în așa fel încât deciziile conducătorilor instituțiilor publice să protejeze fondurile publice împotriva pierderilor datorate erorii, risipei, abuzului sau fraudei;
 - organizare a sistemului de monitorizare a programului de investiții publice și de achiziții publice care a condus la: efectuarea de plăți pentru produse nelivrate, lucrări neexecutate sau servicii nerecepționate; plăți nelegale ca urmare a nerespectării clauzelor contractuale privind prețurile practicate, actualizarea acestora, cantitățile, articolele din ofertele declarate câștigătoare, anexe la contractele încheiate;
 - organizare și ținere la zi a contabilității privind gestionarea și evidențierea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale;
 - coordonare și monitorizare a modului de utilizare a sumelor alocate de la buget structurilor aflate în subordonarea și sub coordonarea unui ordonator de credite;
2. legislației principale și secundare specifice fiecărui buget, a legilor anuale ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat, precum și a legilor de rectificare a acestor bugete, respectiv:
 - administrarea veniturilor bugetelor: de stat, locale, al asigurărilor sociale de stat;
 - modificarea, pe parcursul exercițiului bugetar, a prevederilor bugetare aprobate conform legilor bugetare anuale;
 - urmărirea derulării lucrărilor de investiții în concordanță cu clauzele contractuale;
3. legislației generale, aplicabile în activitatea fiecărei entități verificate, ca de exemplu:
 - legea contabilității;
 - legea privind bunurile proprietate publică;
 - legea privind auditul public intern;
 - legislația în domeniile: controlului financiar preventiv, salarizării și achizițiilor publice etc.

Ca o caracteristică generală, misiunile de audit public extern și acțiunile de control desfășurate au evidențiat, per ansamblu, o insuficientă preocupare din partea entităților publice pentru asigurarea acurateței datelor din situațiile financiare și pentru un management financiar guvernat de buna gestiune economico-financiară. Aceasta confirmă faptul că fondurile publice și patrimoniul public al statului sunt gestionate într-un regim în care performanța utilizării acestora nu este un criteriu prioritar.

În Raportul public pe anul 2015, postat pe pagina de internet www.curteadeconturi.ro, sunt prezentate detaliat, pe capitole, rezultatele misiunilor de audit public extern și ale acțiunilor de control organizate și desfășurate de Curtea de Conturi în anul 2016 pentru exercițiul bugetar al anului 2015.

Activitatea specifică de control al achizițiilor publice

Pentru implementarea măsurilor care revin Curții de Conturi, potrivit *HG nr. 901/2015* pentru aprobarea *Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice*, prin decizia Plenului s-a înființat, în subordinea președintelui, Direcția de control al achizițiilor publice, elaborare a metodologiei în acest domeniu și pregătire profesională a personalului de specialitate.

În luarea deciziei de constituire a acestei structuri specializate în controlul achizițiilor publice s-a ținut cont de necesitatea întăririi capacității Curții de Conturi în domeniu, de asigurarea resurselor umane adecvate pentru realizarea acestei activități și de efectuare a pregătirii corespunzătoare a personalului de specialitate în domeniul controlului achizițiilor publice. De asemenea, s-a decis elaborarea de ghiduri metodologice corespunzătoare pentru realizarea controlului achizițiilor publice, precum și armonizarea procedurilor și metodelor utilizate de Curtea de Conturi și de Autoritatea de Audit în efectuarea auditului achizițiilor publice, pentru a se asigura deplina consecvență a abordărilor și interpretărilor din acest domeniu complex.

În ceea ce privește resursele umane specifice acestei activități, până în luna septembrie 2016, din cele 22 de posturi alocate au fost ocupate două posturi de conducere, respectiv un director și un șef de serviciu și 16 posturi de auditori publici externi. Prin pachetul de legi specifice achizițiilor publice s-a aprobat suplimentarea personalului Curții de Conturi cu 250 de posturi, procedura de recrutare a auditorilor publici externi necesari desfășurării activității de control al achizițiilor publice fiind demarată în toamna anului 2016.

În domeniul metodologic, pe baza propunerilor direcției specializate, s-a demarat elaborarea *Ghidului privind modul de verificare a achizițiilor publice*, precum și a *Normelor interne privind desfășurarea activității de control al achizițiilor publice*.

Pe linia pregătirii profesionale s-a aprobat derularea de activități de instruire a tuturor auditorilor publici externi cu privire la modul de verificare a achizițiilor publice, pe baza noului pachet legislativ adoptat de Parlament în luna mai 2016.

Pe lângă organizarea și desfășurarea activității de control al achizițiilor publice, Curtea de Conturi a formulat propuneri și observații atât cu privire la proiectele legilor privind achizițiile publice și achizițiile sectoriale, în faza dezbaterii parlamentare, cât și la proiectele hotărârilor de Guvern de aprobare a normelor metodologice de aplicare a legilor privind achizițiile publice și achizițiile sectoriale.

Ținând cont de prevederile noului cadru de reglementare în domeniul achizițiilor publice, s-a elaborat și încheiat un Protocol de colaborare interinstituțională între Agenția Națională pentru Achiziții Publice și Curtea de Conturi, care cuprinde sarcini comune pentru cele două instituții.

Pe lângă organizare, elaborare de metodologii și pregătire profesională, structura de control al achizițiilor publice a participat în anul 2016 la următoarele activități:

- *Videoconferința organizată de Agenția Națională pentru Achiziții Publice împreună cu Comisia Europeană*, în data de 1 februarie 2016;
- Două întâlniri (21 ianuarie 2016 și 1 martie 2016) ale Grupului de lucru tehnic constituit conform Protocolului de colaborare încheiat între Agenția Națională pentru Achiziții Publice, Ministerul Fondurilor Europene, Ministerul Finanțelor Publice, Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor, Curtea de Conturi și Autoritatea de Audit (ultimele două instituții publice având calitatea de observatori);
- *Reuniunea Grupului tehnic de lucru al Comitetului Interministerial pentru Achiziții Publice*, din 19 mai 2016, organizată de Agenția Națională pentru Achiziții Publice, în scopul dezbaterii conținutului proiectului raportului de monitorizare propus de Comisia Europeană și identificarea autorităților publice care pot furniza informațiile care trebuie incluse în acest raport;

- *Reuniunea Comitetului Interministerial pentru Achiziții Publice*, din 24 mai 2016, constituit în baza Deciziei prim-ministrului nr. 236/2015, la care s-a dezbătut proiectul Raportului de monitorizare propus de Comisia Europeană;
- Conferința „*Noua legislație în domeniul achizițiilor publice*”, organizată de Agenția Națională pentru Achiziții Publice (ANAP), în colaborare cu Institutul Național de Statistică (INS), în data de 21 iunie 2016;
- Conferința de deschidere a proiectului *Mecanisme eficiente pentru prevenirea și combaterea corupției în administrația publică, inclusiv în achizițiile publice și gestionarea fondurilor europene*, finanțat prin Fondul pentru Securitate Internă, componenta pentru cooperare polițienească, organizată de Direcția Generală Anticorupție din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. În perioada 2017-2019, reprezentantul Curții de Conturi va participa în calitate de lector la acest proiect;
- Întâlnirea reprezentanților Curții de Conturi cu cei ai Băncii Mondiale, din 21 octombrie 2016. În cadrul ședinței au fost discutate aspecte privind rolul instituției în lupta împotriva corupției, inclusiv atribuțiile structurii nou înființate pentru auditul achizițiilor publice, precum și capacitatea administrativă și resursele umane necesare pentru derularea optimă a acestei activități.

Transparența rezultatelor activității specifice

În conformitate cu recomandările din standardele de audit internaționale, general acceptate, elaborate de INTOSAI și pe care Curtea de Conturi le are în vedere permanent în activitatea sa, transparența este considerată o adevărată forță care, atunci când este aplicată în mod sistematic, poate contribui la lupta împotriva corupției, poate îmbunătăți guvernanta și promova responsabilitatea.

Potrivit Principiului 8 al Standardului – ISSAI 20 – *Principii privind transparența și responsabilitatea*, emis de INTOSAI, instituțiile supreme de audit, inclusiv Curtea de Conturi, trebuie să comunice rezultatele activităților desfășurate și ale auditurilor efectuate prin intermediul media, al website-urilor și al altor mijloace.

Asigurarea accesului publicului larg la rezultatele activității specifice desfășurate de Curtea de Conturi s-a realizat, în principal, prin:

- ✚ difuzarea *Raportului public anual* pe suport material și/sau pe suport electronic membrilor celor două Camere ale Parlamentului și altor instituții publice (Președinția României, Guvernul, Banca Națională a României și alte autorități și instituții publice);
- ✚ postarea pe site-ul Curții de Conturi a *Raportului public anual*, după transmiterea lui la Parlament. Sinteza *Raportului* se traduce în limba engleză și se postează pe site, pentru a putea fi accesată și de persoanele străine interesate de rezultatele activității Curții de Conturi;
- ✚ corespondența directă între Curtea de Conturi și cei interesați de rezultatele activității acesteia;
- ✚ publicarea *Raportului public anual* în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a;
- ✚ postarea rapoartelor întocmite în urma realizării activității specifice, sau a unor sinteze ale acestora pe website-ul Curții de Conturi www.curteadeconturi.ro, în zona „Publicații”.

Camerele de Conturi întocmesc rapoarte anuale referitoare la finanțele publice locale, care conțin constatările și concluziile consemnate în actele de verificare încheiate în urma acțiunilor desfășurate la unitățile administrativ-teritoriale și la operatorii economici din subordine, aflate în competența lor de verificare.

Căile și mijloacele care permit accesul publicului larg la rezultatele activităților specifice desfășurate de către camerele de conturi la unitățile administrativ-teritoriale sunt:

- ✚ difuzarea rapoartelor anuale referitoare la finanțele publice locale pe suport electronic membrilor celor două Camere ale Parlamentului și altor instituții și autorități publice;
- ✚ postarea rapoartelor pe site-ul Curții de Conturi, în scopul de a informa toate autoritățile publice deliberative ale unităților administrativ-teritoriale de pe raza de competență (consiliile locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, consiliile județene, Consiliul General al Municipiului București).

Pornind de la ideea că entitățile auditate, precum și celelalte părți interesate trebuie să fie informate cu privire la constatările de audit într-un mod diferențiat, astfel încât recomandările Curții de Conturi să poată avea cel mai mare impact posibil, în anul 2016 au fost postate pe website-ul Curții de Conturi, în vederea facilitării consultării lor de către public:

- ✓ 42 de *Rapoarte referitoare la finanțele publice locale*;
- ✓ 6 *Sinteze ale unor Rapoarte de audit* încheiate în urma misiunilor efectuate din proprie inițiativă;
- ✓ 5 *Sinteze ale unor rapoarte de audit financiar privind conturi anuale de execuție*;
- ✓ *Raportul cu privire la cheltuielile efectuate de către entitățile publice ale administrației centrale și locale pentru desfășurarea activității de asistență juridică și reprezentare în perioada 2013-2015 și Sinteza raportului privind aspectele rezultate din acțiunile de audit financiar asupra conturilor de execuție a bugetelor unităților administrativ-teritoriale pe anul 2015*;
- ✓ *Raportul cu privire la cazurile în care Curtea de Conturi a apreciat că sunt indicii de săvârșire a unor fapte de natură penală și a sesizat organele competente*.

În ultimii ani, postarea rapoartelor pe site-ul Curții de Conturi a declanșat dezbateri de interes public în presa audiovizuală și scrisă, prin care cetățenii au fost informați despre rezultatele verificărilor prezentate în rapoarte.

Raportarea rezultatelor activității specifice

Dintre rapoartele relevante din activitatea desfășurată în anul 2016, care au fost transmise la Parlament și postate pe website-ul Curții de Conturi, pot fi prezentate următoarele:

- *Sinteze ale unor rapoarte privind auditul performanței, întocmite din proprie inițiativă:*
 - ✚ *Raportul de audit „Performanța acordării unor beneficii de asistență socială pentru prevenirea și combaterea sărăciei, susținerea copilului și a familiei”.* Misiunea de audit al performanței a avut în vedere contextul Strategiei Europa 2020, fiind analizate cele patru beneficii de asistență socială: alocația de stat pentru copii, indemnizația de creștere a copilului, alocația pentru susținerea familiei și ajutorul social pentru asigurarea venitului minim garantat. Raportul cuprinde constatările, concluziile și recomandările conținute în actele întocmite ca urmare a misiunilor de audit al performanței, desfășurate de Curtea de Conturi la Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (MMFPSPV) și la Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială (ANPIS). De asemenea, s-au avut în vedere constatările misiunilor de audit financiar desfășurate atât la ANPIS, cât și la unele dintre agențiile județene pentru plăți și inspecție socială.
 - ✚ *Raportul de audit al performanței „Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”,* întocmit la Administrația Națională a Penitenciarelor. Misiunea de audit al

performanței a avut în vedere evaluarea soluțiilor informatice implementate, a arhitecturii hardware și software, a resurselor tehnologice și de personal aferente, identificarea și analiza riscurilor, asigurarea securității și a confidențialității informațiilor, managementul continuității și al dezvoltării sistemului. De asemenea, s-au analizat evaluarea schimbului de informații în format electronic cu alte instituții de profil și evaluarea sistemului de indicatori de performanță și a impactului utilizării sistemului informatic. Totodată, ca urmare a necesității de a evalua performanța fondurilor alocate, auditorii publici externi au analizat și concordanța sistemului IT și a aplicațiilor componente cu legislația care reglementează domeniul.

- Raportul de audit al performanței privind *activitatea Clubului Sportiv Rapid în perioada 2010-2015*. Prin intermediul misiunii de audit al performanței s-a evidențiat lipsa performanței cu care Clubul Sportiv Rapid a planificat/derulat activitatea administrativă și sportivă, a elaborat, aprobat, implementat și monitorizat Strategia de dezvoltare și modernizare și a creat și aplicat un cadru procedural intern adecvat și eficace pentru atingerea ȋntelor propuse și pentru realizarea obiectivelor stabilite.
- Raportul de audit „*Performanța activității de inspecție și control rutier*” în perioada 2011-2016. Misiunea de audit a avut în vedere ansamblul de aspecte, conjuncturi și activități subsumate obiectului de activitate al Inspectoratului de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier (ISCTR).
- Raportul de audit al performanței privind *utilizarea fondurilor destinate emiterii, ȋpăririi, punerii și retragerii în/din circulație, conservării și comercializării ȋmbrelor și efectelor poștale în perioada 2004-2014*. Misiunea de audit a urmărit analiza cadrului de reglementare a domeniului ȋmbrelor și efectelor poștale, precum și a cadrului legal referitor la activitățile derulate de entitățile cu atribuȋii în acest domeniu. De asemenea, s-a evaluat modul de realizare a activităȋilor specifice domeniului ȋmbrelor și efectelor poștale de către entitățile implicate în acest domeniu, precum și analizarea, din punct de vedere al economicității, eficienȋei și eficacității, a modului de realizare a veniturilor și de efectuare a cheltuielilor în cadrul SC Romfilatelia SA.
- Raportul de audit al performanței „*Concesionarea resurselor minerale ale țării în perioada 2011-2015*”. Prin intermediul misiunii de audit al performanței s-a urmărit evaluarea activităȋilor desfășurate în vederea realizării unei examinări independente din punct de vedere al eficienȋei, eficacității și economicității concesionării resurselor minerale, din perspectiva analizării impactului obȋnuit față de impactul scontat și a identificării cauzelor care au condus la eventuale nerealizări.
- *Rapoarte privind finanȋele publice locale:*
 - *Raportul cu privire la cheltuielile efectuate de către entităȋile publice ale administraȋiei centrale și locale pentru desfășurarea activității de asistenȋă juridică și reprezentare în perioada 2013-2015*. Prin intermediul misiunii de audit s-a urmărit evaluarea activităȋilor desfășurate în vederea analizării cheltuielilor efectuate de către entităȋile publice ale administraȋiei centrale și locale pentru desfășurarea activității de asistenȋă juridică și reprezentare. Din informaȋiile prezentate în raport se desprinde tendinȋa unităȋilor administrativ-teritoriale de a apela la soluȋia ȋncheierii unor contracte de prestări servicii de asistenȋă juridică cu societăȋile/cabinetele de avocatură, în detrimentul organizării propriilor structuri funcȋionale specializate, ceea ce a determinat un nivel ridicat al sumelor plătite din bugetele locale pentru astfel de servicii.
 - *Sinteza raportului privind aspectele rezultate din acȋiunile de audit financiar asupra conturilor de execuȋie a bugetelor unităȋilor administrativ-teritoriale pe anul 2015*. Raportul prezintă o sinteză a aspectelor rezultate din acȋiunile de audit financiar asupra conturilor de execuȋie a bugetelor unităȋilor administrativ-teritoriale pe anul 2015 și este structurat pe două capitole: unul referitor la prezentarea domeniului auditat, respectiv a bugetului centralizat al unităȋilor administrativ-teritoriale, cu detalierea informaȋiilor referitoare la elementele componente ale

acestui buget și altul care cuprinde o sinteză a activității de audit financiar desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale.

- *Rapoarte de audit financiar asupra contului anual de execuție:*
 - *Sinteza raportului de audit privind Contul general de execuție a bugetului de stat pe anul 2015.* Prin intermediul misiunii de audit financiar s-a urmărit obținerea unei asigurări asupra faptului că acest cont de execuție bugetară a fost întocmit în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, că respectă principiile legalității și regularității și că oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de Ministerul Finanțelor Publice (MFP). Având în vedere importanța corectitudinii datelor furnizate de MFP, Curtea de Conturi a analizat modul de întocmire, corectitudinea surselor de date și modul de consolidare a tabelii privind Bugetul general consolidat aferent anului 2015 și întocmită de către Direcția generală de sinteză a politicilor bugetare din cadrul MFP și care stă la baza calculului deficitului Bugetului general consolidat pe anul 2015.
 - *Sinteza rapoartelor de audit financiar asupra Contului de execuție a bugetului Fondului Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate pentru anul 2015 la Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS).* Prin intermediul misiunii de audit financiar s-a urmărit obținerea unei asigurări asupra faptului că situațiile financiare auditate întocmite de către CNAS respectă principiile legalității și regularității și oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de entitate. Sinteza are la bază atât constatările rezultate din analiza și interpretarea probelor de audit colectate la nivelul CNAS, cât și aspectele cuprinse în rapoartele de audit întocmite de către camerele de conturi teritoriale care au desfășurat acțiuni de audit la nivelul caselor județene de asigurări de sănătate.
 - *Sinteza rapoartelor de audit financiar/control încheiate asupra Contului anual de execuție a bugetului asigurărilor pentru șomaj pe anul 2015 la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM).* Acțiunile de verificare realizate în cadrul ANOFM au privit, în principal, constituirea și utilizarea fondurilor publice destinate stimulării creării locurilor de muncă. Rapoartele de audit încheiate la care face referire Sinteza au la bază constatările rezultate din analiza și interpretarea probelor de audit colectate la nivelul ANOFM, precum și aspectele cuprinse în rapoartele întocmite de către camerele de conturi teritoriale, care au desfășurat acțiuni de audit la nivelul agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă și al centrelor regionale pentru formarea profesională a adulților.
 - *Sinteza rapoartelor de audit financiar asupra Contului de execuție a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015 la Casa Națională de Pensii Publice (CNPP).* Prin intermediul misiunii de audit financiar s-a urmărit obținerea unei asigurări asupra faptului că situațiile financiare auditate întocmite de către CNPP respectă principiile legalității și regularității și oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de entitate. Raportul de audit încheiat în urma misiunii de audit financiar are la bază atât constatările rezultate din sintetizarea, analiza și interpretarea probelor de audit colectate la nivelul CNPP, cât și aspectele cuprinse în rapoartele de audit întocmite de către camerele de conturi teritoriale, care au desfășurat acțiuni de audit la nivelul caselor teritoriale de pensii.
 - *Sinteza raportului de audit financiar asupra Contului general anual al datoriei publice pe anul 2015.* Prin intermediul misiunii de audit financiar s-a urmărit obținerea unei asigurări asupra faptului că situațiile financiare auditate au fost întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, că sunt respectate principiile legalității și regularității și că oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de Ministerul Finanțelor Publice (MFP) și asupra faptului

că modul privind contractarea și gestionarea datoriei publice guvernamentale și situația garanțiilor guvernamentale sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative care reglementează domeniul datoriei publice și respectă principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității. Raportul de audit a fost întocmit având în vedere analiza principalilor indicatori privind datoria publică și a evoluției acestora.

- *Raportul cu privire la cazurile în care Curtea de Conturi a apreciat că sunt indicii de săvârșire a unor fapte de natură penală și a sesizat organele competente.* Raportul cuprinde situația actualizată pentru perioada 2005-31 iulie 2016 a sesizărilor adresate organelor de urmărire penală de către Curtea de Conturi, în cazurile în care a apreciat că sunt indicii de săvârșire a unor fapte de natură penală. Documentul este însoțit de anexe, care cuprind sesizările transmise Ministerului Public pentru efectuarea urmăririi penale, nesoluționate și soluționate la data de 31 iulie 2016.

Activitatea Autorității de Audit

Autoritatea de Audit este un organism independent din punct de vedere operațional față de Curtea de Conturi și față de celelalte autorități responsabile cu gestionarea și implementarea fondurilor comunitare nerambursabile.

Autoritatea de Audit este singura autoritate națională competentă să efectueze audit public extern al fondurilor nerambursabile acordate României de către Uniunea Europeană, în perioada de preaderare și postaderare, asigurând astfel îndeplinirea cerințelor impuse de regulamentele comunitare.

Pentru Autoritatea de Audit, anul 2016 a însemnat o intensificare a activităților derulate în contextul încheierii perioadei de programare 2007-2013 și al demarării procesului de audit pentru desemnarea autorităților naționale responsabile cu gestionarea asistenței financiare nerambursabile pentru perioada 2014-2020.

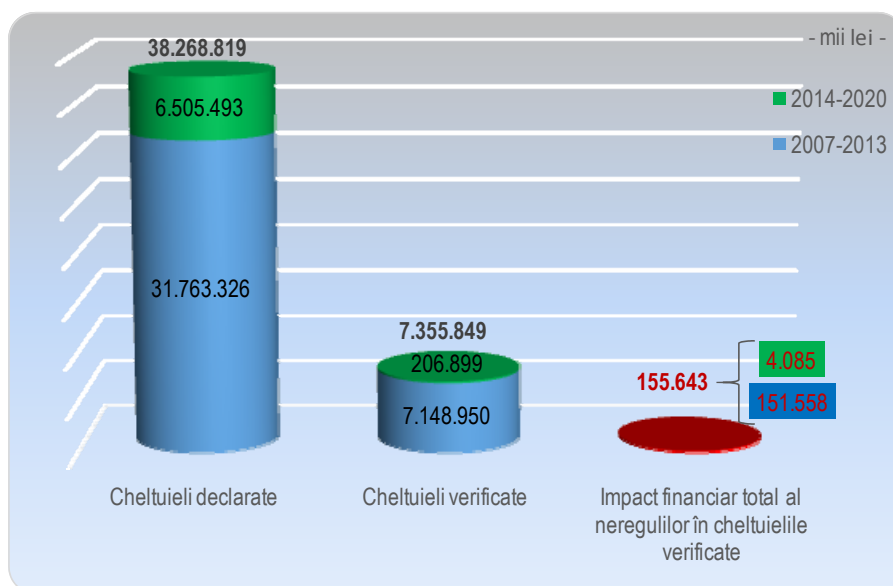
Misiuni de audit finalizate în anul 2016

Până la data prezentului raport de activitate au fost finalizate 38 de misiuni de audit, din care:

- 31 de misiuni au vizat perioada de programare 2007-2013;
- 7 misiuni de audit au vizat perioada de programare 2014-2020.

În cadrul acestor acțiuni au fost auditate peste 1.362 de entități (publice și private) și au fost verificate peste 2.167 de cereri de rambursare/de plată.

În cadrul celor 38 de misiuni au fost verificate cheltuieli în valoare totală de 7.355.849 mii lei, ceea ce reprezintă 19,22% din cheltuielile declarate în anul 2015 și în anul 2016, respectiv suma de 38.268.819 mii lei. În urma acestor verificări au fost detectate nereguli cu impact financiar în cheltuielile declarate în anul 2015 și în anul 2016, în valoare de 155.643 mii lei, din care 131.591 mii lei reprezintă cheltuieli neeligibile, iar 24.053 mii lei reprezintă valoarea corecțiilor financiare aplicate ca urmare a încălcării prevederilor în materie de achiziții publice.

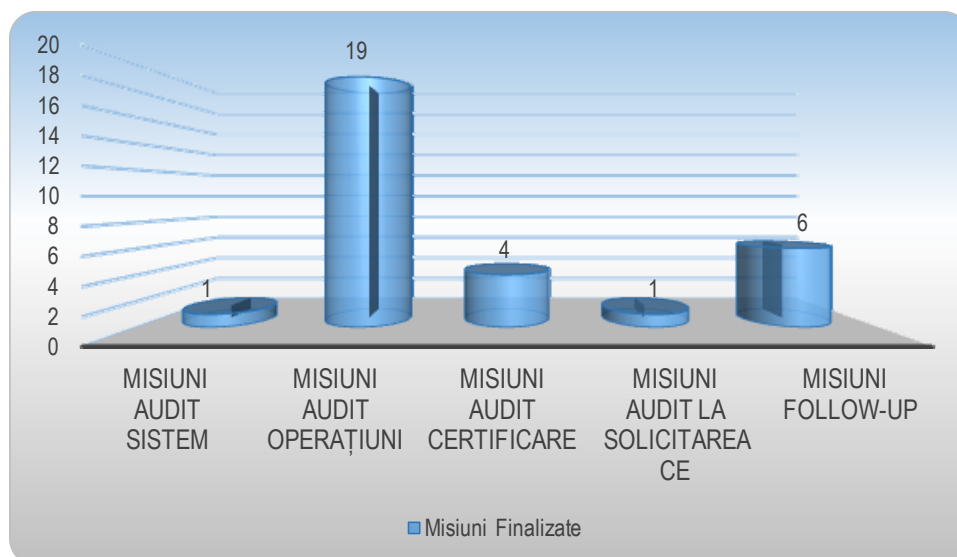

Cheltuielile declarate Comisiei Europene în anul 2015 și în anul 2016, cheltuielile verificate și impactul financiar al neregulilor în cheltuielile verificate

Misiuni de audit aferente perioadei de programare 2007-2013

Cele 31 de misiuni de audit ce au vizat perioada de programare 2007-2013 au urmărit, în principal:

- verificarea legalității și regularității tranzacțiilor – 19 acțiuni care au vizat cele șapte programe operaționale finanțate din fondurile structurale și de coeziune, Programele de Cooperare Teritorială Europeană, România-Bulgaria și România-Serbia, Programul General Solidaritatea și Gestionarea Fluxurilor Migratorii și Programul Operațional pentru Pescuit;
- certificarea conturilor – patru acțiuni la nivelul Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR), la nivelul Programului de Cooperare România-Ucraina-Republica Moldova și la cel al Programului de Cooperare în Bazinul Mării Negre;
- urmărirea modului în care au fost implementate recomandările formulate în misiunile de audit precedente – șase acțiuni la nivelul Programului Operațional Regional, al Programului Operațional Creșterea Competitivității Economice, al Programului Operațional Dezvoltarea Resurselor Umane și al Programului Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative;
- evaluarea sistemelor de management și control – o acțiune la nivelul Programului Operațional pentru Pescuit;
- evaluarea implementării măsurilor preventive și corective solicitate de Comisia Europeană (CE) pentru îmbunătățirea sistemelor de management și control – o acțiune la nivelul Programului Operațional pentru Pescuit.

Distribuirea pe tipuri de misiuni finalizate în anul 2016 pentru perioada de programare 2007-2013

În cadrul misiunilor privind auditarea cheltuielilor declarate Comisiei Europene pentru perioada de programare 2007-2013, Autoritatea de Audit a verificat cheltuieli în valoare de 7.148.950 mii lei, reprezentând 22,51% din cheltuielile declarate în anul 2015 și în anul 2016, respectiv suma de 31.763.326 mii lei.

- mii lei -

Program/Fond	Cheltuieli declarate CE, din care a fost extras eșantionul	Cheltuieli auditate	Impact financiar stabilit în cheltuielile auditate	Achiziții publice – corecții financiare cu impact în cheltuielile auditate	Alte domenii – cheltuieli neeligibile cu impact în cheltuielile auditate
1	2	3	4=5+6	5	6
Instrumente structurale	22.944.550	6.284.260	83.443	20.511	62.932
Agricultură și Pescuit	8.406.976	649.360	67.534	3.003	64.531
Cooperare Teritorială Europeană și alte fonduri	411.800	215.330	581	524	57
TOTAL	31.763.326	7.148.950	151.558	24.038	127.520

Cheltuielile declarate Comisiei Europene, din care a fost extras eșantionul, cheltuielile auditate și impactul financiar stabilit în cheltuielile auditate

Notă: Pentru conversia în lei a valorii cheltuielilor exprimate în euro și pentru neregulile cu impact financiar aferente, prezentate mai sus, în cazuri precum programele operaționale de cooperare teritorială, a fost utilizat cursul inforeuro din luna decembrie 2015: 1 euro = 4,4467 lei.

În cadrul misiunilor de audit privind verificarea legalității și regularității cheltuielilor declarate Comisiei Europene au fost identificate nereguli în valoare de 151.558 mii lei, din care 127.520 mii lei reprezintă valoarea cheltuielilor neeligibile constatate, iar 24.038 mii lei reprezintă impactul în cheltuielile declarate al corecțiilor financiare aplicate ca urmare a nerespectării legislației din domeniul achizițiilor publice. Valoarea corecțiilor financiare aplicate la valoarea contractelor este de 116.742 mii lei.

La nivelul Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU), Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POSCCE) și Programului Operațional pentru Pescuit (POP), misiunile de audit au fost completate de o serie de verificări efectuate la solicitarea expresă a Comisiei Europene în vederea deblocării plăților la nivelul acestor programe. În cazul POS DRU și POSCCE, aceste verificări au fost efectuate ca obiective suplimentare în cadrul auditului de operațiuni.

Mai jos sunt prezentate structurat, în funcție de specificul fondurilor din care au fost finanțate cheltuielile, elementele sintetice relevante, de natură să ofere o imagine de ansamblu asupra activității Autorității de Audit în anul 2016, în ceea ce privește volumul cheltuielilor verificate, al erorilor detectate și tipologia acestora.

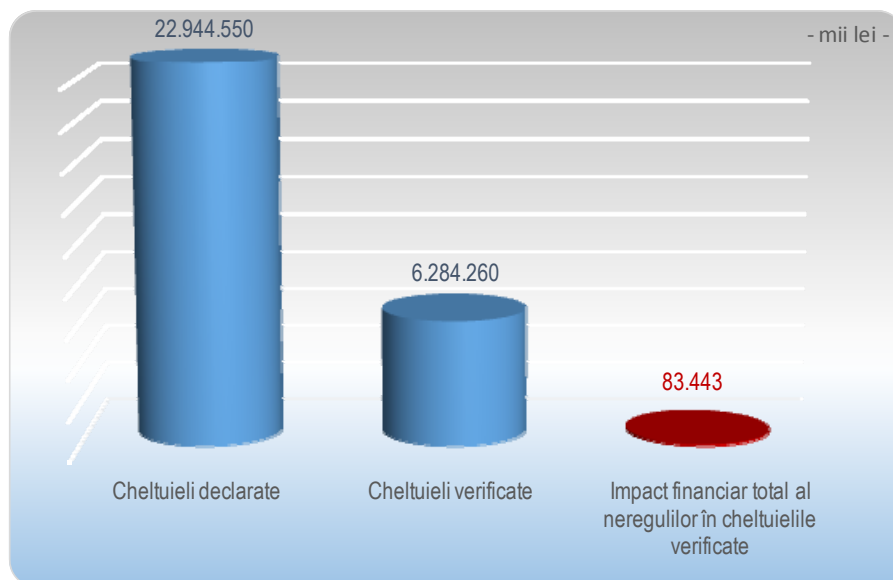
Obiectivul Convergență 2007-2013

În cadrul acestui obiectiv, pentru perioada de programare 2007-2013, România derulează un număr de 7 programe operaționale, respectiv Programul Operațional Regional, POS Creșterea Competitivității Economice, PO Asistență Tehnică, POS Mediu, POS Transport, POS Dezvoltarea Resurselor Umane, PO Dezvoltarea Capacității Administrative. Aceste programe sunt finanțate din Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune.

Pe parcursul anului 2016, pentru Obiectivul Convergență, Autoritatea de Audit a întreprins 18 misiuni de audit, dintre care 14 misiuni privind auditul operațiunilor și 4 misiuni privind verificarea modului în care au fost implementate recomandările formulate în cursul misiunilor de audit anterioare.

În cadrul misiunilor privind auditul operațiunilor, derulate în anul 2016, Autoritatea de Audit a verificat cheltuieli declarate Comisiei Europene în valoare de 6.284.260 mii lei, ceea ce reprezintă 27,39% din cheltuielile declarate Comisiei Europene în anul 2015 și în anul 2016, respectiv suma de 22.944.550 mii lei.

Din verificările efectuate au rezultat nereguli în valoare de 83.443 mii lei, din care 62.932 mii lei reprezintă cheltuieli neeligibile, iar 20.511 mii lei reprezintă impactul în cheltuielile anului 2015 și ale anului 2016 al corecțiilor financiare aplicate ca urmare a nerespectării legislației din domeniul achizițiilor publice. Valoarea corecțiilor financiare aplicate la valoarea contractelor este de 104.496 mii lei.

Cheltuielile declarate Comisiei Europene în anul 2015 și în anul 2016, cheltuielile verificate și valoarea neregulilor cu impact financiar în cheltuielile verificate privind programele operaționale sub Obiectivul Convergență

Ca principale deficiențe identificate ca urmare a nerespectării regulilor de eligibilitate a cheltuielilor exemplificăm:

- efectuarea unor cheltuieli de personal fără ca acestea să respecte prevederile cererii de finanțare sau fără ca activitatea să fie realizată corespunzător de către experți;
- nerespectarea criteriilor de eligibilitate referitoare la încadrarea în categoria Întreprinderilor Mici și Mijlocii a unor beneficiari de finanțare;
- deficiențe cu privire la intensitatea unor ajutoare de stat acordate;
- achiziționarea unor echipamente diferite față de cele cuprinse în lista activelor corporale ce constituie anexă la contractul de finanțare;
- decontarea echipamentelor la un preț diferit față de cel oferit inițial;
- decontarea unor cheltuieli pentru parteneri de proiect neeligibili;

- realizarea unor cheltuieli cu încălcarea principiului unui management financiar riguros;
- efectuarea unor cheltuieli de tip FEDR, care nu erau în conformitate cu prevederile cererii de finanțare sau pentru bunuri care nu erau necesare proiectului sau care nu au fost utilizate în scopul proiectului.

Principalele tipuri de deficiențe constatate în domeniul achizițiilor publice vizează:

- utilizarea de către beneficiari în procesul de achiziție a unor criterii de calificare restrictive, disproporționate sau irelevante, de natură să limiteze competiția;
- divizarea unor achiziții în vederea eludării aplicării unei proceduri de achiziție competitive;
- modificarea informațiilor incluse în anunțul de participare, fără publicarea unei erate;
- atribuirea contractului unor ofertanți, a căror ofertă nu a îndeplinit integral criteriile de evaluare și selecție;
- crearea de obstacole în asigurarea unui cadru concurențial adecvat, prin neacordarea de timp suficient pentru întocmirea ofertelor;
- nerespectarea principiilor transparenței și/sau ale tratamentului egal și/sau ale nediscriminării etc.

Politica agricolă comună și politica comună de pescuit 2007-2013

În ceea ce privește agricultura, dezvoltarea rurală și pescuitul, atribuțiile Autorității de Audit vizează Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și Fondul European pentru Pescuit.

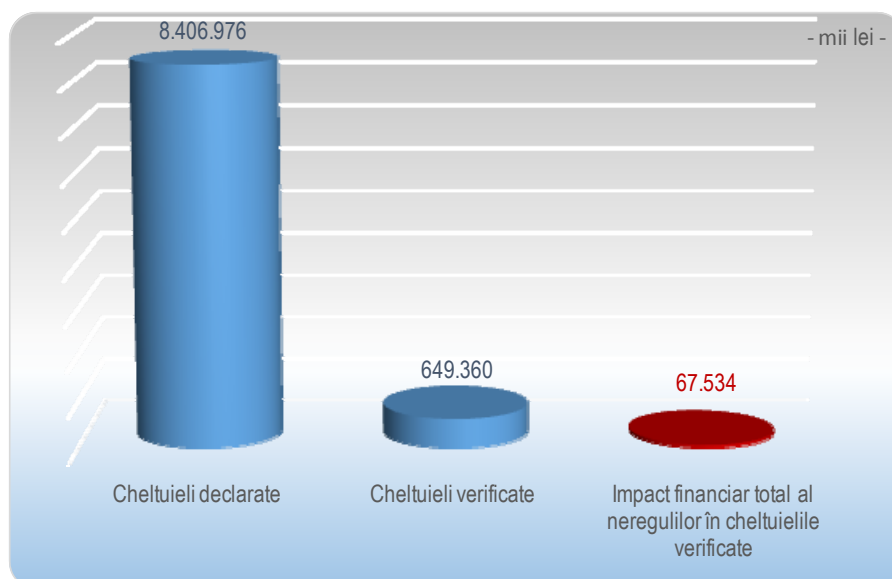
În cursul anului 2016, Autoritatea de Audit a desfășurat șase misiuni de audit vizând aceste fonduri, în cadrul acestora fiind verificate atât funcționarea sistemelor de management și control, cât și cheltuielile declarate Comisiei Europene. Misiunile de audit au vizat în special Fondul European pentru Pescuit – patru misiuni (o misiune de audit de sistem, 2 misiuni de audit de operațiuni și o misiune de audit la solicitarea Comisiei Europene) și Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală – două misiuni de audit, dintre care una de certificare și una de închidere.

Misiunile de audit au vizat evaluarea mediului de control intern de la nivelul autorităților naționale responsabile cu gestionarea programelor pentru dezvoltare rurală și pescuit, fiind detectate deficiențe cu privire la:

- eficacitatea controalelor și a verificărilor administrative ale autorităților naționale responsabile;
- aplicarea necorespunzătoare a procedurilor privind autorizarea plăților, a procedurilor privind managementul neregulilor și urmărirea debitelor;
- datele înregistrate în sistemul informatic;
- întocmirea necorespunzătoare a unor documente la nivelul agențiilor de plăți etc.

În ceea ce privește verificarea cheltuielilor declarate CE, Autoritatea de Audit a verificat cheltuieli declarate Comisiei Europene în valoare de 649.360 mii lei, ceea ce reprezintă 7,72% din cheltuielile declarate, respectiv suma de 8.406.976 mii lei.

În cadrul cheltuielilor auditate au fost identificate nereguli în valoare totală de 67.534 mii lei, din care 64.531 mii lei reprezintă cheltuieli neeligibile, iar 3.003 mii lei reprezintă impactul în cheltuielile anului 2015 (FEADR și POP) și ale anului 2016 (POP) al corecțiilor financiare aplicate ca urmare a nerespectării legislației din domeniul achizițiilor publice. Valoarea corecțiilor financiare aplicate în anul 2015 și anul 2016, raportată la valoarea contractelor, este de 11.703 mii lei.

Cheltuielile declarate Comisiei Europene în anul 2015 (FEADR și POP) și în anul 2016 (POP), cheltuielile verificate și valoarea neregulilor cu impact financiar în cheltuielile verificate privind politica agricolă comună și de pescuit

În ceea ce privește fondurile destinate dezvoltării rurale și pescuitului, cele mai frecvente erori cu impact financiar vizează:

- autorizarea eronată la plată a unor cheltuieli în condițiile existenței unor neconcordanțe între suprafața agricolă totală declarată de fermier în cererea de plată și suprafața relevantă de documentele depuse la dosar;
- nerespectarea cerințelor superioare de bunăstare a animalelor;
- neîndeplinirea criteriilor generale și specifice de eligibilitate;
- impunerea prin fișa de date a achiziției a unor cerințe de calificare restrictive.

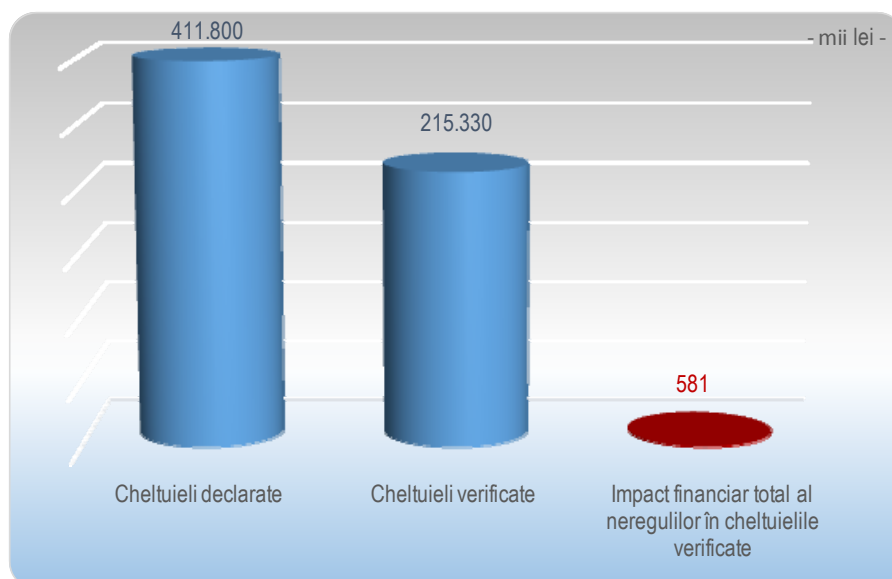
Alte categorii de fonduri auditate de Autoritatea de Audit

Autoritatea de Audit desfășoară acțiuni de audit și la nivelul altor programe finanțate de către Uniunea Europeană, respectiv programele aferente obiectivului Cooperare Teritorială Europeană, Programul general „Solidaritatea și gestionarea fluxurilor migratorii” (PG SOLID) și misiuni de verificare a modului în care au fost implementate recomandările formulate pentru programele PHARE 2005-2006 și Facilitatea de Tranziție.

În cursul anului 2016, Autoritatea de Audit a întreprins șapte misiuni de audit vizând aceste programe și fonduri, dintre care trei misiuni privind auditul operațiunilor (România-Bulgaria, România-Serbia și PG SOLID), două misiuni de urmărire a recomandărilor formulate în cursul misiunilor de audit anterioare (PHARE și Facilitatea de Tranziție) și două misiuni de audit de certificare (România-Ucraina-Republica Moldova și Bazinul Mării Negre).

În ceea ce privește verificarea cheltuielilor declarate CE pe programele de cooperare teritorială europeană și Programul general „Solidaritatea și gestionarea fluxurilor migratorii” (PG SOLID), Autoritatea de Audit a verificat, în cadrul misiunilor derulate în anul 2016, cheltuieli declarate Comisiei Europene în valoare de 215.330 mii lei, ceea ce reprezintă 52,29% din totalul cheltuielilor declarate Comisiei Europene în valoare de 411.800 mii lei.

În urma verificărilor au fost identificate nereguli în valoare totală de 581 mii lei, din care 524 mii lei reprezintă impactul în cheltuielile verificate a corecțiilor financiare aplicate ca urmare a nerespectării legislației din domeniul achizițiilor publice, iar 57 mii lei reprezintă alte cheltuieli neeligibile. Valoarea corecțiilor financiare aplicate în anul 2016, raportată la valoarea contractelor, este de 543 mii lei.

Cheltuielile declarate Comisiei Europene, cheltuielile verificate și valoarea neregulilor cu impact financiar în cheltuielile verificate privind programele de cooperare teritorială și alte fonduri

Principalele deficiențe identificate au vizat:

- modul de derulare a achizițiilor publice în cadrul unor contracte, în sensul utilizării unor criterii restrictive, al încălcării principiului tratamentului egal și nediscriminării în evaluarea și selecția unor ofertanți;
- achiziția unor bunuri care nu își justifică necesitatea;
- întârzieri în implementarea măsurilor corective ca urmare a recomandărilor din rapoartele de audit anterioare.

Misiuni de audit aferente perioadei de programare 2014-2020

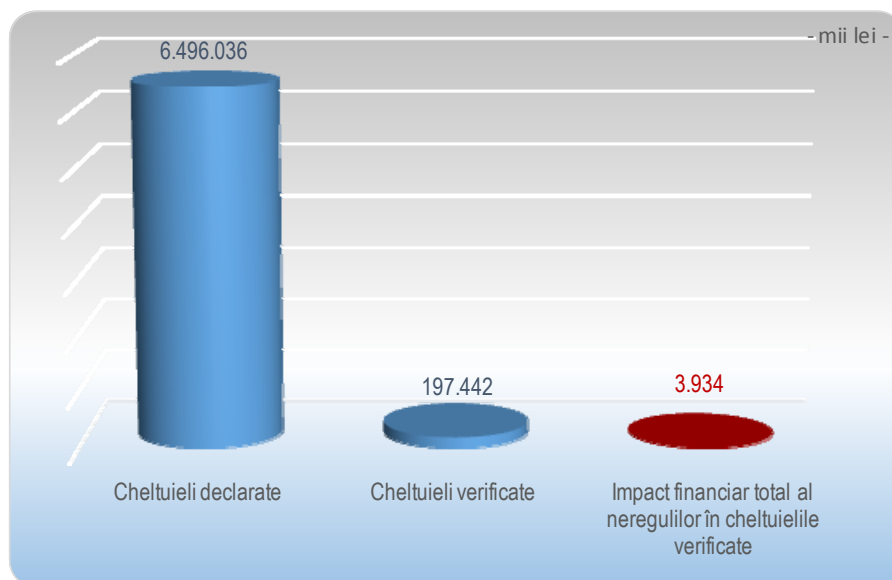
Cele 7 misiuni de audit ce au vizat perioada de programare 2014-2020 au urmărit, în principal:

- desemnarea autorităților naționale responsabile cu gestionarea asistenței financiare 2014-2020 – două acțiuni la nivelul Programului IPA de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia și la nivelul Programului Operațional pentru Ajutorarea Persoanelor Defavorizate;
- certificarea conturilor – o acțiune la nivelul Fondului European pentru Garantare Agricolă;
- evaluarea sistemelor de management și control – două acțiuni la nivelul Programelor Naționale privind Fondul pentru Azil, Migrație și Interne și Fondul pentru Securitate Internă și la nivelul Programului IPA de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia;
- urmărirea modului în care au fost implementate recomandările formulate în misiunile de audit precedente – o acțiune la nivelul Programelor Naționale privind Fondul pentru Azil, Migrație și Interne și Fondul pentru Securitate Internă;
- verificarea legalității și regularității tranzacțiilor – o acțiune care a vizat verificarea cheltuielilor declarate Comisiei Europene în anul 2016, în cadrul Programelor Naționale privind Fondul pentru Azil, Migrație și Interne și Fondul pentru Securitate Internă.

Ulterior misiunii de audit privind desemnarea autorităților naționale responsabile cu gestionarea asistenței financiare 2014-2020, Autoritatea de Audit a emis opinia privind desemnarea acestora în data de 15 iulie 2016, la nivelul Programului IPA de Cooperare România-Serbia și, în data de 9 decembrie 2016, la nivelul Programului Operațional pentru Ajutorarea Persoanelor Defavorizate.

În conformitate cu cerințele reglementărilor comunitare, pentru auditarea conturilor APIA aferente FEAGA 2015, Autoritatea de Audit, în calitate de Organism de Certificare, a derulat o misiune de audit de certificare și de urmărire a implementării recomandărilor.

Din cheltuielile declarate în anul 2015, în valoare de 6.496.036 mii lei, a fost extras un eșantion cuprinzând 453 de elemente aferente unui număr de 446 de dosare în valoare totală de 197.442 mii lei, reprezentând 3,04% din cheltuielile declarate. Valoarea totală a erorilor identificate la nivelul tranzacțiilor a fost în valoare de 3.934 mii lei, din care 14 mii lei reprezentând abateri de la prevederile legislației naționale în domeniul achizițiilor și 3.920 mii lei reprezentând cheltuieli apreciate ca fiind neeligibile.

Totalul cheltuielilor declarate Comisiei Europene în anul 2015, al cheltuielilor verificate și valoarea neregulilor cu impact financiar în cheltuielile verificate privind FEAGA

Principalele deficiențe identificate în urma auditului de certificare la nivelul FEAGA au vizat:

- autorizarea eronată la plată a unor cheltuieli în condițiile în care fermierii nu au dovedit cu documente justificative corespunzătoare calitatea legală/dreptul de utilizator al suprafețelor de teren sau nu dețineau dreptul de utilizare pentru întreaga suprafață declarată;
- nu au fost respectate bunele condiții agricole și de mediu (GAEC) sau cerințele statutare de management – domeniul „Sănătatea publică, sănătatea animalelor și sănătatea plantelor”;
- lipsa unor documente justificative din dosarul cererii de plată, care să ateste cheltuielile cuprinse în devizul de lucrări.

Din verificările efectuate asupra sistemelor de management și control la nivelul Programelor Naționale privind Fondul pentru Azil, Migrație și Interne și Fondul pentru Securitate Internă au fost identificate ca principale deficiențe:

- atribuțiile prevăzute în fișele de post nu au fost corelate cu prevederile dispoziției privind segregarea atribuțiilor personalului Autorității Responsabile și Autorității Delegate Financiare;
- nu au fost create toate modulele sistemului informatic astfel încât informațiile furnizate să ofere o imagine completă a stadiilor de implementare a proiectelor și, implicit, a programelor naționale;
- nu sunt luate toate măsurile necesare pentru asigurarea securității sistemului informatic;
- proceduri neadecvate privind organizarea și conducerea contabilității, emiterea Declarației de asigurare a managementului pentru FAMI și FSI la nivelul autorității responsabile, întocmirea conturilor la nivelul Autorității Delegate Financiare.

În ceea ce privește verificarea cheltuielilor declarate CE pentru Programele Naționale privind Fondul pentru Azil, Migrație și Interne și Fondul pentru Securitate Internă, Autoritatea de Audit a verificat în cadrul misiunilor derulate în anul 2016, cheltuieli în valoare de 9.457 mii lei, ceea ce reprezintă 100% din cheltuielile declarate Comisiei Europene. În urma verificărilor au fost identificate nereguli în valoare totală de 151 mii lei, reprezentând cheltuieli neeligibile.

Misiuni de audit în curs de finalizare

Se află în curs de derulare 19 misiuni de audit, respectiv 14 acțiuni de audit ce vizează perioada de programare 2007-2013 și cinci acțiuni de audit sunt aferente perioadei de programare 2014-2020, după cum urmează:

➤ perioada de programare 2007-2013:

- verificarea legalității și regularității tranzacțiilor – cinci misiuni de audit care vizează Programul Operațional Regional, Programul Operațional Sectorial Transport, Programul Operațional Sectorial de Mediu, Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice și Programul de Cooperare Teritorială România-Bulgaria;
- încheierea programelor operaționale la finele perioadei de programare 2007-2013 – opt misiuni de audit la nivelul programelor operaționale finanțate din fondurile structurale și de coeziune, al Programului Operațional pentru Pescuit și al Programului de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria;
- urmărirea modului în care au fost implementate recomandările formulate în misiunile de audit precedente – o misiune de audit la nivelul Programului Operațional Regional.

➤ perioada de programare 2014-2020:

- desemnarea autorităților naționale responsabile cu gestionarea asistenței financiare 2014-2020 – două misiuni în cazul Programului de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria și al Programului de Cooperare Transfrontalieră România-Ungaria;
- certificarea conturilor – două misiuni la nivelul Fondului European pentru Dezvoltare Rurală și al Fondului European pentru Garantare Agricolă;
- auditarea conturilor – o misiune la nivelul Programelor Naționale privind Fondul pentru Azil, Migrație și Interne și Fondul pentru Securitate Internă.

Activitatea Grupurilor de lucru constituite la nivelul Autorității de Audit

Pregătirea pentru procesul de încheiere 2007-2013

În cursul anului 2016 au fost continuate activitățile de pregătire a procesului de încheiere a programelor operaționale 2007-2013. În acest sens au fost organizate opt reuniuni ale Grupului de lucru stabilit la nivelul Autorității de Audit, fiind abordate aspecte precum modalitatea de calcul al ratei riscului rezidual pentru Raportul final de control, stabilirea unui grad de acoperire corespunzător al eșantioanelor aleatorii în vederea obținerii unei asigurări suficiente, care trebuie furnizate la Declarația de încheiere, actualizarea secțiunii dedicate procesului de încheiere din Manualul de proceduri al Autorității de Audit și elaborarea listelor de verificare aferente.

Reprezentanții Autorității de Audit au participat, de asemenea, și la cele două reuniuni ale Comitetului Interministerial privind încheierea perioadei 2007-2013.

Totodată, sub coordonarea Grupului de lucru, a fost organizată o sesiune de instruire a personalului Autorității de Audit pe tema proiectelor generatoare de venituri în contextul procesului de încheiere a programelor operaționale 2007-2013.

Pregătirea pentru procesul de desemnare 2014-2020

În contextul noului cadru de reglementare aplicabil fondurilor alocate României pentru perioada 2014-2020 și modificării legislației naționale în domeniul achizițiilor publice, reprezentanții Grupului de Lucru stabilit la nivelul Autorității de Audit au participat, în cursul anului 2016, la dezbateri și întâlniri tehnice de lucru în cadrul cărora au pregătit și prezentat puncte de vedere cu privire la schimbările intervenite la nivel legislativ și procedural. Totodată, Autoritatea de Audit a derulat activități în scopul adaptării prevederilor manualului de audit 2014-2020 și listelor de verificare la cerințele de reglementare recente ce vizează noua perioadă de programare și noua legislație a achizițiilor publice.

Concluziile desprinse din activitățile celor două grupuri de lucru au fost diseminate în cadrul reuniunilor de lucru și al sesiunilor de instruire realizate în cursul anului 2016.

Autoritatea de Audit a revizuit cadrul procedural intern de implementare a sistemului managerial de control intern. Ca urmare a schimbărilor legislative intervenite la nivel național au fost actualizate procedurile de sistem și operaționale și celelalte reglementări interne specifice, în scopul îndeplinirii integrale a cerințelor standardelor de control intern managerial.

Autoritatea de Audit se află în stadiul premergător declarării conformității sistemului, fiind implementate cerințele legislative specifice în acest sens.

Asigurarea calității în activitatea de control/audit

Standardele de audit INTOSAI recomandă instituțiilor supreme de audit să constituie și să mențină permanent în funcțiune un sistem de control al calității care să acopere întreaga activitate de control/audit desfășurată.

Având în vedere aceste recomandări, Curtea de Conturi a organizat, prin reglementări proprii, un sistem continuu de asigurare și control al calității activităților de control/audit.

În anul 2016, structura specializată în controlul calității a realizat 10 acțiuni de evaluare a activităților organizate și desfășurate de nouă camere de conturi și un departament de specialitate.

Prin obiectivele acțiunilor de control al calității s-a urmărit să se evalueze gradul în care structurile de specialitate au aplicat și implementat, în întreaga activitate de control/audit, reglementările și procedurile interne, cum ar fi cele referitoare la:

- elaborarea planului multianual și a programului anual de activitate;
- organizarea acțiunilor de control și de audit public extern;
- planificarea, execuția și raportarea rezultatelor acțiunilor de verificare;
- valorificarea constatărilor consemnate în actele întocmite de către auditorii publici externi;
- verificarea modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii;
- elaborarea raportului public anual și a celorlalte rapoarte speciale pe domenii de activitate.

În urma verificărilor efectuate au fost întocmite rapoarte de evaluare a activității de control/audit, care au parcurs procedurile interne de definitivare, fiind dezbătute și conciliate împreună cu fiecare conducere a structurii de specialitate verificate. Rapoartele au fost prezentate Plenului sub forma unor sinteze, în vederea aprobării.

Principalele recomandări pentru îmbunătățirea activității structurilor de audit și control evaluate au vizat:

- continuarea implementării standardelor, regulamentelor și a altor reglementări interne privind organizarea și desfășurarea activităților specifice și valorificarea constatărilor înscrise în actele de control/audit;
- monitorizarea continuă a modului de implementare, de către entitățile verificate, a măsurilor dispuse și recomandărilor formulate de Curtea de Conturi;
- monitorizarea auditorilor publici externi de către directori, pe parcursul desfășurării acțiunii de verificare, în vederea respectării întocmai a prevederilor reglementărilor interne;
- introducerea datelor și informațiilor în aplicațiile informatice prin care se gestionează activitatea de audit și control, verificarea realității și exactității datelor și informațiilor și actualizarea acestora la finalizarea procesului de valorificare a constatărilor;
- respectarea participării auditorilor publici externi la seminarii de formare profesională organizate de Curtea de Conturi, conform Programului de formare profesională aprobat de Plen;
- organizarea și desfășurarea unor dezbateri cu întreg personalul pentru prelucrarea regulamentelor, manualelor și ghidurilor de specialitate.

Pentru diseminarea bunelor practici consemnate în rapoartele de asigurare a calității și pentru evitarea perpetuării unor erori în activitatea de control/audit, sintezele acestor documente au fost postate pe portalul intern al Curții de Conturi, pentru a facilita accesul tuturor auditorilor publici externi la aceste informații.

Reprezentarea la instanțele judecătorești

Actele de control/audit întocmite de departamente și camerele de conturi pot fi atacate, potrivit legii și *Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități*, prin contestație la Curtea de Conturi, unde sunt soluționate de către comisiile constituite la nivelul acestor structuri de specialitate, prin emiterea de *încheieri*.

Împotriva *încheierilor* pronunțate de comisiile de soluționare a contestațiilor se pot formula acțiuni la instanțele de judecată, care intră în competența secțiilor de contencios administrativ constituite la nivelul tribunalelor, curților de apel și al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

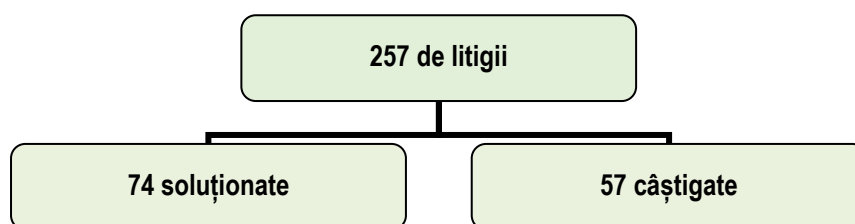
Pe parcursul anului 2016 s-a continuat tendința generală de contestare de către conducerile entităților verificate a actelor Curții de Conturi întocmite ca urmare a acțiunilor de control/audit public extern.

În anul 2016, activitatea de reprezentare prin Departamentul juridic s-a concretizat în 1.846 de cauze având ca obiect atât cereri ale entităților verificate care privesc anularea actelor de control/audit și suspendarea executării lor în cadrul aceluiași dosar de instanță, cât și cereri prin care s-a solicitat doar suspendarea executării actelor de control/audit, acestea fiind înregistrate separat pe rolul instanțelor judecătorești. Activitatea de reprezentare a inclus și alte categorii de litigii, respectiv conflicte de muncă cu salariații instituției, contestații la executare ș.a., care au însă o pondere redusă.

Din cele 1.846 de litigii rezultate din activitatea de control/audit, în 1.632 de cazuri au fost parte structurile teritoriale, iar în 214 cauze au fost parte departamentele din structura centrală a Curții de Conturi.

Din totalul de 1.846 de litigii, 574 au fost soluționate definitiv și/sau irevocabil, iar 1.272 sunt în curs de soluționare. Dintre cele 574 de cauze soluționate, 477 au fost în favoarea Curții de Conturi, iar 97 au fost procese pierdute, procesele câștigate reprezentând 83% din cauzele soluționate.

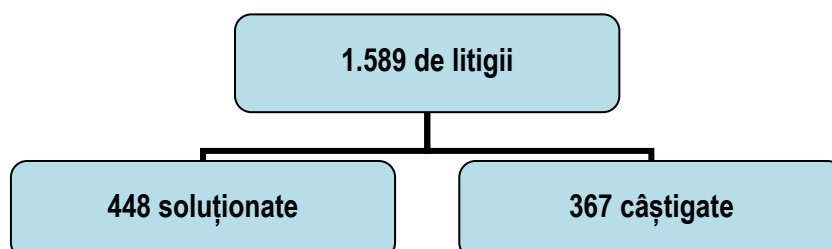
Analizând situația litigiilor prin prisma tipului de cerere pentru care au fost sesizate instanțele de judecată, pentru cele 257 de cazuri de suspendare a executării măsurilor dispuse, situația se prezintă astfel:

Cereri prin care s-a solicitat suspendarea executării actelor de control/audit

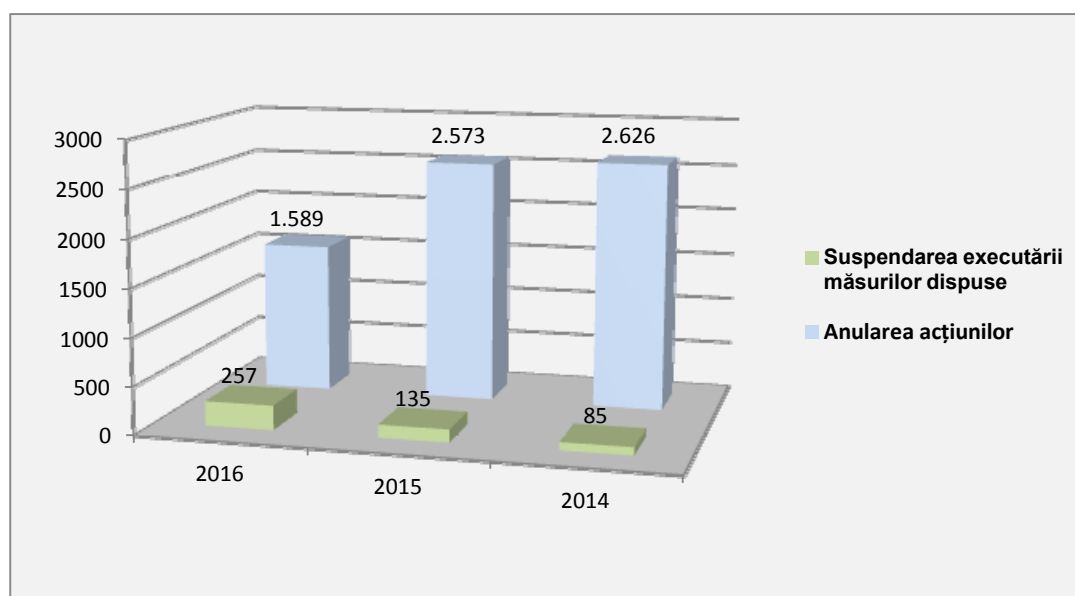
Gradul de soluționare a acestui tip de litigii este de 28,9%, iar soluțiile favorabile Curții de Conturi au fost în proporție de 77% din cele soluționate.

Ca regulă generală a acțiunilor formulate în instanță, entitățile verificate au solicitat anularea actelor de control/audit, pe rolul instanțelor de judecată aflându-se un număr total de 1.589 de astfel de litigii. Din total au fost soluționate 448 (28,2%), iar 367 dintre acestea au fost favorabile Curții de Conturi, ceea ce reprezintă 82%, iar 81 au fost pierdute.

Cereri prin care s-a solicitat anularea actelor de control/audit

Din totalul litigiilor care au avut ca obiect anularea în tot sau în parte a actelor de audit sau control, aproximativ 28% au provenit din contestarea actelor întocmite în anul 2016.

Grafic comparativ privind anularea acțiunilor/suspendarea executării măsurilor dispuse

Pentru reprezentarea în cadrul litigiilor rezultate din desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, Departamentul juridic a asigurat prezența consilierilor juridici la aproape toate termenele de judecată din cadrul litigiilor aflate pe rolul instanțelor de judecată, care, printr-o argumentare solidă a actelor procedurale, au demonstrat legalitatea și temeinicia măsurilor dispuse de către Curtea de Conturi.

Sesizarea organelor de urmărire penală

Potrivit prevederilor art. 33 alin. (4) și ale art. 64 din *Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în situația în care, în rapoartele de audit și control se constată existența unor fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale, Curtea de Conturi sesizează organele de urmărire penală pentru asigurarea valorificării constatărilor și informează entitățile verificate.

În anul 2016, pentru prejudiciile estimate în actele de audit și control aferente anului financiar 2015, Curtea de Conturi a formulat 158 de sesizări către organele de urmărire penală, la cererea departamentelor și a camerelor de conturi.

Sesizarea organelor de urmărire penală s-a făcut pentru fapte pentru care s-a apreciat că există indicii de natură penală, care privesc, în principal, infracțiuni de corupție și asimilate faptelor de corupție, infracțiuni de serviciu, infracțiuni privind încălcarea legislației din domeniul finanțelor publice, achizițiilor publice, financiar-fiscale și contabile, precum și încălcarea unor obligații (angajamente investiționale) ale Cumpărătorilor, în cadrul procesului de privatizare.

Sesizarea Departamentului pentru Lupta Antifraudă

În anul 2016, Autoritatea de Audit a sesizat Departamentul pentru Lupta Antifraudă (DLAF), în vederea continuării investigațiilor, pentru un număr de 39 de cazuri în care au fost detectate indicii de fraudă ca urmare a verificărilor de audit efectuate.

În cazul *Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice*, Autoritatea de Audit a sesizat Departamentul pentru Lupta Antifraudă în anul 2016, ca urmare a detectării unor elemente care se constituie în indicatori de fraudă în cazul a 12 proiecte. În cadrul acestor proiecte, deficiențele constatate au fost depunerea de oferte de curtoazie, abținerea de la participare la proceduri de atribuire, rotația ofertelor, comisioane ilegale, manipularea ofertelor, manipularea prețurilor, neîndeplinirea specificațiilor contractului.

De asemenea, în urma verificărilor efectuate în cadrul misiunii de audit de operațiuni 2016, în cazul a trei beneficiari au fost identificați indicatori de fraudă cu privire la posibila existență a unor conflicte de interese, precum și la plata unor lucrări care nu se regăsesc faptic la locul investiției.

În urma verificărilor efectuate în cadrul auditului de operațiuni pentru *Programul Operațional Regional* au fost identificate suspiciuni de fraudă în cazul a 13 proiecte. Obiectul acestor sesizări l-a constituit neîndeplinirea specificațiilor contractului, falsul în declarații, nedeclararea conflictelor de interese, practicile de cooperare secretă între participanții la procedura de atribuire, procedura de atribuire a contractului de lucrări, identificarea unor lucrări neexecutate aferente aceluiași contract (două cazuri) și dublarea finanțării lucrărilor de reabilitare de către autoritatea contractantă, fiind constatate neconcordanțe între materialele puse în operă și cele prevăzute prin proiectul tehnic (două cazuri).

În urma verificărilor efectuate în cadrul auditului de operațiuni pentru *Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane* au fost identificate suspiciuni de fraudă în cadrul a trei proiecte pentru care nu au fost prezentate documente justificative, dar acestea nu erau suficiente pentru a susține realitatea cheltuielilor și legătura cu activitățile proiectului, fiind identificate și posibile situații de conflict de interese.

În ceea ce privește *Programul Operațional Sectorial Mediu*, ca urmare a verificărilor și constatărilor în cadrul auditurilor efectuate, în cazul a trei proiecte au fost constatate indicii privind suspiciuni de fraudă în ceea ce privește autenticitatea documentelor de calificare depuse de terțul susținător, suspiciuni cu privire la realitatea activităților facturate de către experți, decontate cu titlul de servicii de consultanță și suspiciuni privind contravaloarea serviciilor prestate și plătite fără respectarea în integralitate a prevederilor contractuale, având drept consecință neîndeplinirea tuturor obiectivelor specifice prevăzute în proiect.

La nivelul *Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR)*, în urma analizei documentelor și al informațiilor referitoare la executarea unor lucrări sau prestarea unor servicii, în cazul a patru beneficiari au fost identificate unele elemente generatoare de posibile fraude în ceea ce privește crearea de

condiții artificiale de obținere a sprijinului, derularea procedurii de achiziție publică, prezentarea unor înregistrări sub semnătură privată, neconforme cu realitatea.

În ceea ce privește *Fondul European pentru Garantare Agricolă (FEGA)*, ca urmare a verificărilor efectuate în cazul unui beneficiar, din analiza documentelor și informațiilor care atestă dreptul de utilizare a terenurilor au fost identificate unele elemente generatoare de posibile fraude. La recomandarea Autorității de Audit, Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul Județean Călărași a transmis aspectele identificate Departamentului pentru Lupta Antifraudă, cu solicitarea de efectuare a verificărilor de specialitate.

În ceea ce privește *Programul Operațional pentru Pescuit*, în urma verificărilor efectuate au fost identificate nereguli în cazul a trei proiecte, care au vizat existența unor potențiale conflicte de interese, posibila manipulare a unei achiziții prin subcontractarea în totalitate a obiectului contractului, lipsa documentelor justificative care să probeze realitatea serviciilor prestate.

De asemenea, reprezentanții Autorității de Audit au fost invitați să susțină diverse intervenții cu privire la rolul și experiența Autorității de Audit în auditarea fondurilor europene nerambursabile în cadrul unor întâlniri cu participare internațională, organizate în principal de către Departamentul pentru Lupta Antifraudă cu ocazia unor vizite ale unor parteneri externi ai DLAF din țări precum Croația sau Macedonia.

Întâlnirile organizate de Departamentul pentru Lupta Antifraudă au avut loc cu ocazia vizitelor de studiu ale AFCOS (Serviciul de Coordonare a Luptei Antifraudă al Oficiului European de Luptă Antifraudă) Croația și Italia, care au avut drept scop realizarea unor schimburi de experiență și bune practici în sectorul luptei antifraudă, cu accent pe acțiunile de verificare și control la fața locului și pe cooperarea transfrontalieră între instituțiile cu responsabilități specifice din statele membre ale Uniunii Europene.

Activitatea de audit intern

Activitatea de audit intern în Curtea de Conturi se desfășoară în conformitate cu „Normele metodologice proprii privind exercitarea activității de audit public intern” și „Carta auditului intern privind exercitarea activității de audit public intern”, elaborate potrivit prevederilor *HG nr. 1086/2013* pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern. Cele două documente au fost avizate de Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern constituită în cadrul Ministerului Finanțelor Publice și aprobate de președintele Curții de Conturi în anul 2014.

Biroul de audit intern este structura organizată numai la nivel central, fiind subordonată direct președintelui Curții de Conturi. Astfel se asigură respectarea principiilor de bază privind auditul intern, respectiv raportarea la cel mai înalt nivel și independența funcțională necesară unei evaluări obiective a activităților auditate. Prin atribuțiile pe care le exercită, activitatea de audit intern este o funcție distinctă și independentă de activitățile desfășurate de celelalte structuri ale Curții de Conturi, furnizând conducerii o asigurare rezonabilă și obiectivă asupra funcționalității sistemului de management bazat pe gestiunea riscului, a controlului intern și a proceselor de administrare.

În anul 2016, Biroul de audit intern a realizat misiuni de audit de conformitate și consiliere în baza Planului anual de audit intern aprobat de președintele Curții de Conturi. Planul a cuprins sumarul activităților principale din cadrul Curții de Conturi, nivelul de risc și frecvența auditurilor pe o perioadă de până la 3 ani. Misiunile au avut caracter preponderent de evaluare a sistemului de control intern, în vederea identificării și gestionării riscurilor semnificative asociate.

Activitățile structurilor auditate au fost apreciate în general ca fiind funcționale, nefiind identificate neconformități sau disfuncționalități.

Potrivit Programului de audit intern, aprobat de președintele Curții de Conturi, activitatea de consiliere a inclus atât structurile care asigură funcțiile suport aferente Secretariatului general, cât și structurile de specialitate.

Auditorii interni au beneficiat de cursuri de pregătire profesională continuă, aceștia având posibilitatea să-și îmbunătățească cunoștințele profesionale privind bunele practici în domeniu prin participarea la seminarii, schimburi de experiență și studiu individual.

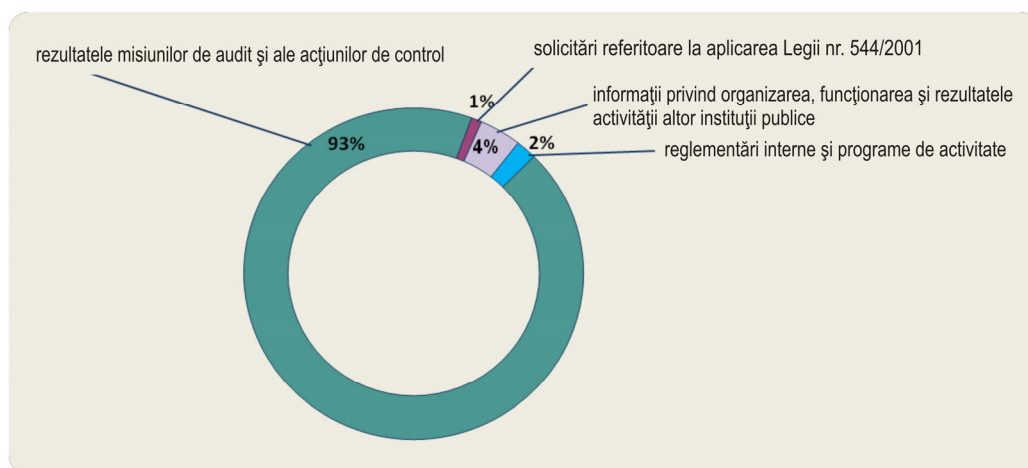
Activitatea de comunicare, imagine și relații publice

Curtea de Conturi asigură liberul acces la informațiile de interes public și acreditarea reprezentanților mass-media, garantarea respectării dreptului de petiționare/adresare al cetățenilor, al organizațiilor legal constituite și al reprezentanților instituțiilor/autorităților publice. De asemenea, Curtea de Conturi realizează monitorizarea informațiilor din mass-media prin colectarea și diseminarea știrilor la nivel instituțional și asigură gestionarea integrității și transparenței în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, prin procesarea declarațiilor de avere și de interese ale angajaților și prin postarea acestora pe portalul extern al website-ului: www.curteadeconturi.ro.

Din oficiu sunt puse la dispoziția publicului, pe portalul extern, informații referitoare la bugetul și bilanțul Curții de Conturi, lista care cuprinde categoriile de documente gestionate de instituție și rapoartele referitoare la implementarea prevederilor *Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public*, cu modificările și completările ulterioare.

Informațiile de interes public privind activitatea Curții de Conturi

Curtea de Conturi a primit 162 de cereri de acces la informații de interes public cu privire la activitatea desfășurată în anul 2016, toate aceste solicitări fiind soluționate în termenul legal. Din numărul total de cereri, mass-media a formulat 54 de solicitări (33% din total), iar celelalte categorii de persoane fizice și juridice au formulat 108 solicitări (67% din total).

Soluționarea solicitărilor privind informațiile de interes public

Activitatea de soluționare a petițiilor/adreselor

În ceea ce privește domeniile de interes care au făcut obiectul solicitărilor, din totalul de 1.282 de lucrări (1.175 de petiții și 107 adrese) s-au evidențiat următoarele:

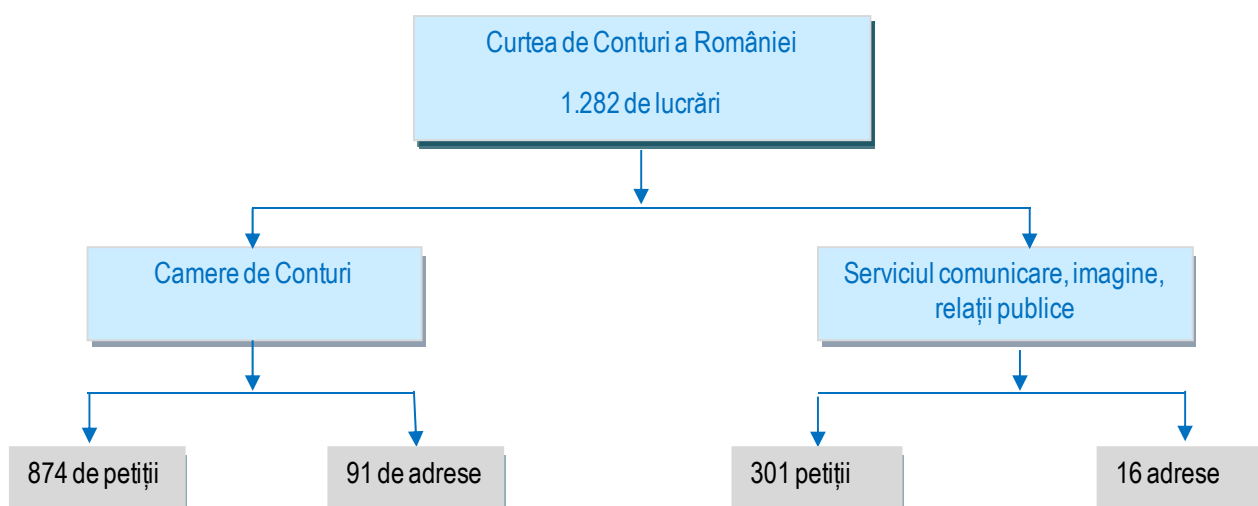
- ✓ petiții/adrese cu obiect încadrat în prerogativele Curții de Conturi, din care:
 - 1.029 de lucrări (80% din total) au semnalat aspecte privind entități publice supuse verificărilor;
- ✓ petiții/adrese cu obiect neîncadrat în prerogativele Curții de Conturi:

- 172 de lucrări (14% din total) au prezentat o problemă neîncadrabilă în sfera exercitării competențelor și îndeplinirii atribuțiilor Curții de Conturi; petiții anonime, ilizibile, fără date de identificare a petiționarilor sau cu obiect inexistent și petiții conexe;
- 81 de lucrări (6% din total) au fost clasate, fiind anonime.

În temeiul reglementărilor interne privind activitatea de soluționare a petițiilor, au fost reținute pentru utilizarea informațiilor 64 de petiții anonime, fără date de identificare a petiționarilor, care conțineau totuși informații de interes pentru activitatea instituției, cu obiect încadrat în prerogativele Curții de Conturi. Aceste sesizări au fost utilizate în verificările în derulare sau vor fi avute în vedere pentru misiunile de control/audit programate ulterior.

Din totalul de 1.282 de lucrări, 965 de petiții și adrese au fost primite direct de camerele de conturi teritoriale, iar 317 petiții și adrese au fost transmise Serviciului comunicare, imagine și relații publice și direcționate către structurile de control/audit centrale sau teritoriale pentru soluționare. Răspunsurile formulate petiționarilor/adresanților au fost comunicate în termenele prevăzute de legislația în vigoare.

Schematic, situația se prezintă astfel:

Repartizarea spre soluționare a sesizărilor adresate Curții de Conturi

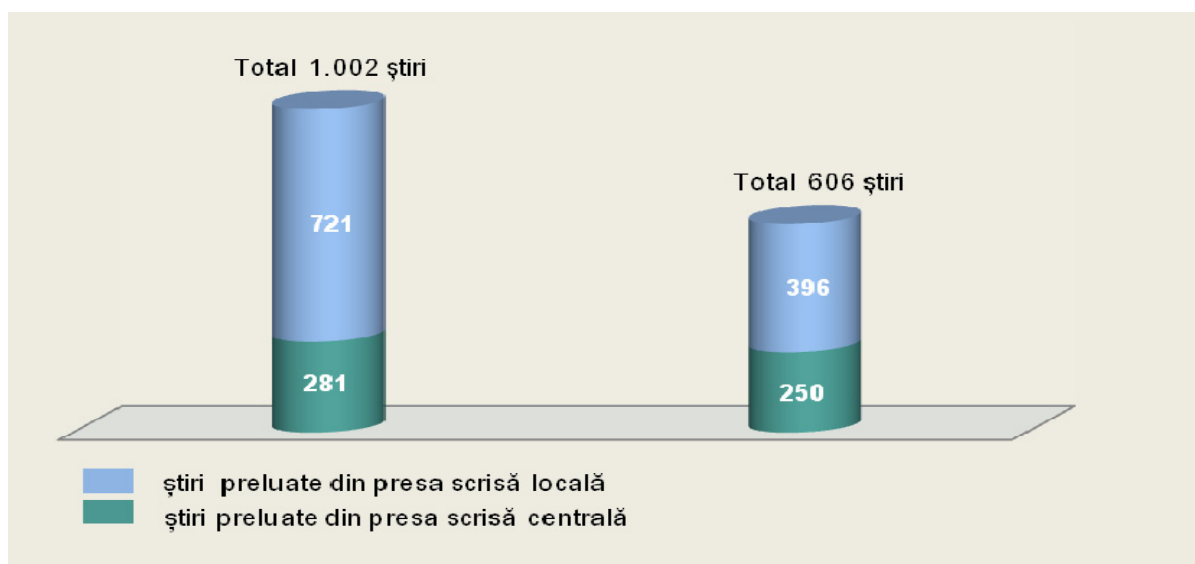
Prezența Curții de Conturi în mass-media

Monitorizarea gradului în care edițiile tipărite și electronice ale presei scrise din România au prezentat materiale jurnalistice în care s-a reflectat direct activitatea Curții de Conturi sau prin care s-au semnalat aspecte de interes pentru exercitarea competențelor și îndeplinirea atribuțiilor acestora presupune gestionarea procesului de colectare, reproducere și diseminare a știrilor.

Prin monitorizarea presei au fost identificate în total 1.608 știri, din care 1.002 știri (62% din total) au reflectat activitatea Curții de Conturi și 606 știri (38% din total) au fost de interes pentru instituție.

Din cele 1.002 știri referitoare la rezultatele verificărilor efectuate la entitățile controlate/auditate, un număr de 281 de știri (28% din total) au fost preluate din presa scrisă centrală și 721 de știri (72% din total) au fost preluate din presa scrisă locală/județeană/regională.

Din cele 606 știri privind potențiale abateri de la legalitate și regularitate existente la nivelul entităților publice aflate în aria exercitării competențelor și îndeplinirii atribuțiilor Curții de Conturi, un număr de 250 de știri (41% din total) au fost preluate din presa scrisă centrală și 356 de știri (59% din total) au fost preluate din presa scrisă locală/județeană/regională.

Monitorizarea prezenței Curții de Conturi în mass-media

Declarații de avere și de interese

Pentru asigurarea integrității și transparenței în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pe website-ul Curții de Conturi au fost postate un 1.359 de declarații de avere și 1.351 de declarații de interese (din care opt declarații de avere rectificate) depuse de către consilierii de conturi, auditorii publici externi din structurile centrale și teritoriale, inclusiv din Autoritatea de Audit, precum și de alte categorii de personal care au obligația depunerii acestora.

S-a asigurat transmiterea copiilor certificate ale declarațiilor de avere și ale declarațiilor de interese, precum și a registrelor speciale de evidențiere a acestora, către Agenția Națională de Integritate.

Persoanele din cadrul Secretariatului general responsabile pentru implementarea prevederilor legale privind gestionarea integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice din Curtea de Conturi au oferit consultanță deponenților, respectiv, în 201 cazuri, persoanelor care au depus declarații de avere (15% din total), iar, în 131 de cazuri, persoanelor care au depus declarații de interese (10% din total).

Activitatea de comunicare, imagine și relații publice la nivelul Autorității de Audit

Până la sfârșitul lunii octombrie 2016, la nivelul Autorității de Audit s-au înregistrat 54 de petiții, soluționate conform cadrului de reglementare aplicabil.

Auditori publici externi din cadrul Autorității de Audit au participat, împreună cu auditori de la Comisia Europeană, la misiuni derulate de către serviciile de audit ale Comisiei. S-au formulat răspunsuri la chestionare adresate de către Curtea Europeană de Conturi și Comisia Europeană. De asemenea, s-a efectuat monitorizarea lunară a stadiului absorbției fondurilor europene.

Activitatea Comitetului de etică

Comitetul de etică este o structură de lucru a Plenului Curții de Conturi, care își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Codului de conduită etică și profesională a personalului Curții de Conturi.

Comitetul de etică monitorizează respectarea de către toți auditorii publici externi a principiilor și valorilor etice și ale integrității prevăzute de Cod. De asemenea, Comitetul asigură cadrul intern la care să

apeleze auditorii publici externi pentru consiliere etică, promovează în mod activ comportamentul etic în cadrul instituției, asigură creșterea gradului de conștientizare de către auditorii publici externi a principiilor și valorilor etice și ale integrității și sprijină conducerea executivă și Plenul în rezolvarea problemelor și situațiilor apărute sau sesizate cu privire la încălcarea prevederilor Codului, ale Statutului auditorului public extern, precum și a altor reglementări proprii ale Curții de Conturi.

Principalele activități desfășurate de Comitetul de etică au fost următoarele:

- ✓ a analizat, în ședințele lunare ordinare, peste 6.000 de declarații de independență depuse de auditorii publici externi înainte de declanșarea fiecărei acțiuni de verificare;
- ✓ a centralizat, analizat și sintetizat datele din declarațiile de interese depuse de auditorii publici externi în baza *Legii nr. 176/2010*;
- ✓ a asigurat instruirea auditorilor publici externi în cadrul unui seminar de formare profesională, pentru modulul cu tematica „etică și integritate”, la care au participat auditori publici externi nou angajați în cadrul Direcției de control al achizițiilor publice, elaborarea metodologiei în acest domeniu și pregătirea profesională a personalului de specialitate;
- ✓ a elaborat Raportul de activitate al Comitetului de etică pe anul 2015, care a fost prezentat Plenului și aprobat de acesta;
- ✓ pe baza informărilor lunare pe probleme etice, primite de la directorii structurilor de specialitate și a declarațiilor de independență ale auditorilor publici externi, a întocmit un raport aferent trimestrului IV din 2015 și trei rapoarte trimestriale aferente anului 2016, care au fost înaintate și aprobate de către Plen;
- ✓ a elaborat Raportul privind declarațiile de interese depuse de auditorii publici externi pentru anul 2016, care a fost transmis Plenului și aprobat de acesta. Pentru întocmirea raportului s-au avut în vedere 957 de declarații de interese depuse de către auditorii publici externi în baza *Legii nr. 176/2010*, cu modificările și completările ulterioare, dintre care 247 de declarații de interese aferente auditorilor publici externi din structura centrală și 710 ale celor de la camerele de conturi;
- ✓ a elaborat Raportul privind rezultatele analizei chestionarelor primite de la entitățile verificate în anul 2015, pe baza celor 1.224 de chestionare primite din totalul celor 2.737 transmise entităților verificate pentru exprimarea opiniei cu privire la respectarea normelor de etică și integritate de către auditorii publici externi, precum și Raportul aferent semestrului I 2016, care a fost întocmit pe baza celor 674 de chestionare primite din totalul celor 1.327 transmise entităților verificate. Ambele rapoarte au fost aprobate de Plen;
- ✓ a elaborat Raportul privind stadiul implementării Strategiei Naționale Anticorupție (SNA) 2012-2015 la Curtea de Conturi, pentru anul 2015 și Raportul-sinteză al Curții de Conturi la finalul perioadei de aplicare a SNA 2012-2015. Ambele documente au fost transmise Ministerului Justiției (coordonatorul implementării strategiei SNA 2012-2015);
- ✓ a participat la reuniunile Grupului operativ de lucru EUROSAI privind auditul și etica, prezentând experiența românească referitoare la asigurarea consilierii etice și contribuind, totodată, la elaborarea proiectului liniilor directoare EUROSAI privind auditul eticii la entitățile publice.

Formarea profesională a personalului Curții de Conturi

Perfecționarea pregătirii profesionale – obiectiv al dezvoltării instituționale a Curții de Conturi

Formarea profesională constituie un obiectiv strategic al dezvoltării instituționale a Curții de Conturi, pe componenta de resurse umane. Instituția are organizat un sistem gratuit de formare profesională a auditorilor publici externi, în scopul consolidării statutului profesional de practician în auditul public extern al fondurilor publice naționale și al fondurilor nerambursabile primite de România de la bugetul Uniunii Europene.

Necesitățile de formare profesională sunt identificate cu ocazia evaluării anuale a performanțelor profesionale individuale, creându-se astfel premisele ca toți auditorii publici externi să poată beneficia anual de pregătire profesională pentru actualizarea cunoștințelor și pentru dezvoltarea abilităților în exercitarea atribuțiilor de auditor public extern.

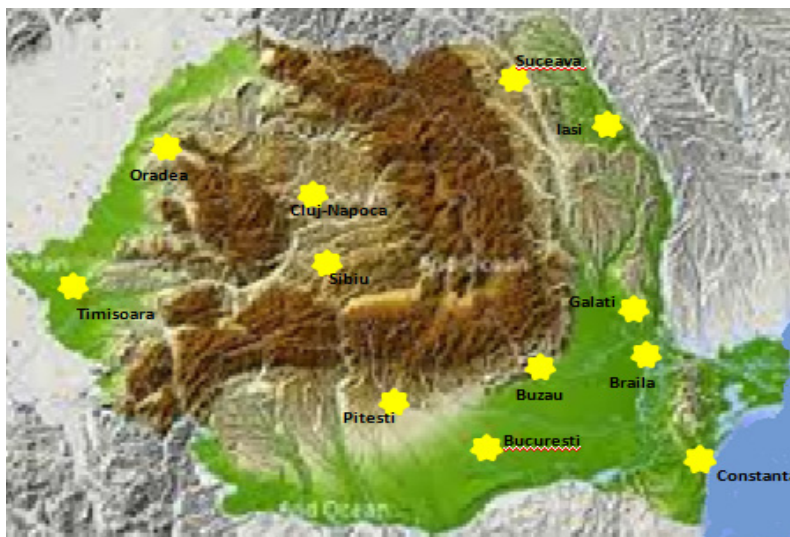
Formarea profesională se desfășoară conform Programului multianual, care se detaliază pe programe anuale aprobate de Plenul Curții de Conturi. Fiecărui auditor public extern îi revine obligația respectării cerințelor de formare profesională continuă, astfel încât să-și dezvolte și să-și mențină competențele necesare îndeplinirii atribuțiilor de serviciu.

Ca și în anii anteriori, formarea profesională continuă a auditorilor publici externi s-a realizat cu scoatere din activitatea curentă, prin participarea acestora la seminarii care au avut o durată de minimum 40 de ore/persoană.

Centrele proprii de perfecționare a pregătirii profesionale

Curtea de Conturi dispune de centre de formare profesională, dotate tehnic și logistic cu facilități pedagogice necesare organizării și desfășurării de cursuri și seminarii.

În anul 2016, din totalul de 59 de seminarii, 54 s-au organizat și desfășurat în centrele proprii de pregătire profesională, preponderent la București, Sibiu și Pitești.

Localizarea în teritoriu a centrelor de formare profesională ale Curții de Conturi

În vederea asigurării corelării Programului de formare profesională a auditorilor publici externi cu Programul de audit și control pentru anul 2017, Plenul Curții de Conturi a aprobat „Programul de formare profesională a personalului de specialitate pe anul 2017”, care a fost postat pe portalul intern al website-ului, pentru a putea fi consultat.

Realizarea Programului de formare profesională

În anul 2016, seminariile derulate potrivit Programului anual de formare profesională aprobat de Plen au fost susținute de formatori proprii și de formatori externi din cadrul instituțiilor/firmelor care furnizează programe de formare profesională pe baze contractuale. Costurile aferente seminariilor de formare profesională au fost asigurate din bugetul Curții de Conturi.

Seminariile de perfecționare a pregătirii profesionale au abordat teme precum: Audit financiar; Analiza situațiilor financiare ale instituțiilor publice în auditul financiar. Standarde de contabilitate; Auditul performanței: studii de caz, aplicații practice; Evaluarea sistemului de control intern/managerial; Abordări tehnice în verificarea activității organelor fiscale ale administrației publice locale și centrale; Contenciosul administrativ și controlul legalității actelor administrative; Răspundere civilă și penală; Etică și integritate; Detectarea fenomenelor de fraudă, corupție, evaziune fiscală, spălarea banilor.

Pentru a se da posibilitatea tuturor auditorilor publici externi să-și îmbunătățească cunoștințele profesionale au fost postate pe portalul intern al website-ului Curții de Conturi suporturile de curs pentru cele 13 tematici dezbătute la seminariile organizate. În același scop, rapoartele de activitate ale reprezentanților Curții de Conturi la reuniunile grupurilor internaționale de lucru au fost postate pe același portal.

Cele 13 tematici au fost susținute de opt formatori proprii (șapte tematici dezbătute în 25 de seminarii) și de cinci formatori externi (șase tematici dezbătute în 34 de seminarii). Formarea profesională a personalului din domeniul tehnologiei informației, dat fiind specificul acesteia, s-a realizat prin participare la seminarii organizate de formatori externi specializați. Per total, s-au înregistrat 408 participări la seminariile susținute de formatorii proprii și 596 de participări la seminariile susținute de formatorii externi.

În anul 2016 au fost organizate și s-au desfășurat cinci seminarii pentru personalul de specialitate cu funcții de conducere, la care au participat 64 de directori și 34 de directori adjuncți.

Perfecționarea pregătirii profesionale a personalului Autorității de Audit

În cursul anului 2016, auditorii publici externi din cadrul Autorității de Audit au participat la o serie de sesiuni de instruire, care au vizat perfecționarea pregătirii profesionale, sesiuni organizate în strânsă legătură cu obiectivele *Programului de pregătire profesională aferent perioadei 2016-2018*.

Sesiunile de instruire s-au adresat atât personalului cu experiență în auditul fondurilor comunitare nerambursabile, cât și personalului nou angajat în anul 2016.

Sesiuni de instruire susținute de reprezentanți ai Autorității de Audit

Pe plan intern, au fost organizate în cadrul Autorității de Audit 3 sesiuni de instruire, și anume:

✚ Cursul intitulat „Proiectele generatoare de venituri în contextul procesului de încheiere a programelor operaționale 2007-2013”, în cadrul căruia au fost abordate aspecte legate de noutățile procesului de încheiere a programelor operaționale aferente perioadei 2007-2013 și aspecte teoretice și practice privind auditarea proiectelor generatoare de venituri la sfârșitul perioadei de programare 2007-2013. La curs au participat 41 de auditori publici externi cu funcții de conducere și execuție, care își desfășoară activitatea în cadrul structurii centrale.

Curs de inserție pentru noii angajați din zilele de 1 și 2 septembrie 2016

✚ două sesiuni de instruire a noilor angajați, la care au participat 47 de auditori publici externi nou angajați, care își desfășoară activitatea atât în cadrul structurii centrale, cât și în cadrul direcțiilor regionale de audit.

Temele abordate au vizat, în principal, prezentarea activității desfășurate de către Autoritatea de Audit, fiind dezbătute aspecte precum: rolul Autorității de Audit în cadrul sistemului de management și control, instrumentele informatice utilizate la nivelul Autorității de Audit, încheierea programelor operaționale 2007-2013, desemnarea autorităților pentru programele operaționale 2014-2020, modificarea legislației în domeniul achizițiilor publice, etapele procesului de audit, noile obligații de audit pentru perioada 2014-2020, în special auditul conturilor, verificarea declarației de gestiune și a rezumatului anual, sistemele informatice relevante pentru activitatea Autorității de Audit.

Sesiuni de formare externe, organizate de instituții din cadrul Uniunii Europene

Perfecționarea profesională a personalului s-a realizat în anul 2016 și prin participarea la seminarul „Conturi anuale, evaluarea riscurilor și corecții financiare în cazul Fondurilor ESI 2014-2020”, desfășurat în mai multe sesiuni de către Academia Europeană pentru Taxe, Economie și Legi din Berlin, cu susținere financiară din cadrul Proiectului de asistență tehnică cu finanțare europeană nerambursabilă. Temele abordate au fost: provocările noii perioade în ceea ce privește anul contabil și conturile anuale; întocmirea cererilor finale și intermediare de plată și a conturilor anuale în noua perioadă de programare 2014-2020; stabilirea unui sistem contabil eficient pentru fondurile ESI; evaluarea riscurilor pentru optimizarea verificărilor de management; principalele modificări în ceea ce privește întocmirea aplicațiilor de plată pentru fondurile ESI 2014-2020, tratamentul neregulilor, recuperărilor, retragerilor și corecțiilor financiare, diminuarea nivelului corecțiilor financiare în noua perioadă; asigurarea unei mai bune relații de cooperare între autoritățile implicate în gestionarea financiară a fondurilor ESI 2014-2020.

Reuniuni de lucru organizate de Autoritatea de Audit la nivel național

În anul 2016, Autoritatea de Audit a organizat două reuniuni de lucru cu auditori de la nivel central și teritorial. La prima reuniune au fost dezbătute *aspecte privind activitățile de audit aferente fondurilor ESI*. În cadrul acestei întâlniri s-au discutat aspecte precum: derularea procesului de încheiere a programelor operaționale aferente perioadei de programare 2007-2013, desemnarea autorităților pentru perioada de programare 2014-2020, modificarea cadrului legislativ și procedural național în domeniul achizițiilor publice, precum și stadiul dezvoltării procedurilor interne de lucru în cadrul Autorității de Audit. La întâlnire au participat 12 auditori publici externi care își desfășoară activitatea în domeniul auditului fondurilor FSE, FC, FEDR.

Cea de-a doua reuniune a fost organizată de către Autoritatea de Audit în data de 5 aprilie 2016 fiind dedicată, în principal, activităților de audit aferente *fondurilor pentru agricultură și dezvoltare rurală*.

Temele abordate au vizat aspecte precum: analiza rezultatelor activității desfășurate în vederea certificării conturilor FEAGA și FEADR pentru exercițiul financiar 2015, strategia de audit privind certificarea conturilor APIA și AFIR în contextul noilor prevederi ale Politicii Agricole Comune, măsurile și schemele din cadrul Politicii Agricole Comune pentru perioada 2014-2020.

La întâlnire au participat 32 de auditori publici externi, care își desfășoară activitatea în domeniul auditului fondurilor destinate agriculturii și dezvoltării rurale.

Întâlniri de lucru organizate de către alte instituții naționale, cu participarea Autorității de Audit

Reprezentanți ai Autorității de Audit au participat la diverse *întâlniri de lucru organizate de către alte instituții naționale* precum: Ministerul Fondurilor Europene, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Afacerilor Interne, Agenția Națională pentru Achiziții Publice, Consiliul Concurenței, Departamentul pentru Lupta Antifraudă și alte autorități. În cadrul acestor întâlniri au fost discutate diverse aspecte de interes pentru auditarea fondurilor europene nerambursabile.

Au continuat reuniunile cu reprezentanții instituțiilor naționale (Autorități de management, Autoritatea de Certificare, Agenția Națională pentru Achiziții Publice), prin participarea în cadrul unor comitete interinstituționale precum cel ce vizează încheierea perioadei de programare 2007-2013 și cel privind implementarea strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice. De asemenea, reprezentanții Autorității de Audit au participat la diverse întâlniri tehnice, unde au fost dezbătute teme de interes pentru Autoritatea de Audit: noua lege a achizițiilor publice, stabilirea noului mecanism de verificare a achizițiilor publice, stadiul dezvoltării aplicațiilor informatice pentru noua perioadă de programare 2014-2020, noile măsuri pe segmentul luptei antifraudă ce trebuie instituite la nivelul autorităților naționale, care fac parte din sistemul de management și control, calendarul național pentru certificarea anuală a conturilor.

În anul 2016 au fost elaborate la nivelul Autorității de Audit două proiecte de asistență tehnică pentru obținerea de finanțare europeană nerambursabilă prin intermediul Programului Operațional de Asistență Tehnică POAT 2014-2020.

Începând cu data de 23 august 2016, Curtea de Conturi - Autoritatea de Audit este beneficiară a Contractului de finanțare nr. 2.1.016 pentru proiectul „*Sprijinirea funcționării Autorității de Audit la standarde europene*”, cofinanțat din *Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Asistență Tehnică 2014-2020*.

Obiectivul proiectului constă în dezvoltarea capacității instituționale a Autorității de Audit, prin sprijinirea funcționării acesteia (acoperirea cheltuielilor de funcționare, asigurarea cheltuielilor de deplasare, achiziția de mijloace fixe, obiecte de inventar și materiale consumabile, organizarea de întâlniri și evenimente etc.), în vederea asigurării unui cadru adecvat pentru gestionarea și controlul fondurilor ESI în România. Perioada de eligibilitate a proiectului este 1 decembrie 2015-31 decembrie 2018.

Începând cu data de 20 septembrie 2016, Curtea de Conturi - Autoritatea de Audit este beneficiar al Contractului de finanțare nr. 3.1.015 pentru proiectul „*Perfecționarea pregătirii profesionale a personalului Autorității de Audit care își desfășoară activitatea în domeniul auditului Fondurilor ESI*”, cofinanțat din *Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Asistență Tehnică 2014-2020*.

Obiectivul proiectului constă în pregătirea și perfecționarea continuă a personalului Autorității de Audit implicat în auditarea Fondurilor ESI, în vederea dobândirii unor cunoștințe aprofundate pentru îndeplinirea atribuțiilor ce decurg din punerea în aplicare a prevederilor regulamentelor comunitare și a legislației naționale aferente. Perioada de eligibilitate și implementare a acestui proiect este 1 august 2016-31 decembrie 2018.

Pentru diseminarea cunoștințelor și a bunei practici din domeniul auditului s-a continuat și în anul 2016 editarea Revistei Curții de Conturi, ca publicație semestrială bilingvă, fiind publicate numerele 11 și 12.

În *Revista Curții de Conturi nr. 11* au fost publicate articole care au ca tematică: acțiunile ce revin Curții de Conturi, rezultate din procesul de reformă în domeniul achizițiilor publice; implementarea de către Curtea de Conturi a Strategiei Naționale Anticorupție în perioada 2012-2015 ; participarea Curții de Conturi la a VIII-a Reuniune a Echipei Obiectivului 1 - consolidare instituțională (Goal Team 1-GT 1) din Planul strategic EUROSAI pentru perioada 2011-2017; ghidul noului angajat pentru auditorii publici externi; certificatele de emisii de gaze cu efect de seră, potențială formă alternativă de finanțare a silviculturii (audit al performanței); aspecte privind obligativitatea inventarierii bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale reflectate în jurisprudența instanțelor judecătorești de soluționare a litigiilor rezultate din activitatea de audit și control; evaluarea riscului de fraudă în auditarea fondurilor structurale și de investiții acordate de către Uniunea Europeană; eșantionarea pe bază de unități monetare utilizând IDEA-MUS (Monetary Unit Sampling); sinteza Revistei INTOSAI, ediția ianuarie 2016.

Articolele publicate în *Revista Curții de Conturi nr. 12* se referă la: diminuarea veniturilor bugetului unităților administrativ-teritoriale prin neîncasarea creanțelor bugetare datorate de contribuabilii persoane fizice și juridice ca urmare a neaplicării măsurilor de executare silită și a intrării în insolvență a contribuabililor; considerații teoretice și aspecte jurisprudențiale privind calitatea de reclamant a terților, în litigiile care vizează măsurile dispuse de Curtea de Conturi; infrațiunea de abuz în serviciu în actuala reglementare, unele particularități rezultate din activitatea Curții de Conturi; softul IDEA – prieten sau dușman al auditorului public extern; aspecte cu privire la consacrarea onorariului de succes și a pactului de *quota litis* rezultate din activitatea Curții de Conturi. În vederea cunoașterii de către auditorii Curții de Conturi a preocupărilor actuale de la nivelul INTOSAI, în paginile acestui număr poate fi consultată sinteza ediției de toamnă a Revistei INTOSAI.

Colaborarea cu instituții și organizații profesionale

Un rol important în consolidarea capacității instituționale a Curții de Conturi îl reprezintă dezvoltarea colaborării cu alte instituții și organizații profesionale din domeniul auditului și din domenii de strictă specialitate.

Colaborarea cu Camera Auditorilor Financiari din România

În anul 2016, ca urmare a implementării Protocolului de colaborare încheiat între Curtea de Conturi și Camera Auditorilor Financiari din România (CAFR), 122 de auditori publici externi din Curtea de Conturi și din Autoritatea de Audit sunt stagiați în vederea atribuirii calității de auditor financiar (13 persoane din cadrul Departamentelor, 50 de persoane din cadrul camerelor de conturi și 59 de persoane din cadrul Autorității de Audit).

De asemenea, în baza Protocolului, în luna aprilie 2016 a avut loc o întâlnire de lucru între reprezentanți ai celor două instituții.

Cu această ocazie au fost expuse mai multe teme, auditorii publici externi ai Curții de Conturi au prezentat *„Asigurarea calității activităților specifice”*, iar reprezentanții CAFR au prezentat *„Consolidarea transparenței și valoarea adăugată auditului prin prisma noilor cerințe ISA privind raportarea”* și *„Sistemul de control al calității organizat de CAFR – Tendințe și abordări ale pieței de audit”*.

Evenimentul a constituit pentru ambele instituții o oportunitate de a schimba idei și bune practici, de a identifica și analiza problemele cu care se confruntă acestea în asigurarea calității în activitatea de audit, precum și impactul reglementărilor existente în acest domeniu.

Colaborarea cu Ministerul Finanțelor Publice

În cadrul Protocolului de colaborare încheiat între Curtea de Conturi și Ministerul Finanțelor Publice:

✓ în luna martie 2016, Curtea de Conturi a dat curs invitației UCAAPI (Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern) privind organizarea unui seminar cu tema *„Auditul performanței – în teorie și practică”*, eveniment găzduit de Cercul Militar București. La eveniment au participat aproximativ 100 de persoane de la instituții și autorități publice centrale, care activează în compartimentele de audit intern. În cadrul seminarului, reprezentantul Curții de Conturi, care este și membru în Subcomitetul INTOSAI pentru standarde de audit al performanței, a prezentat standardele internaționale aferente auditului performanței, modul în care acestea au fost preluate în standardele și metodologiile proprii Curții de Conturi, precum și activitatea specifică de audit al performanței efectuată de Curtea de Conturi și cele mai relevante rapoarte de audit al performanței elaborate de auditorii publici externi în ultimii ani.

Seminarul „Auditul performanței – în teorie și practică”, Cercul Militar București, martie 2016

✓ În ultimii trei ani, la nivelul Ministerului Finanțelor Publice a fost inițiat proiectul finanțat din fonduri europene nerambursabile denumit generic FOREXEBUG: „Creșterea responsabilizării administrației publice prin modernizarea sistemului informatic pentru raportarea situațiilor financiare ale instituțiilor publice”. Sistemul FOREXEBUG este în prezent funcțional, ceea ce permite ca prin intermediul platformei, un număr de aproximativ 13.700 de instituții publice să prezinte, în mod transparent, operațiunile execuției bugetare. Curtea de Conturi este, potrivit prevederilor *Contractului de finanțare*, un utilizator și beneficiar nemijlocit al sistemului FOREXEBUG prin acordarea accesului direct la toate funcționalitățile și raportările produse de acesta. Curtea de Conturi a efectuat o analiză asupra funcționalităților și raportărilor produse de sistemul FOREXEBUG, din care a rezultat faptul că, pentru modulele din proiect dezvoltate până în luna iunie 2015, situațiile financiare și rapoartele generate de acest sistem sunt conforme cu cadrul de raportare financiar-contabilă din România și asigură îndeplinirea obiectivelor stabilite. Implementarea acestui sistem de monitorizare a execuției bugetare a permis Curții de Conturi realizarea de analize asupra execuției bugetare a ordonatorilor de credite, inclusiv în timpul exercițiului financiar în curs sau chiar înainte de acesta.

Ministerul Finanțelor Publice, prin unitățile de trezorerie din cadrul municipiilor reședință de județ, a organizat sesiuni de prezentare a platformei personalului de specialitate din cadrul Curții de Conturi. Astfel, o mare parte din auditorii publici externi și directorii din cadrul structurilor centrală și teritorială au participat la aceste sesiuni cu durata de una-două zile.

Alte colaborări cu instituții și organizații profesionale

Curtea de Conturi a încheiat protocoale de colaborare și cu următoarele organisme:

- Asociația Auditorilor Interni din România – pentru colaborare în procesul de consolidare a funcțiilor de audit public intern și audit public extern.
- Consiliul Concurenței – pentru colaborare privind asistența tehnică de specialitate în procesul de desfășurare a activităților de audit public extern și control ale Curții de Conturi.
- Institutul Național de Statistică – pentru cooperare în vederea verificării calității conturilor publice individuale ale unităților din sectorul administrației publice, precum și ale companiilor publice reclasate în cadrul acestui sector.
- Oficiul Național al Registrului Comerțului – pentru accesarea informațiilor legale despre firmele existente în baza de date a Registrului comerțului central computerizat prin serviciul “RECOM online”.
- Autoritatea Navală Română – pentru colaborare privind utilizarea bazei de date de către Curtea de Conturi pentru activitatea de audit și control.

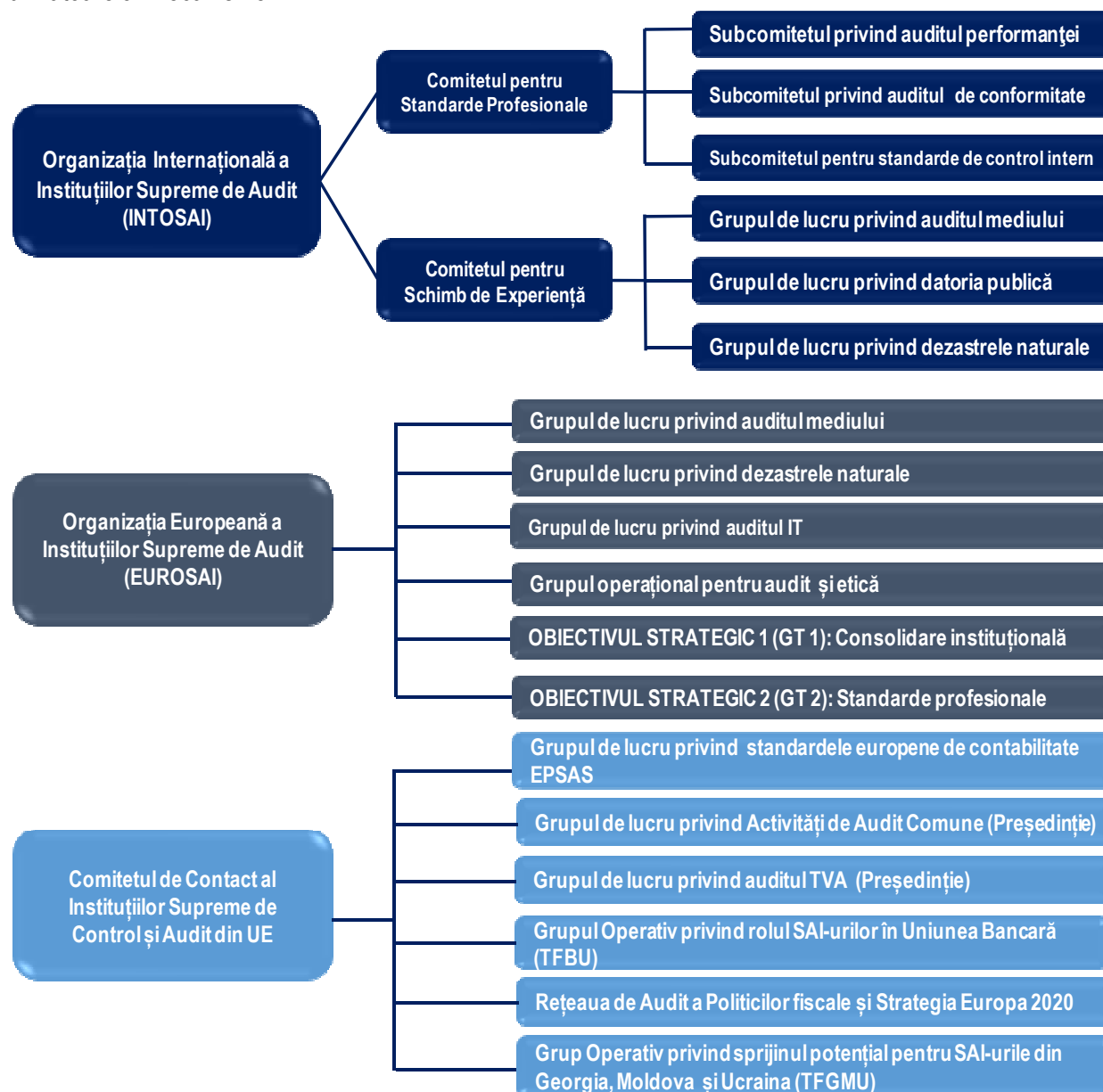

CAPITOLUL 5

Activitate internațională

Curtea de Conturi acordă importanță cooperării și relațiilor interinstituționale prin menținerea și dezvoltarea relațiilor profesionale cu instituțiile supreme de audit din comunitatea INTOSAI, în mod deosebit cu Organizația Europeană a Instituțiilor Supreme de Audit (EUROSAI). În domeniul contactelor internaționale, Curtea de Conturi urmărește: să asigure armonizarea cu standardele de audit și cu cele mai bune practici dezvoltate și utilizate de către alte instituții supreme de audit și instituții internaționale; să participe la schimbul de informații între instituțiile supreme de audit în domeniul auditului sectorului public; să contribuie continuu la perfecționarea pregătirii profesionale a auditorilor săi prin participarea acestora la seminarii, grupuri de lucru și conferințe internaționale; să participe la audituri coordonate; să își consolideze reputația internațională.

Curtea de Conturi a României colaborează cu alte instituții supreme de audit mai ales prin intermediul următoarelor mecanisme:

Experiența dobândită ca urmare a participării la lucrările grupurilor de lucru și a contactelor bilaterale este prezentată Plenului Curții de Conturi în rapoartele de activitate întocmite ulterior. În acestea sunt consemnate agenda de lucru, tematicile dezbătute și concluziile formulate. După discutarea lor în Plen, rapoartele sunt postate pe portalul intern al website-ului Curții de Conturi și pot fi folosite ca materiale documentare de bună practică în activitatea specifică.

Relații bilaterale

În contextul consolidării relațiilor de cooperare dintre instituțiile supreme de audit, în anul 2016 au avut loc trei evenimente importante:

✓ *Vizita oficială a delegației Curții de Conturi a României, condusă de domnul președinte Nicolae Văcăroiu, la Curtea de Conturi a Algeriei, la invitația domnului Abdelkader Benmarouf, președintele SAI² Algeria, în perioada 30 septembrie-4 octombrie 2016. Scopul principal al deplasării l-a constituit dezvoltarea și consolidarea relațiilor bilaterale, precum și schimbul de experiență și bune practici între cele două instituții.*

Discuțiile au mai vizat și subiecte precum: disponibilitatea instituțiilor controlate de a răspunde solicitărilor Curții de Conturi a Algeriei, intenția și interesul de a i se atribui instituției sarcini noi, cum ar fi cea de prevenire (control preventiv), precum și încercările factorului politic de a influența și/sau controla activitatea Curții de Conturi. Totodată, gazdele s-au declarat interesate de rolul Curții în procesul de privatizare prin care a trecut România după 1990, având în vedere intenția autorităților algeriene de a declanșa procesul de privatizare a marilor întreprinderi de stat (acestea reprezintă 90% din totalul firmelor algeriene).

Cu ocazia vizitei oficiale a fost semnat un *Memorandum de înțelegere și cooperare între Curtea de Conturi a României și Curtea de Conturi a Algeriei*.

*Semnarea Memorandumului de înțelegere și cooperare
între cele două instituții supreme de audit*

✓ *Vizita de studiu a delegației Curții de Conturi a Republicii Populare Chineze la Curtea de Conturi a României, în perioada 26-29 septembrie 2016. Pe agenda de lucru a discuțiilor desfășurate la nivelul conducerii Curții de Conturi a României au fost incluse prezentări și dezbateri pe următoarele teme de interes pentru delegația chineză: structura organizatorică și funcționarea Curții de Conturi a României, managementul planificării auditului, auditul întreprinderilor de stat și auditul online.*

Delegația a avut întâlniri profesionale la sediul central al Curții de Conturi, precum și în teritoriu, la Camera de Conturi Prahova și Camera de Conturi Brașov.

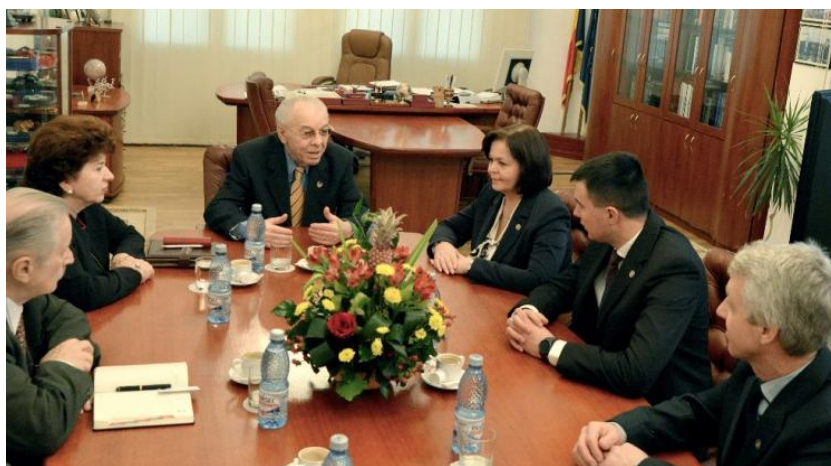
² SAI – Supreme Audit Institution (Instituție Supremă de Audit)

Discuții profesionale cu delegația chineză la sediul Curții de Conturi a României

✓ *Vizita de lucru a delegației Curții de Conturi a Republicii Moldova.* În cadrul Acordului de colaborare încheiat în anul 2006, între Curtea de Conturi a României și Curtea de Conturi a Moldovei, în zilele de 23 și 24 noiembrie 2016, o delegație a instituției supreme de audit a Republicii Moldova a efectuat o vizită de lucru la sediul central.

La întâlniri au participat membri ai Curții de Conturi a Republicii Moldova și ai Direcției de audit financiar, iar din partea României președintele și vicepreședintele Curții de Conturi, precum și reprezentanți ai Direcției de relații externe și protocol și ai Departamentului I.

Președintele Nicolae Văcăroiu oferă detalii despre activitatea instituției reprezentanților Curții de Conturi a Republicii Moldova

Scopul acestei întâlniri a fost schimbul de experiență în domeniul îmbunătățirii metodologiei auditului financiar și a auditului IT. Discuțiile s-au axat pe diseminarea bunelor practici în preluarea și aplicarea principiilor și standardelor internaționale de audit.

Pe parcursul celor două zile de lucru, participanții și-au împărtășit cunoștințele și practicile de a efectua activitățile de audit financiar și IT, cu accent pe modul de emitere a opiniilor de audit cu respectarea cerințelor standardelor internaționale de audit public extern în contextul mediului economico-financiar în care activează cele două instituții.

Întâlnire de lucru între reprezentanții Curții de Conturi a României și reprezentanții Curții de Conturi a Republicii Moldova

Relații multilaterale

Congresul INTOSAI

Poză de grup Congresul INTOSAI

INCOSAI³ este organul suprem al INTOSAI, format din toți membrii săi, în prezent în număr de 194.

Congresele INTOSAI au o periodicitate de trei ani și îi reunesc atât pe reprezentanții Instituțiilor Supreme de Audit, membre INTOSAI, cât și pe reprezentanții unor instituții de prestigiu, în calitate de observatori (Banca Mondială, ONU, OECD, IIA etc.).

În acest sens, în perioada 5-11 decembrie 2016, Curtea de Conturi a participat la lucrările celui de-al XXII-lea Congres INTOSAI, ce a avut loc la Abu Dhabi, în Emiratele Arabe Unite.

Cele două teme principale ale Congresului au fost legate de contribuția INTOSAI la Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite pentru dezvoltare durabilă, bună guvernare și intensificare a luptei anticorupție, precum și pentru promovarea credibilității organizației cu scopul de a deveni o entitate mai proeminentă.

La finalul întrunirii, Declarația de la Abu Dhabi a fost dezvoltată în următorul context:

- 🔔 Realizarea Planului Strategic al INTOSAI pentru perioada 2017-2022, care are ca scop amplificarea contribuției SAI la creșterea responsabilității și transparenței în gestionarea finanțelor publice în întreaga lume;

³ INCOSAI – Congresul Internațional al Instituțiilor Supreme de Audit

- 🔔 Revizuirea Statutului de către INTOSAI pentru a se alinia la actuala structură, strategie și obiective în vederea satisfacerii cât mai aproape a nevoilor membrilor săi și ale părților interesate;
- 🔔 Aprobarea de către ONU a celor 17 obiective de dezvoltare durabilă;
- 🔔 Stabilirea unui portal comunitar pentru a facilita schimbul de cunoștințe;
- 🔔 Adoptarea de către INTOSAI a noului cadru pentru documente profesionale.

Participarea la grupurile de lucru ale INTOSAI

Subcomitetul de Audit al Performanței (PAS)

În perioada 15-16 martie 2016, Curtea de Conturi a participat la Reuniunea Subcomitetului privind auditul performanței în cadrul Comitetului pentru Standarde Profesionale, la Lima, Peru.

Grupul de lucru privind auditul datoriei publice (WGPD)

În perioada 5-7 iulie 2016, Curtea de Conturi a participat la Grupul de lucru privind auditul datoriei publice, la Nanjing, China.

Participarea la grupurile de lucru ale EUROSAI

Grupul de lucru privind auditul mediului (WGEA)

Oficiul Național de Audit din Estonia a organizat sesiunea de primăvară a Grupului de lucru privind auditul mediului la Tallinn, Estonia, în zilele de 27 și 28 aprilie 2016. Evenimentul s-a concentrat pe aspecte practice de audit și schimb de informații pe tema liniilor directoare relevante INTOSAI-WGEA, îndeosebi despre auditarea managementului deșeurilor.

Grupul de lucru privind auditul mediului, Tallinn, aprilie 2016

Grupul de lucru privind auditul dezastrelor și catastrofelor naturale

În perioada 5-7 aprilie 2016, Curtea de Conturi a participat la reuniunea Grupului de lucru privind auditul fondurilor alocate pentru situații de dezastre și calamități, la Baku, Azerbaidjan. La întâlnirea de lucru au fost prezenți 30 de reprezentanți din 13 instituții supreme de audit. Discuții relevante au avut loc pe teme precum auditul ajutoarelor în caz de dezastre, cu detalii despre riscul de fraudă și corupție, sau utilizarea informațiilor geospațiale în activitatea de audit al dezastrelor.

Grupul de lucru privind auditul IT (ITWG)

Curtea de Conturi a României a participat la a XI-a Reuniune plenară a Grupului de lucru privind auditul IT, eveniment ce a avut loc în zilele de 2 și 3 iunie 2016, la Praga, Cehia. Unul dintre subiecte a fost despre cele două baze de date EUROSAI importante, care colectează informații despre auditarea IT. Prima, care va include numai auditurile IT, se numește „Cube”. Cea de-a doua bază de date (a auditurilor EUROSAI) colectează date cu privire la audituri IT, precum și la audituri în alte domenii, semnificative pentru statele membre ale EUROSAI.

De asemenea, ITWG a abordat teme legate de *date deschise (open data)* și de audituri paralele în curs de desfășurare în domeniul IT.

Grupul de lucru privind auditul IT, Praga, iunie 2016

Grupul operativ privind auditul și etica (TFAE)

În zilele de 19 și 20 mai 2016 a avut loc, la Institutul de Studii Fiscale din Madrid, Spania, Reuniunea Grupului operativ al EUROSAI pentru audit și etică. Aflat la cea de-a șaptea ediție, evenimentul a avut în prim-plan atât discuții despre cele mai frecvente dileme cu care se confruntă personalul instituțiilor supreme de audit în activitatea referitoare la auditul eticii, cât și discuții despre consolidarea eticii de control și monitorizare a instituțiilor supreme de audit.

Grupul operativ privind auditul și etica, Madrid, mai 2016

*Echipa Obiectivului 1 din Planul strategic EUROSAI pentru perioada 2011-2017,
„Consolidare instituțională” (GT 1)*

Cea de-a IX-a Reuniune a GT 1 a avut loc în zilele de 11 și 12 aprilie 2016, la Budapesta, Ungaria. Întâlnirea, care a reunit 22 de specialiști din 13 instituții supreme de audit și 2 organizații internaționale, a fost și o oportunitate pentru a pregăti viitoarele congrese INTOSAI și EUROSAI. În timpul programului intensiv de două zile, participanții au contribuit activ la detalierea posibilităților privind modul de dezvoltare a capacității instituțiilor supreme de audit de a „livra mesajul” într-un mod eficient.

Echipa Obiectivului 1 „Consolidare instituțională”, Budapesta, aprilie 2016

În zilele de 15 și 16 septembrie 2016, Curtea de Conturi a participat la a X-a Reuniune a GT 1, la Budapesta, Ungaria. În timpul sesiunii de lucru s-au discutat aspecte legate de informațiile relevante disponibile, despre baza de date cu bune practici, dar și despre identificarea celor mai eficiente metode privind consolidarea instituțională.

*Întâlnirea de lucru a Echipei Obiectivului 1 „Consolidare instituțională”,
Budapesta, septembrie 2016*

Echipa Obiectivului 2 din Planul strategic EUROSAI pentru perioada 2011-2017 „Standarde Profesionale” (GT 2) și alte evenimente organizate sub egida EUROSAI la care a participat Curtea de Conturi:

- În zilele de 3 și 4 noiembrie 2016 a avut loc a VI-a *Reuniune a Echipei Obiectivului 2* din Planul strategic EUROSAI pentru perioada 2011-2017 (GT 2), privind standardele profesionale, la Bonn, Germania.
 - În zilele de 15 și 16 septembrie 2016 s-a desfășurat *Conferința privind importanța eticii și integrității pentru instituțiile supreme de audit*, la Budapesta, Ungaria.
- În zilele de 20 și 21 septembrie 2016 a avut loc Seminarul „*Auditul municipalităților*” în cadrul activităților EUROSAI GT 1, care includ proiectul „*Promovarea inovației la nivelul EUROSAI*”, la Vilnius, Lituania.

Echipa internațională care a participat la Seminarul „Auditul municipalităților”, Vilnius, septembrie 2016

Activitatea Curții de Conturi a României în cadrul Comitetului de Contact al Instituțiilor Supreme de Audit din UE

Reuniunea Comitetului de Contact al reprezentanților Instituțiilor Supreme de Audit din Uniunea Europeană

În zilele de 20 și 21 octombrie 2016, Curtea de Conturi a fost reprezentată la Reuniunea Comitetului de Contact al Reprezentanților Instituțiilor Supreme de Audit din Uniunea Europeană, la Bratislava, Slovacia.

Întâlnirea Ofițerilor de legătură din Instituțiile Supreme de Audit membre UE

În zilele de 6 și 7 aprilie 2016, Curtea de Conturi a fost reprezentată la Întâlnirea ofițerilor de legătură din Instituțiile Supreme de Audit membre UE, la Riga, Estonia.

Ofițerii de legătură din Instituțiile Supreme de Audit membre UE, Riga, aprilie 2016

Întâlnirea Ofițerilor de legătură din Instituțiile Supreme de Audit din statele candidate și pre-candidate

În data de 2 februarie 2016, Curtea de Conturi a României a fost reprezentată, în calitate de președinte al Grupului de lucru privind activitățile comune de audit, la Întâlnirea Ofițerilor de legătură din Instituțiile Supreme de Audit din statele candidate și pre-candidate, la Sarajevo, Bosnia și Herțegovina.

Grupul de lucru privind activitățile comune de audit, Sarajevo, septembrie 2016

În cadrul *Grupului de lucru privind TVA (VATWG)*, Curtea de Conturi a participat la *Întâlnirea Subgrupului de lucru 2 privind auditul TVA*, în zilele de 6 și 7 octombrie 2016, la Bruxelles, Belgia.

În cadrul *Grupului de lucru privind activitățile de audit comune cu statele candidate la Uniunea Europeană (JWGAA)*, Curtea de Conturi a participat la următoarele evenimente:

- Seminarul privind Proiectul paralel de audit al performanței, la Luxembourg, în zilele de 24 și 25 ianuarie 2016, la sediul Curții de Conturi Europene;
- Seminarul privind exprimarea opiniilor în auditul financiar, în zilele de 13 și 14 martie 2016, la Belgrad, Serbia;
- Conferința privind independența instituțiilor supreme de audit, în data de 8 septembrie 2016, la Sarajevo, Bosnia și Herțegovina.

Întâlnirea Grupului operativ privind rolul Instituțiilor Supreme de Audit în Uniunea Bancară (TFBU)

În perioada 22-24 iunie 2016, Curtea de Conturi a fost reprezentată la *Întâlnirea Grupului operativ privind rolul Instituțiilor Supreme de Audit în Uniunea Bancară (TFBU)*, la Bonn, Germania.

Rețeaua de audit al politicilor fiscale și Strategia Europa 2020

În zilele de 1 și 2 iunie 2016, Curtea de Conturi a participat la Seminarul Rețelei de audit al politicilor fiscale și Strategia Europa 2020, la Helsinki, Finlanda.

Reuniunea anuală a Consiliului Internațional al Auditorilor pentru NATO (IBAN), la care reprezentanții Curții de Conturi, împreună cu cei ai instituțiilor supreme de audit din statele NATO, au dezbătut Raportul anual de activitate al IBAN, a avut loc la Bruxelles, Belgia, în zilele de 9 și 10 mai 2016.

Activitatea desfășurată de Curtea de Conturi în calitate de reprezentant al INTOSAI în Comitetul pentru Standarde Internaționale de Audit Intern (IAASB) din cadrul Institutului Auditorilor Interni din SUA

Dezbateri în cadrul Comitetului pentru Standarde Internaționale de Audit Intern

La începutul anului 2016, un reprezentant al Curții de Conturi, care activează ca membru în Subcomitetul Standarde de Control Intern INTOSAI din anul 2003, a fost propus și ales de această organizație să o reprezinte în Comitetul pentru Standardele Internaționale de Audit Intern din cadrul Institutului Auditorilor Interni din SUA, pentru un mandat ce se desfășoară pe o durată de trei ani (2016-2019).

În această calitate, în perioada 20-22 iulie 2016, reprezentantul Curții de Conturi a României a participat la întâlnirea membrilor Comitetului, care a avut loc la New York, SUA, pentru votarea variantei finale a Standardelor de Audit Intern, deoarece acestea au fost supuse unui proces amplu de actualizare.

De asemenea, în perioada 29 noiembrie-1 decembrie 2016 s-a desfășurat întrunirea tuturor Comitetelor Institutului Auditorilor Interni, la Orlando, în SUA, unde a participat același reprezentant al Curții de Conturi pentru INTOSAI.

Scopul ultimei întâlniri din an pentru IASB a fost acela de a se supune la vot varianta finală a Ghidurilor de implementare, care au fost dezvoltate pentru Standardele de Audit Intern de către membrii Comitetului și, totodată, pentru a se dezbate planul de acțiune al perioadei următoare.

Participarea Curții de Conturi la alte întâlniri internaționale

În data de 13 mai 2016, Curtea de Conturi a fost reprezentată la seminarul IPSAS și EPSAS – reformele contabile din sectorul public, organizat de compania de consultanță și asigurări Ernst&Young, la Bruxelles, Belgia. Au fost abordate aspecte practice ale reformei contabilității din sectorul public și ale implementării standardelor IPSAS, în contextul efortului global al Comisiei Europene de a moderniza gestionarea finanțelor publice ale Uniunii Europene și de a asigura transparența totală în raportarea financiară.

În zilele de 22 și 23 iunie 2016, Curtea de Conturi a fost reprezentată la întâlnirea de debut a auditului privind calitatea aerului, care s-a desfășurat la Haga, Olanda. Auditul respectiv se va realiza prin cooperarea mai multor SAI-uri.

În perioada 31 octombrie-4 noiembrie 2016, o delegație a Curții de Conturi a participat la o vizită de studiu în cadrul Proiectului „SIPOCA 28 – Extinderea sistemului de planificare strategică la nivelul ministerelor de resort”, desfășurată la Luxemburg, pentru înțelegerea sistemelor de arhivare electronică folosite în state membre ale Uniunii Europene. Curtea de Conturi este partener cu Academia Română și Secretariatul General al Guvernului în derularea unui proiect finanțat din fonduri europene nerambursabile în vederea identificării soluțiilor optime pentru realizarea și implementarea unei arhive digitale, care să permită accesul facil și rapid la documentele de interes.

În perioada 16-18 noiembrie 2016, Curtea de Conturi a fost reprezentată la întâlnirea Grupului de lucru WG01 din cadrul Comitetului ISO/PC 295 – *Audit Data Collection*, la New York, SUA.

Acțiuni și întâlniri externe privind activitatea Autorității de Audit

Autoritatea de Audit a participat la 15 întâlniri și reuniuni pe plan extern cu Comisia Europeană, Curtea Europeană de Conturi sau cu instituțiile similare de audit din statele membre. Dintre acestea, patru au vizat aspecte specifice instrumentelor structurale și de coeziune, opt au vizat aspecte aferente programelor de cooperare teritorială și trei, aspecte destinate programelor pentru agricultură.

Fonduri Structurale și de Coeziune

Reprezentanții Autorității de Audit au participat la seminarii și întâlniri organizate în domeniul auditului Fondurilor Structurale și de Coeziune, și anume:

- *Seminarul tehnic aferent Programului Operațional Capital Uman* s-a desfășurat la Bruxelles, Belgia, în perioada 26-28 ianuarie 2016, prilej cu care s-au dezbătut aspecte privind evaluarea blocajelor care împiedică procedura de desemnare și identificarea cerințelor minime impuse de Comisia Europeană.
- *Întâlnirea tehnică de lucru* desfășurată la Bruxelles, Belgia, în perioada 18-20 aprilie 2016, în cadrul căreia au fost abordate teme precum: rapoartele anuale de control, auditurile de sistem naționale, auditurile Curții de Conturi Europene și ale Comisiei Europene, rezumatele anuale, cooperarea cu autoritățile de audit și monitorizarea progresului cu privire la elaborarea strategiei de audit, încheierea perioadei de programare 2007-2013, cerințele pentru perioada de programare 2014-2020, acțiunile de consolidare a capacității administrative, prevenirea fraudei și creșterea conștientizării privind fraudă. La întâlnire au participat 12 reprezentanți ai Autorității de Audit.
- *Întâlnirea tehnică dintre autoritățile naționale și reprezentanții Comisiei Europene*, desfășurată la Bruxelles, Belgia, în perioada 15-17 iunie 2016, ocazie cu care s-au discutat aspecte legate de rapoartele anuale de control, îndrumările cu privire la eșantionare, desemnarea autorităților, auditul cu privire la datele de performanță, opțiunile de cost simplificat, chestionarul referitor la instrumentele utilizate de către Autoritatea de Audit pentru colectarea informațiilor specifice tipologiei erorilor etc. La întâlnire au participat cinci reprezentanți ai Autorității de Audit.
- *Întâlnirea anuală a specialiștilor din domeniul auditului și controlului fondurilor europene din Statele Membre UE – „Grupul Omologilor 2016”* desfășurată la Budapesta, Ungaria, în perioada 18-21 septembrie 2016, în cadrul căreia au fost discutate aspecte legate de închiderea perioadei de programare 2007-2013, cât și de stabilire a unor abordări comune, unitare ale unor detalii privind noua perioadă de programare 2014-2020. De asemenea, în cadrul întâlnirii au fost discutate aspecte privind auditul de fiabilitate al indicatorilor de performanță pentru perioada de programare 2014-2020, auditarea perioadei de programare 2014-2020, încheierea programelor operaționale finanțate în cadrul perioadei de programare 2007-2013, utilizarea opțiunilor de costuri simplificate etc. La întâlnire au participat trei reprezentanți ai Autorității de Audit.

Programele de cooperare teritorială și afaceri interne

Cu privire la programele de cooperare și afaceri interne pentru care Autoritatea de Audit are responsabilități specifice de audit, în anul 2016 s-au desfășurat:

- *Prima Reuniune a Comitetului de Monitorizare pentru programul INTERREG România-Ungaria*, organizată la Bekescsaba, Ungaria, în perioada 24-27 mai 2016. În cadrul acestei reuniuni au fost discutate aspecte privind Raportul anual de implementare pentru anul 2015, Strategia de comunicare, Manualul de identitate vizuală, statusul implementării cerințelor de e-coeziune, alocările financiare totale pentru beneficiarii-cheie ai asistenței tehnice până în 2023. La întâlnire a participat un reprezentant al Autorității de Audit.

- *A VII-a Întâlnire a Autorității de Audit și a reprezentanților Grupului Auditorilor (GoA) pentru programele de cooperare teritorială europeană organizată la Budapesta, Ungaria, în perioada 21-23 iunie 2016. În cadrul întâlnirii au fost discutate aspecte privind pregătirea corespunzătoare a viitoarelor misiuni de audit specifice programelor de cooperare teritorială europeană. La întâlnire a participat un reprezentant al Autorității de Audit.*
- *A IV-a Reuniune a Comitetului de Monitorizare pentru programul INTERREG România-Bulgaria, organizată la Ruse, Bulgaria, în zilele de 4 și 5 august 2016, în cadrul căreia au fost discutate aspecte privind aprobarea listei conținând proiectele depuse în cadrul primului apel de proiecte, precum și prezentarea și analizarea documentelor de referință. La întâlnire a participat un reprezentant al Autorității de Audit.*
- *Întâlnire de lucru cu reprezentanții Comisiei Europene, ai Autorității de Management pentru Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria, organizată la Bruxelles, Belgia, în zilele de 15 și 16 septembrie 2016. În cadrul întâlnirii au fost discutate aspecte privind lansarea unor viitoare apeluri de proiecte strategice și competitive. La întâlnire a participat un reprezentant al Autorității de Audit.*
- *A XI-a Întâlnire a Comitetului de Monitorizare pentru Programul Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013, organizată la Chișinău, Republica Moldova, în perioada 20-22 septembrie 2016. În cadrul întâlnirii a fost prezentat Proiectul de infrastructură mare – „Îmbunătățirea cooperării transfrontaliere dintre România și Republica Moldova pe produse petroliere și alimentare IMPEFO-MIS ETC 988”. La întâlnire a participat un reprezentant al Autorității de Audit.*
- *A XI-a Reuniune a Comitetului Comun de Monitorizare a Programului Operațional Comun Bazinul Mării Negre 2007-2013, organizată la Salonic, Grecia, în perioada 12-14 octombrie 2016. În cadrul reuniunii au fost discutate aspecte privind principalele obstacole întâlnite în cursul implementării proiectelor selectate spre finanțare și aspectele ce cauzează întârzieri în transmiterea rapoartelor finale, aspecte financiare privind implementarea programului, stadiul îndeplinirii indicatorilor programului. La întâlnire a participat un reprezentant al Autorității de Audit.*
- *A VII-a Reuniune a Comitetului AMIF-ISF organizată la Bruxelles, Belgia, în perioada 26-28 septembrie 2016. În cadrul întâlnirii au fost discutate aspecte privind evaluarea și monitorizarea Fondului pentru Azil, Migrație și Integrare și a Fondului pentru Securitate Internă. De asemenea, au fost prezentate informații ale Comisiei Europene cu privire la cele două fonduri. La întâlnire a participat un reprezentant al Autorității de Audit*
- *Un schimb de experiență privind implementarea FAMI-FSI, derulat în Varșovia, Polonia, în perioada 24-28 octombrie 2016, în cadrul căruia au fost dezbătute aspecte privind Fondul pentru Azil, Migrație și Integrare și Fondul pentru Securitate Internă. La întâlnire au participat 3 reprezentanți ai Autorității de Audit.*

Programele de agricultură, dezvoltare rurală și pescuit

În ceea ce privește programele de agricultură, dezvoltare rurală și pescuit, în anul 2016, reprezentanții Autorității de Audit au participat la:

- *Întâlnirea anuală a grupului de experți privind Politica Agricolă Comună – Subgrupul privind certificarea conturilor care a avut loc la Bruxelles, Belgia, în perioada 13-15 iunie 2016. În cadrul întâlnirii au fost dezbătute aspecte privind recuperările și lichidările pentru anul financiar 2015, evaluarea muncii organismului de certificare cu privire la legalitate și regularitate, precum și experiența statelor membre cu privire la închiderea anului financiar 2015. La întâlnire au participat doi reprezentanți ai Autorității de Audit.*
- *Întâlnirea privind închiderea conturilor APIA aferente exercițiului financiar 2015, desfășurată la Bruxelles, Belgia, în perioada 25-27 octombrie 2016. În cadrul întâlnirii au fost abordate aspecte privind activitatea organismului de certificare privind auditul sistemelor și operațiunilor derulate în*

cadrul exercițiului financiar 2015, precum și măsurile luate de agențiile de plăți în vederea urmăririi implementării recomandărilor formulate în rapoartele de audit. La întâlnire au participat doi reprezentanți ai Autorității de Audit.

 Întâlnirea grupului de experți privind certificarea conturilor agențiilor de plăți care a avut loc la Bruxelles, Belgia, în perioada 6-9 noiembrie 2016. În cadrul întâlnirii s-au dezbătut aspecte legate de activitatea organismelor de certificare a conturilor FEADR și FEAGA. La întâlnire au participat doi reprezentanți ai Autorității de Audit.

În ceea ce privește *colaborarea Autorității de Audit* cu instituții europene de audit, Comisia Europeană și Curtea Europeană de Conturi (ECA), anul 2016 a reprezentat o continuare a acestei cooperări în special pe linia cerințelor de audit la încheierea perioadei de programare 2007-2013, în vederea atingerii unei abordări comune în ceea ce privește calcularea riscului rezidual și a ratelor de eroare pentru cheltuielile declarate în anii 2015 și 2016. Reprezentanții Autorității de Audit au participat la diverse reuniuni, întâlniri tehnice de lucru sau videoconferințe derulate cu reprezentanții acestor instituții, fiind clarificate diverse aspecte în legătură cu munca de audit desfășurată sau care urmează a fi efectuată de auditorii publici externi.

CAPITOLUL 6

Suport financiar și logistic

Execuția bugetului Curții de Conturi pe anul 2016

Curtea de Conturi este finanțată de la bugetul de stat. Bugetul Curții de Conturi reprezintă circa 0,2% din totalul cheltuielilor bugetului de stat. În anul 2016, rata globală de execuție a bugetului a fost de 93,3%. Această rată se datorează, în principal, unei bune estimări și programări a cheltuielilor din cadrul titlurilor II și XIII, care au înregistrat o rată de 100%. Pentru titlul I, rata medie de execuție a fost de 95,4%.

- mii lei -

Exercițiul bugetar 2016	Credite definitive	Angajamente	% utilizare (angajamente/credite)	Plăți
Titlul I: Cheltuieli de personal	207.603	204.388	98,5	204.388
Titlul II: Bunuri și servicii	16.900	16.383	96,9	16.383
Titlul VIII: Alte transferuri	30	22	74,1	22
Titlul X: Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020	13.880	3.026	21,8	3.026
Titlul XI: Alte cheltuieli	5.000	2.759	55,2	2.759
Titlul XIII: Cheltuieli de capital	11.097	10.853	97,8	10.853
Total buget	254.510	237.431	93,3	237.431

Execuția bugetului Curții de Conturi pentru exercițiul bugetar 2016

Execuția de casă a bugetului Curții de Conturi, la 31 decembrie 2016, a fost de 237,4 milioane lei, din care: 204,4 milioane lei (86,1%) pentru cheltuielile de personal, 16,4 milioane lei (6,9%) pentru bunuri și servicii, 10,9 milioane lei (4,6%) pentru cheltuieli de capital și 3 milioane lei (1,3%) pentru proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile primite de la bugetul Uniunii Europene și 2,7 milioane lei (1,1%) pentru alte cheltuieli.

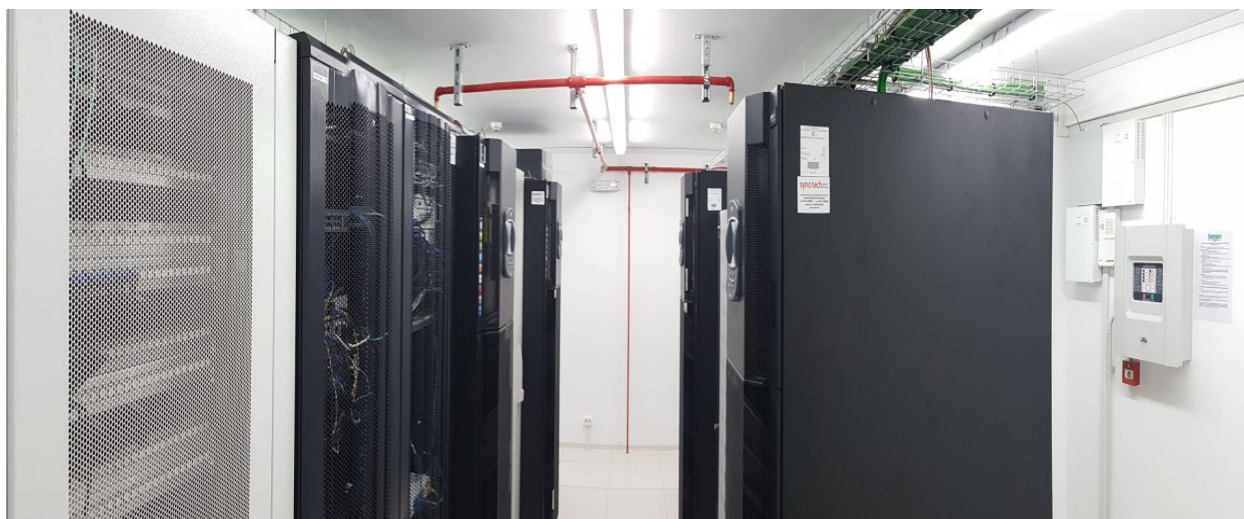
Ponderea cea mai mare în totalul cheltuielilor bugetului Curții de Conturi o dețin cheltuielile de personal (86,1%), dat fiind faptul că activitățile specifice presupun participarea activă a unui număr mare de persoane.

În cadrul cheltuielilor reprezentând bunuri și servicii (6,9% din total) sunt reprezentative cheltuielile efectuate pentru plata utilităților, cele pentru deplasări în țară, precum și cele pentru formarea profesională a auditorilor publici externi.

Creditele bugetare prevăzute la titlul X „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020” s-au utilizat pentru derularea următoarelor proiecte: „Extinderea sistemului de planificare strategică la nivelul ministerelor de resort – SIPOCA 28”, la nivelul Curții de Conturi și „Sprijinirea funcționării Autorității de Audit la standarde europene”, „Perfecționarea pregătirii profesionale a personalului Autorității de Audit care își desfășoară activitatea în domeniul auditului Fondurilor ESI” și „Activitățile de audit specifice Programului INTERREG V România-Bulgaria 2014-2020”, la nivelul Autorității de Audit.

Cheltuielile de capital au avut ca destinații finanțarea unor reparații capitale, a unor cheltuieli asimilate investițiilor și achiziționarea unor echipamente IT.

În ceea ce privește domeniul achizițiilor publice, în anul 2016 s-au finalizat și recepționat lucrări de reparații capitale la sediile unor camere de conturi (consolidare și amenajare imobile, refacere finisaje interioare, exterioare, instalații etc.). De asemenea, a fost finalizată amenajarea unui spațiu tehnic “DATA CENTER” și dotarea acestuia, care va asigura funcționarea la parametrii superiori a echipamentelor de tip server și comunicații digitale de la nivelul central al Curții de Conturi. Pentru acest spațiu au fost achiziționate instalații de climatizare și un sistem de protecție contra incendiilor cu gaz inert, precum și un sistem antiefracție.

Sala special amenajată pentru instalarea serverelor

Sistemul IT

Pentru a funcționa, toate instituțiile se bazează din ce în ce mai mult pe tehnologie și comunicație. Fără computere care să asigure securitatea și protecția informațiilor și fără aplicații specifice activității de control/audit, Curtea de Conturi nu ar putea să funcționeze eficient. Fără mijloace de comunicare gestionate prin sistemul informatic propriu (e-mail, acces internet, website), informația nu ar mai putea fi transmisă către cei interesați. Asigurarea unui mediu modern și a instrumentelor potrivite pentru a lucra eficient este un factor motivant pentru angajați.

Ca parte integrantă a Strategiei dezvoltării instituționale a Curții de Conturi a României pentru perioada 2016-2020, strategia IT își propune să sprijine activitatea de bază a instituției prin îmbunătățirea serviciilor oferite, facilitând utilizatorilor îndeplinirea atribuțiilor de serviciu la un nivel calitativ superior.

În vederea aducerii la îndeplinire a obiectivelor stabilite de Strategia dezvoltării instituționale a Curții de Conturi a României pentru perioada 2016-2020, strategia IT vizează:

- Gestionarea în condiții calitativ superioare a sistemelor informatice integrate, a infrastructurii de comunicații și asigurarea de servicii informatice corespunzătoare, aplicații informatice, calculatoare de tip server, desktop și laptop, imprimante;
- Asigurarea unui mijloc eficient de comunicare internă și externă prin oferirea de informații exacte prin intermediul website-ului Curții de Conturi (portalul extern – www.curteadeconturi.ro și portalul intern – Salv@tor) și utilizarea serviciului de poștă electronică de tip e-mail.

În domeniul tehnologiei informației, activitatea a fost direcționată spre modernizarea și întreținerea în stare optimă de funcționare a sistemului informatic al Curții de Conturi, scop în care s-au urmărit:

- asigurarea unui sistem informatic eficient;
- implementarea regulamentelor interne în sistemele informatice operaționale;
- funcționarea în condiții optime a infrastructurii de comunicații;
- respectarea confidențialității și securității informațiilor.

Pentru realizarea obiectivelor strategice cuprinse în strategia IT, în anul 2016 s-au desfășurat următoarele activități:

- Adăugarea unei secțiuni noi în portalul extern – www.curteadeconturi.ro – pentru Autoritatea de Audit;
- Implementarea unei noi versiuni a aplicației informatice *Chestionar resurse umane*. Această aplicație informatică are ca scop gestionarea dosarelor personale atât pentru angajații Curții de Conturi din structurile de specialitate centrală și teritorială pentru cei ai Autorității de Audit, cât și pentru cei ce funcționează în cadrul Secretariatului general. Aplicația a fost implementată la nivelul tuturor structurilor Curții de Conturi și Autorității de Audit;
- Modificarea aplicației informatice *Petiții* în vederea îmbunătățirii fluxului de evidență și rezolvare a petițiilor, în concordanță cu precizările Serviciului de comunicare și relații publice. S-a asigurat suport în exploatarea acestei aplicații prin rezolvarea operativă a sesizărilor primite din partea utilizatorilor;
- Realizarea unei analize pentru dezvoltarea unei aplicații informatice pentru Departamentul juridic;
- Crearea de noi liste, situații și sinteze din aplicațiile *INFOPAC* și *INFOTEAM*, care au stat la baza analizei indicatorilor de performanță ai Curții de Conturi;
- Participarea la activitatea de elaborare a Programului anual de activitate al Curții de Conturi pentru anul 2017, din punct de vedere informatic, colaborând pentru aceasta cu toate structurile de control/audit ale Curții de Conturi;
- Acordarea de asistență tehnică de specialitate, prin intermediul aplicației informatice HELP DESK, pentru aplicațiile *INFOPAC*, *INFOTEAM ONLINE*, *GFT* și furnizarea de informații tehnice în domeniul IT, necesare angajaților Curții de Conturi cu privire la: instalarea și utilizarea noilor dispozitive de autentificare de tip dangle și instalări, intervenții tehnice hardware și/sau software pentru echipamentele IT (peste 1.000 de intervenții);
- Realizarea activității tehnice privind administrarea echipamentelor și soluțiilor software necesare securizării sistemului informatic al Curții de Conturi, achiziționate în cadrul Proiectului „*Sistemul național de protecție a infrastructurilor IT&C de interes național împotriva amenințărilor provenite din spațiul cibernetic (CYBERINT)*”;
- Administrarea sistemului de videoconferință. Au fost organizate:
 - sesiuni de videoconferință cu participarea reprezentanților Autorității de Audit, ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene;
 - sesiuni de videoconferință pe platforma *WEBEX-CHINA*;
 - sesiuni de videoconferință pe platforma *ZOOM-USA*;
- Publicarea pe portalurile extern (www.curteadeconturi.ro) și intern (*SALV@TOR*) a documentelor primite din partea structurilor Curții de Conturi:
 - pe portalul intern *SALV@TOR*: 300 de hotărâri de plen, 279 de sentințe civile, 84 de soluții definitive de clasare ale organelor de urmărire penală, rapoarte, strategii, suporturi de curs, regulamente, norme, proceduri, documentații privind activitatea de monitorizare a domeniului achiziții publice efectuate de Direcția de control al achizițiilor publice;
 - pe portalul extern www.curteadeconturi.ro: peste 1.400 de declarații de avere și interese, rapoarte, strategii, suporturi de curs, regulamente, anunțuri, comunicate de presă și alte informații de interes;
- Realizarea activității de instruire a noilor angajați privind securitatea sistemelor informatice și utilizarea aplicațiilor informatice *INFOPAC*, *INFOTEAM* și *IDEA*;

- Participarea unui specialist IT în Comisia de implementare a Proiectului „*Extinderea sistemului de planificare strategică la nivelul ministerelor de resort – cod SIPOCA 28*”.

Totodată, pentru informarea Plenului și a conducerii executive, referitor la utilizarea echipamentelor IT și a softurilor specifice aflate în dotarea Curții de Conturi, au fost elaborate diferite rapoarte și situații, dintre care, cel mai important, Raportul privind modul de utilizare a softului IDEA prin prisma extinderii aplicării auditului asistat de calculator.

*
* *

Rezultatele activităților specifice desfășurate în anul 2016 pentru exercițiul bugetar al anului 2015 sunt prezentate detaliat în Raportul public pe anul 2015, care poate fi accesat pe website-ul Curții de Conturi.